

OPČINE / 32. IZVEDBA VELIKE PUSTNE PRIREDITVE

Na Kraškem pustu je slavil Prečnik v ameriških barvah

OPCINE - SOVODNJE - Na 32. Kraškem pustu, ki je bil glede na izbrano tematiko precej ameriško obarvan, je prvo mesto zasedel Prečnik z vozom Ni vse zlato, kar se sveti (na sliki, f. KROMA). Na drugo mesto se je uvrstila Bazovica s Clintonom in njegovimi ljubzenskimi avanturami, tretji pa je bil Sempolaj, med skupinami pa je spet prevladal Boljunec. Danes je na vrsti 46. Miljski pust, v Milje pa bodo tudi po začetku stavke uslužbencev ACT redno vozili avtobusi na progi 20. Že jutraj pa se bo v Dolini začelo tradicionalno kolesarjenje, po raznih društvih pa bodo popoldne plesi za najmlajše.

Na Goriskem vlada pričakovanje za 2.

pustni sprevod vozov in pustnih skupin, ki ga na pobudo starih slovenskih društev prirejajo v Sovodnjah. Začel se bo ob 14. uri na Prvomajski ulici v bližini lekarne, sklenil pa z nagrajevanjem in družabnostjo na prireditvenem prostoru ob Kulturnem domu, kjer so postavili tudi ogrevan sotor. Sprevod pustnih vozov bo danes ob 14. uri tudi v Romansu, medtem ko bo v Gorici po včeršnjem sprevodu s Travnika na Koren danes popoldne središče pustnega dogajanja na gradu z nastopi lutkarjev, zonglerjev, pouličnih glasbenikov in drugimi zabavnimi točkami, ki si bodo sledila od prvih popoldanskih ur do mraka.

Na 7., 14. in 15. strani

MLAN / VČERAJ DOPOLDNE V GLAVNEM MESTU LOMBARDIJE

Množična manifestacija sindikatov za varnost in solidarnost s priseljenci

Izstopala je temnopolta priseljenka z napisom: »Anca mi sun milanes«

Zgonik: na kocki kar 15 milijard lir

TRST - Obrtniki so zelo zaskrbljeni nad težavami, ki se zgrinjajo nad obrtno cono v zgonski občini v bližini proeske železniške postaje. Konzorcij obrtnikov, ki ga vodi Dragotin Danev, se boji, da bo krajevna gospodarska skupnost zaradi znanega zapleta izgubila 15 milijard lir investicij.

V nevarnosti so tudi že obljubljeni prispevki Evropske zveze. Od tod poziv vsem odgovornim telesom, da konkretno posežejo za čimprejšnjo rešitev tega kocljivega problema.

Na 3.strani

SKGZ zaskrbljena glede zaščite

TRST - Stanje osrednjih kulturnih ustanov in zaskrbljujoci zastoj parlamentarnega postopka za sprejetje zaščitnega zakona sta bili glavni dve točki na dnevnem redu zadnje seje Izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze. V prihodnjih mesecih bo SKGZ pripravila tudi posvet o zamejskih sredstvih obveščanja.

Na 2. strani

Prodi, Di Pietro in gibanje županov zagovarjajo izbiro Demokratov Oljke

RIM - Demokrati pod Oljko so na skupščini t.i. gibanja županov dejansko začeli volilno kampanjo za junijske evropske volitve. Romano Prodi in Antonio Di Pietro sta izključila »predvolilno vojno« z ostalimi strankami leve sredine, ni sta pa stedila s kritikami na račun D'Alemove vlade, predvsem kar zadeva nova volilna pravila. Ministrskega predsednika sta pozvala, naj čimprej določi datum ljudskega referendum.

Na 8.strani

MILAN - Več kot 100 tisoč ljudi se je včeraj udeležilo v Milanu manifestacije za javno »varnost« in hkrati za »solidarnost« s priseljenci. Manifestacijo, ki je bila nekaksen odgovor manifestaciji Severne lige proti priseljencem, so priredili zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL, udeležili pa so se je tudi voditelj LD Walter Veltroni, tajnik SKP Fausto Bertinotti, gledališka igralka Franca Rame, plesalka Carla Fracci ter številni drugi predstavniki kulturnega in splošnega javnega življenja. Bilo pa je tudi veliko priseljencev, ki so prišli v lombardsko prestolnico iz različnih koncev Italije. Med njimi je izstopala crnopolta manifestantka, ki je nosila napis »Anca mi sun milanes« (Tudi jaz sem Milančanka).

Na 8. strani

DEŽELA / SKLEP ODBORA

13.6. volitve v FJK

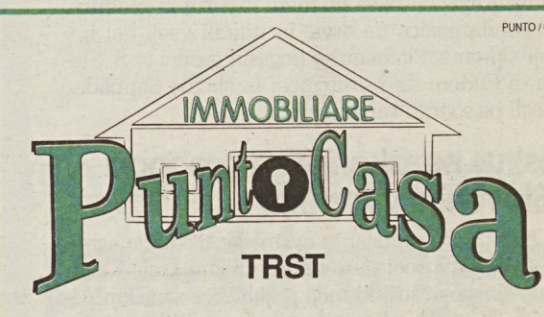
Isti dan na volišča tudi za Evropo

TRST - V Furlaniji-Juljski krajini bodo občinske volitve v nedeljo, 13.junija. Tako je sklenila deželna vlada, ki je upravne volitve združila z evropskimi. Drugi volilni krog je napovedan za 27.junij.

Na Trzaskem bodo volilci obnovili občinske svete v Dolini, Zgoniku in Repentabru, v goriski pokrajini pa bodo volitve tudi v do-

berdovski, sovoedenjski in repentabski občini. 13.6. bodo obnovili tudi več občinskih svetov v Beneski Sloveniji. Volitve v FJK zadevajo vsega skupaj 157 občin.

Dvojni volilni krog v naši deželi zanima občine, ki presegajo pet tisoč prebivalcev. V manjših občinah bodo župane in občinske svete izvolili 13.6.

Ul. Cicerone 8 Tel. 662111 Fax: 634301

Samostojna dvonadstropna hiša z vrtom. Razgled na mesto in zaliv. Možnost preureditve v dvodružinsko. Informacije: Immobiliare PUNTOCASA tel. 040.662111.

brezplačne cenoitve, nasveti za nepremičnine, kupoprodajna in najemninska posredovanja

NAMESTO UVODNIKA / ZAKAJ VALENTINOVO?

Valentin? Kdo je bil ta patron?

O izvoru praznika zaljubljenih - Valentínovega, in o tem, zakaj ga praznujemo prav 14. februarja, krozi mnogo zgodb. Po Evropi se praznovanje Valentínovega sicer širi od 17. stoletja naprej. Trgovsko so se ga prvi domislili izkoristiti v ZDA, po njih pa se - kot se po cem - zgledujejo tudi drugod po svetu, zadnja leta vse bolj tudi pri nas.

Prva zgodba o poreklu Valentínovega pravi, da praznik izhaja iz starorimskih časov, natančneje iz

3. stoletja pr.n.st., ko je Rimu vladal cesar Klavdij, imenovan Kruti. Rimski svečenik Valentin je kljub njegovi prepovedi poročal mladenice in jih s tem reševal pred pogubnimi vojnami. Klavdij je zato Valentina vrget v temnico, kjer je umrl, prijatelji pa naj bi njegove ostanke 14. februarja 270 pr.n.st. pokopali v cerkvi sv. Preksedesa.

Druga različica, prav tako iz rimskih časov, pripisuje običaj Valentínovega čaščenju boginje Junone 14. februarja. Junona je bi-

la med drugim zaščitnica zenskih in zakona. Dan kasneje so se začela slavlja, imenovana tuper-calia. Kljub strogi rimski morali se je smelo nekaj fantov in deklet, v pare izbranih z žrebom, družiti med samim slavljem in nato se vse leto. Stevilni pari so ostali tako povezani za vse življenje.

Tretja različica izvira iz krščanskega izročila. Po tej naj bi rimski duhoven Valentin pridigal krščanstvo in pomagal preganjenim prvim kristjanom. Ko so Va-

lentina pripeljali pred sodnike, je rimske bogove razglasil za lažne in izjavil, da veruje v enega samega Boga. Ko je prišlo cesarju na ušesa, da je Valentin v temnici z molitvijo ozdravil slepo pastorko nekega čuvaja, ga je dal na 14. februarja usmrtiti.

Praznovanje dneva sv. Valentina je uvedla hči angleškega kralja Henrika IV. v začetku 17. stoletja. Praznik se je kasneje iz Anglije, Francije in Italije razširil skoraj po vsem svetu. (STA)

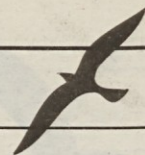
BENCINSKA ČRPALKA
LONZA & COGLIEVINA srl

Drž. c. 202
Opsensko krizisce
OPCINE
Tel. 040.211366

Pooblašceni prodajalec
SAVA, MICHELIN, YOKOHAMA.
Pri nas na voljo pnevmatike najboljših znamk

Ob nakupu vsake pnevmatike Sava:
1 liter motornega olja ESSO UNIFLO - ULTRA
VKLJUČEN V CENI

DEŽELA / PREDLOG ODBORA

Sporna »revolucija« krajevnih uprav

Na obzorju velika tržaška mestna občina
Zelo negotova usoda gorskih skupnosti

TRST - Deželni odbor je, kot že nekajkrat napovedano, končno odobril zakonski osnutek, ki bo v primeru uzakonitve s strani deželne vlade povzročil pravo revolucijo v krajevnih upravah. Zakonsko besedilo (vsega skupaj 70 členov) se ni bilo objavljeno; predsednik Dezele Roberto Antonione računa, da ga bo skupščina odobrila se pred upravnimi volitvami, ki bodo 13. junija.

Kot sta poudarila sam Antonione in pristojni odbornik Giovanni Pozzo hoče deželna vlada v čimvečji meri ovrednotiti vlogo občin in pokrajin, ki torej ne bodo izginile, kot zahtevajo nekateri na desnici in na levi. Prislo bi do porazdelitve pristojnosti med občinami in pokrajinami, medtem ko bi gorske skupnosti kratkoma izginile iz upravnega zemljevida FJK. Gorske skupnosti bodo ostale le, če se bodo zanje zavzele občine, drugeče bodo njihovo vlogo prevzele pokrajine. Dežela nacrta tudi t.i. mestne (ali metropolitanske) občine, med katerimi je najbolj aktualna tržaška, ki vsekakor močno razdvaja deželne poli-

tične stranke. Temu projektu odločno nasprotujeta SKP in Stranka italijanskih komunistov.

Antonione je predlog svoje vlade včeraj predstavil tržaškim upraviteljem ter predsedniku Trgovinske zbornice Adalbertu Donaggu. Dejal je, da Dežela noče nikomur ničesar vsiljevati in da so metropolitanske občine ter združevanje uprav stvar sporazumov med občinami. Tržaško mestno občino naj bi ustanovili po predhodnem referendumu, majhne občine - je dejal Antonione - nikakor ne tvegajo ukinitve, razen če se ne bodo same za to odločile.

Srečanja z Antonionem so se, poleg Donaggia, udeležili predsednik Pokrajine Renzo Codarin, zupani Trsta, Milj in Doline, Riccardo Illy, Roberto Dipiazza in Boris Pangerc ter podzupana Zgonika in Devina-Nabrezine Rado Milčič in Mariza Skerk. Predstavniki deželne odbora bodo zakonski predlog v naslednjih dneh predstavili združenjem občin, pokrajin in gorskih skupnosti ter tudi zastopnikom družbenih sil, začasnih sindikatov in delodajalci.

TRST / SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ

Zaskrbljujoč zastoj zaščitnega zakona

Skrb glede stanja osrednjih kulturnih ustanov

TRST - Stanje osrednjih kulturnih ustanov in zaskrbljujoči zastoj parlamentarnega postopka za sprejetje zaščitnega zakona sta bili glavni dve točki na dnevnem redu zadnje seje Izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Kar zadeva osrednje kulturne ustanove se je razprava osredotočila na Slovensko stalno gledališče, kjer bo skupščina predvidoma v sredo imenovala nov upravni odbor. Slednji se bo spopadel s številnimi odprtimi vprašanji tako upravnega kot tudi vsebinskega značaja. V tem smislu si Izvršni odbor SKGZ nada, da bo pri izbiri nove upravne ekipe SSG prevladala želja po kadrovske prenovi in upravni učinkovitosti.

»Veliko bolj zaskrbljujoč je položaj pri Glasbeni matici,« je dejal Rudi Pavšič. V nadaljevanju je predsednik SKGZ v glavnih obrisih predstavil predvsem finančne težave, ki dušijo naso osrednjo glasbeno ustanovo. V teku razprave je prevla-

dalo mnenje, da je za prebroditev krize potreben resen sanacijski načrt, ki naj glasbeno solo postavi na zdrave temelje.

V nadaljevanju se je odgovoren za gospodarska vprašanja Boris Siega orisal zaplete v zvezi z nastajajočo obrtno cono v zgonski občini. Izvršni odbor SKGZ je bil mnenja, da gre rešitev tega kočljivega problema iskati v sodelovanju in dogovoru med vsemi zainteresiranimi dejavniki. Jasno pa je, da gre čimprej in dokončno rešiti tudi vprašanje priznanja kolektivnih zemljskih lastnikov oz. jusov in srenj.

Izvršni odbor SKGZ je obenem ugotavljal, da je postopek za sprejetje zaščitnega zakona po sicer spodbudnem začetnem zagonu trenutno dejansko nevarno obtical. Razloge gre iskati v velikem številu amandmajev, ki so jih poleg opozicije predstavile tudi same vladne sile z ljudsko stranko na čelu. S tem v zvezi je tajnik Kmečke zveze

Edi Bukavec sporočil, da je na predlog njegove organizacije kongres Konfederacije kmetov v Italiji na nedavnem zasedanju v Rimu sprejel resolucijo v podporo manjšinskemu zakonu. Vsekakor pa se bo v naslednjem obdobju vodstvo SKGZ ponovno srečalo z vladnimi predstavniki, obemnem pa bo potrebno, da se v to ponovno aktivira tudi samo skupno predstavništvo. Ze prihodnji teden pa bo gost SKGZ deželni Vladni komisar De Feis.

V zaključku se je Izvršni odbor pohvalno ocenil izid knjige ob petdesetletnici ustanovitve SDGZ ter uspešno in spodbudno predstavitev italijanskega prevoda Presernovih poezij v avditoriju muzeja Revoltella. V prihodnjih mesecih se bo na pobudo SKGZ odvijal tudi posvet o zamejskih sredstvih javnega obseščanja, ko naj bi se razprava osredotočila na vloži in pomenu predvsem Primorskega dnevnika in slovenskega oddelka RAI.

NOVICE

Corerat za dopolnitev delovnih mest na RAI

TRST - Deželni odbor za radiotelevizijsko službo (Corerat) je vzel v pretes razmere na tukajšnjem sedežu RAI in soglasno odobril resolucijo, v kateri poudarja potrebo po dopolnitvi trenutno nezasedenih delovnih mest za režiserja na italijanskem in slovenskem programu. Poleg tega zahteva, da primerno upoštevajo dogajanja v FJK, ki so državnega pomena, ter naglasi potrebo po okrepitevi videmske RAI in dopisniških mest v Pordenonu in Gorici, tako da bi bila prisotnost na teritoriju bolj kvalificirana.

Ogenj v hiši Tržačanke

SAPPADA - Ogenj, ki je izbruhnil v neki hiši v Sappadi, last 78-letne Marielle Decalò iz Trsta, je povzročil okrog 50 milijonov lir škode. V poslopju so tri stanovanja, dve sta bili sploh nezasedeni, a tudi v tretjem ob požaru ni bilo nikogar, stanovalci so bili zdoma. Kaze, da so se plameni razširili iz spalnice, kjer je bila pečica na drva, in unicili večji del notranje opreme. Plamene so pogasili gasilci iz S. Stefana di Cadore ter prostovoljci iz občine Sappada, posegli pa so tudi karabinjerji.

Poskus nezakonitega prehoda iz Slovenije v Avstrijo

ZELEZNO- Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA so v noči na soboto v bližini kraja Kalch na slovensko-avstrijski meji prišli 25 kosovskih Albancev, ki so skušali nezakonito prestopiti mejo. Po poročanju agencije je zandermerija v noči na soboto zajela se 33 oseb, ki so skušale nezakonito prestopiti avstrijsko mejo: na avstrijsko-madžarski meji so zajeli skupino 12 kosovskih Albancev, na avstrijsko-slovaški meji pa 21 državljanov Sri Lanke. (STA/APA)

Sneg ohromil promet v Avstriji in na Madžarskem

DUNAJ - Močno sneženje je včeraj zjutraj ohromilo promet na vzhodu Avstrije in na severu Madžarske. Po podatkih radia v Budimpešti je na Madžarskem od sveta odrezanih 400 krajev, doslej pa je življenje izgubilo osem oseb. Na območju Szabolcsa je prebivalcem priskočila na pomoč madžarska vojska, ki jim je dostavila živila s padali. Policija odsvetuje vožnjo z avtomobili. Madžarske železnice so sporočile, da vlaki vozijo po voznem redu, vendar z zamudami. (STA/dpa/APA)

TRBIŽ / ODNOSI S KOROŠKO

Podpis sporazuma v okviru čezmejnega sodelovanja

TRBIŽ - Prenos pristojnosti na področju dela, ki so z države presle na deželo, je že prinesel prve oblike sodelovanja tudi mednarodnega značaja med deželo Furlanijo-Juljsko krajino ter avstrijsko Koroško. Deželni odbornik za delo Renzo Tondo in predsednik dežele Koroške Adam Unterrieder sta namreč predsinocnjim na Trbižu podpisala pomembne sporazum, ki ima kot glavni cilj izmenjavo informacij o ponudbi in povpraševanju na tržišču dela, kar bi omogočilo uresničevanje čezmejnega sodelovanja. Podpisu sta prisostvovala se trbiški zupan in deželni svetovalec Franco Baritussio ter deželni svetovalec Bruno Di Natale.

Sporazum sodi v okvir načrta »Eures - Euralp« in se drži smernic evropskega parlamenta o »svobodnem gibanju v Evropi«, prvi korak pa bo ustanovitev banke podatkov. Pobudo Dezele Furlanije-Juljske krajine, ki bi po mnenju odbornika Tonda »morala pozitivno vplivati na zaposlenost naših ljudi na hribovitih območjih, posebno mladih«, so koroški predstavniki sprejeli z veliko naklonjenostjo.

SLOVENIJA / INTERPELACIJA

ZLSD ne bo podprla notranjega ministra Mirka Bandlja

LJUBLJANA - Združena lista socialnih demokratov (ZLSD) je na današnji seji predsedstva stranke v razširjeni sestavi, ki so se je poleg strankinega vodstva udeležili tudi poslanci v parlamentu, enotno sklenila, da se zavzame za razrešitev notranjega ministra Mirka Bandlja in da ni razlogov, da bi ministra podprli. Po mnenju ZLSD na podlagi vsega, kar je bilo povedanega v zvezi z delom ministrstva za notranje zadeve v zadevi Vič in Holmec in v zadevi, ki je povezana z nadzorom, Mirko Bandelj kot minister nima več potrebne avtoritete, da bi opravljal to delo tudi naprej, je novinarjem po seji povedal predsednik stranke Borut Pahor.

Sam element interpelacije, da bi moral minister dati informacijo, komu je predajal papirje, po Pahorjevem mnenju ni ključen. Tisto, kar je bolj pomembno in kar je pretehtalo pri njihovi odločitvi, je celovit pogled na slabo stanje v notranjem ministrstvu, ki je v pomembni meri botrovalo temu, da je bil nekdo za potrebe določenih intrigantskih interesov pripravljen zrtvovati celo mednarodni ugled Republike Slovenije. Pahor je dodal, da bo preiskovalna komisija pokazala, kdo je botroval tej intrigi, ki se ne sme nikoli več ponoviti. Dejstvo pa je, da se je zgodila in da bi tudi potem, ko se je zgodila, minister Bandelj lahko ravnal drugače kot je, se je mečil Pahor.

Vladna koalicija ima v parlamentu večino in če želi obdržati ministra Bandlja na tem položaju, to lahko stori in prevzame odgovornost, je se dejal Pahor in dodal, da bo ZLSD se naprej konstruktivna opozicija, vendar pa ne more dajati potuhte vladi za slabo delo. (STA)

BENEČIJA / JUBILEJ POLITIKA IN KULTURNEGA DELAVCA

Sedemdeset ustvarjalnih let Pavla Petričiča

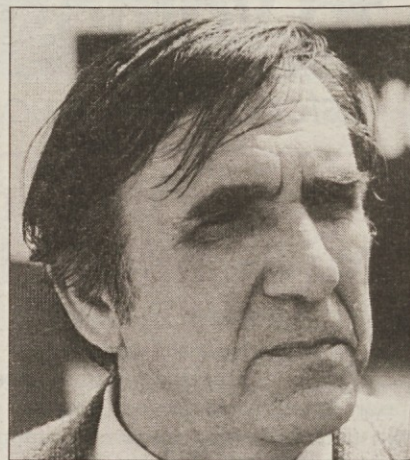
Verjeli ali ne, tudi Pavel Petričič se je nenadoma znašel pri sedemdesetih. Prijetno mi je, nameniti mi nekaj utrinkov. Obenem priznam, da se mi ob njegovem jubileju malce upira podrobno izdelovati seznam o tem, kaj vse je bil in kaj je ustvaril v življenju, pa naj trenutno znaša tudi spostljivih sedem desetletij. To pa zato, ker tako početje neizbežno spremlja občutek, da si prijatelja že postavil v preteklost, da delaš nekakšen dolžnostni obračun storjenega, kot da od prihodnosti ni več pričakovati kaj dosti.

Drugi razlog, da se ne spustim v življenjepis, je zapisan na strani 653 Primorskega biografskega leksikona, kjer je pod imenom Pavel Petričič tolikšna gneča podatkov, da je zadrega obvezna. Kako navesti vse, za kar je bil in je Pavel Petričič se pobudnik in organiziranec življenja naše in širše skupnosti, zlasti pa Slovencev videmske pokrajine. Pobudnik in hkrati izvajalec. Prežet z neumorno energijo in ustvarjalnostjo, ki ima vse življenje isti cilj in učinek: dvigati občečloveško, kulturno in narodno zavest beneških ljudi.

V leksikonu uvodoma piše: »politik, umetnik, pedagog, organizator, kulturni delavec«. Vseh pet opredelitev drži kot pribitih. Tisti, ki vemo, kako dragocen sodelavec je Pavel za Novi Matajur, pa dodajamo še »pisec in publicist«. Vsekakor je težko obiti našteje profile, ne da bi nanje prilepili vsaj tri pridevnike, ki zaokrožajo Pavlovo osebnost: »skromen, dosleden in premocrtan«. Nikakor naj to ne zveni kot priloznostni slavošpev, pač pa kot želja, da se iz sence držanosti osvetlijo lastnosti nekoga, ki je znal ostati enak, bodisi ko je nosil visoke funkcije v državnem, deželnem in pokrajinskem merilu, bodisi ko je solarje poučeval o umetnosti. V času ko sta politika in javno življenje bolj in bolj obsedena od pogosto le konstruiranega imidža in tekmovanja v prodajanju dima, so te kreposti velika redkost.

Pavla Petričiča mi je leta 1974 predstavil sedaj že pokojni dr. Karel Siskovič na mednarodni konferenci o manjšinah v Trstu. Bil sem mlad študent z le približnim znanjem o Benečiji in sem se čudil temu Slovincu, ki je govoril italijansko. Moralo je miniti precej let, da sem doumel, kolikšen obračun je moral narediti sam s seboj, da je premagal zle učinke pritiskov in raznarodovanja, ki so bili v povojni Benečiji realnost, o kateri se mlajšim povojnim generacijam na Trzaskem in Goriskem ni niti sanjalo.

Pavel Petričič je človek, ki daje Beneški Sloveniji vse, kar premore njegova eklektična osebnost. Najdemo ga med pobudniki in soustanovitelji vseh institucij, na katerih

sloni danes življenje Beneških Slovencev. Vendar je njegovo ime, tudi zaradi izrazite pedagoške vokacije, najtesneje povezano z ustanovitvijo in uspešno razvojno potjo dvojezičnega solskega centra v Spttru. To kar je bil se pred nedavnim boleč trn v peti vseh nasprotnikov naše skupnosti, je danes ena najuspešnejših sol med Slovenci v Italiji, vsekakor pa najštevilnejša. Nekdanji dijak špertskega učiteljskega, za katerega je obče znano, da je bilo ustanovljeno s ciljem raznarodovanja Beneških Slovencev, se je naposled uvrstil med ključne osebnosti narodnega preporoda svojih ljudi. Kako je prav v tem primeru zadela ironija usode.

Pred nekaj dnevi sem bil priča dogodku, ki marsikaj pove o tem, kdo je Pavel Petričič. Prijatelj in kulturni delavec so mu v dvojezičnem solskem centru pripravili zdravico. V strogi konspiraciji seveda, kajti ne poznam človeka, ki bi mu bile formalnosti bolj tuje kot Pavlu. Pa sem izbral priloznost, da mu povem, kako bi bilo lepo, če bi njegovo nadaljevanje o prazgodovini Beneške Slovenije, ki izhaja v Novem Matajurju, objavili v knjižni obliki. Rečeno storjeno. In to, kot se temu danes pravi - v realnem času. Pavel je za trenutek izginil in se vrnil z nekaj izvodi, se sveže disecimi po tiskarni. Naslov je več kot obetaven: »Zgodovina Beneške Slovenije“ 1. Od izvora do železne dobe“.

To je v dveh letih že druga knjiga, ki sem jo dobil iz rok Pavla Petričiča, obe pa sta po le zadnji na lepem seznamu, za nazaj in tako smo prepričani vsi, ki ga poznamo - tudi za naprej. Tokrat je napoved nedvoumna, saj se zgodovina Beneške Slovenije menda ne konča z železno dobo. Od njega lahko torej pričakujemo, da nas bo še presenečal s svojimi podvigi, zdrav, vder in ustvarjalen. Srečno, dragi Pavel.

Dusan Udovič

ZGONIK / ZAPLETI Z OBRTNO CONO

V nevarnosti naložba v višini 15 milijard lir

Stališče predsednika konzorcija obrtnikov Daneva

V preteklih tednih so se začele siriti govorice, da na zemljiško-knjžnem uradu nekaj ni v redu z vpisom lastnine področja, kjer naj bi zrasla obrtna cona zgonske občine. S tem v zvezi nam je predsednik konzorcija zainteresiranih obrtnikov Dragotin Danev poslal daljši dopis, v katerem izraža prepasčenost obrtnikov, ki ne morejo razumeti, kako je mogoče, da se postopek zaplete okrog ene redkih gospodarskih pobud na kraskem področju. Gre namreč za postopek, ki je bil vseskozi jasen in je prestal ze številna preverjanja in preglede.

O potrebi obrtne cone na trzaskem Krasu so obrtniki iz tega območja začeli govoriti pred skoraj desetimi leti. Najprej je bilo govora o obrtni coni v repentabski občini, ki pa ni doživela uspeha zaradi premajhnega zanimanja s strani domačih obrtnikov. Nato je prišla na vrsto Občina Zgonik, ki je vzporedno z varianto splošnega regulacijskega načrta prislunila potrebam domačih obrtnikov. Zadeva je vendarle nekoliko zastala, darle nekoliko zastala, meni Danev, ker Občina Trst ni bila pripravljena prodati Zgoniku primerne zemljišča.

Ko je bila prosnja ponovno predložena, je Illyjeva uprava izrazila pripravljenost, da potrebno zemljišče proda zgoniski občini. Ze takrat se je postavil problem jusarske imenove in sklican je bil sestanek na Proseku, na katerem so obrtniki predstavili svoj nacrt. Povoljno mnenje so takrat izrazili tako izvoljeni predstavniki za ločeno upravljanje jusarske imovine, kot tudi predstavniki nekdanih jusarsko-srenjskih upravicev. Njihovo voljo je kasneje potrdil pristojni sodnik za jusarske imovine.

Na osnovi vseh teh mnenj je trzaski občinski svet odobril prodajo zemljišča zgoniski občini, kateri je potrebna sredstva nakazal Sklad za Trst. Varianto regulacijskega načrta je medtem odobrila Dezela Furlanija-Julijska krajina. Obrtniki smo na te nadvse spodbudne premike - nadaljuje Danev - reagirali pozitivno: od zacetnih 17 podjetij se je število sicer znizalo na 12, saj so nekateri v teh letih cakanja drugece resili svoje probleme. Lansko poletje smo tako ustanovili »Konzorcij Zona artigianale - Obrtna cona Zgonik« z omejeno odgovornostjo.

Jeseni leta 1998 so zaprosila za pristop v Konzorcij se tri podjetja. Nacrtujejo, da bi lahko pokrili okrog

9000 kv. m. površine, kar predstavlja vsekakor lažji poseg glede na razpoložljivih 35.000 kv. m. Zaceli so iskati potrebna denarna sredstva, v hale in opremo mislijo vložiti skoraj 15 milijard lir in ustvariti od 30 do 50 novih delovnih mest.

Obrtniki proizvodne smeri so zato zaprosili finančna sredstva, ki jih Evropska Unija predvideva za območja t.i. »Objektiva 2«. V prihodnjih dneh bo znana uradna lestvica odobrenih prosenj, vendar pa je konzorcij iz neuradnih virov izvedel, da imajo vse prošnje za zgonisko obrtno cono (okrog 8 milijard investicij) pogoje, da bodo v celoti

sprejete. Prispevki za območja t.i. »Objektiva 2« predpostavljajo vrsto pogojev. Eden je glede na nastalo situacijo zelo neugoden: vsa dela je namreč treba dokončati do konca junija leta 2001, potrebna posojila pa morajo najeti v bankah ze v naslednjih dveh mesecih.

Sedaj pa strela z jasnega. Veletno delo je naenkrat izniceno, ce ne bo mogoče v prihodnjih dneh najti hitre rešitve za nastali problem. Danev je prepričan, da obstaja namreč nevarnost za propad se ene redkih gospodarskih pobud, ki lahko nudijo vsaj nekaj kisika trzaskemu gospodarstvu. »Zaman je trud vseh tistih, ki vabijo v Trst

tuje investitorje, da bi nase kraje resili pred hudo recesijo, ce ne znamo niti tako enostavne pobude spraviti pod streho. Vsaka pobuda terja tako ali drugače ogromno časa glede na potrebe podjetij, ce pa pride se do taksonih zapletov, se nam resnično pišejo slabi časi«.

Prizadeti obrtniki - interesi za razvoj obrtne cone v Zgoniku - pozivajo vse pristojne javne uprave, da se zavamejo za nujno rešitev tega zapleta, za katerega dobro vedo, da nista kriva ne Občina Trst in niti Občina Zgonik, saj so bili vsi merodajni organi svojske obveščeni in vprašani za mnenje in nihče ni formalno oporekal tej pobudi!

ACT / NEUSPEŠEN POSREDNIKI POSKUS PREFEKTA

Od 16. do 24. ure stavka avtobusov

Redno bo delovala edinole proga št. 20 Trst-Milje s prisilno vpoklicanimi uslužbenci

Danes bodo stavkali vozniki avtobusov Trzaskega konzorcijskega podjetja za prevoze (ACT), in sicer od 16. do 24. ure, z izjemo tistih, ki delajo na progi št. 20 Trst-Milje. Slednje je namreč trzaski prefekt Michele De Feis prisilno vpoklical v službo, da bi omogočil nemoten potek Miljskega pusta.

Stavko so oklicali vsi sindikati, ki so zastopani v podjetju, bodisi zvezni kot avtonomni, in sicer FILT-CGIL, FIT-CISL, ULTRASPORTI, FAISA-CISAL, UGL in RdB. Dejansko gre za nadaljevanje sindikalnega spora, ki je ze privedel minulega 29. januarja do 4-urne stavke. Sindikati zahtevajo, naj vodstvo podjetja redno zaposli tri mlade, ki jih je bilo svoj čas sprejelo v službo na osnovi izobraževalno-zaposlitvenih pogodb in jih potem odslovilo; naj izplača nagrade za produktivnost dela v letu 1998 v celoti; naj enako obravnava uslužbence, ki jih je vzelo v službo na osnovi izobraževalno-zaposlitvenih pogodb, in starejše nameščence; predvsem pa naj objavi svoj podjetniški nacrt, oziroma naj

seznanj sindikate s svojo podjetniško strategijo ob skorajšnji ukinitvi monopolov na področju krajevnih javnih prevozov.

V minulih dveh tednih se je zvrstilo več poskusov, da bi sindikalni spor zgladili, a zaman. Včeraj je napravil zadnji tovrstni poskus trzaski prefekt De Feis. K temu ga je spodbudil poziv, ki ga je nanj naslovil miljski zupan Roberto Dipiazza, naj ukrene, kar je potrebno, da bi stavka avtobusnih prevoznikov ne ogrozila rednega poteka Miljskega pusta. Prefekt je včeraj dopoldne zbral predstavnike sindikatov in vodstva podjetja ter jim ponudil dva posredniška predloga. Toda med sprtima stranema dialog ni stekel, vodstvo ACT pa je naposled celo zapustilo sestanek.

Prefekt De Feis je obžaloval, da je prišlo do taksnega negativnega razpleta sestanka, naposled pa je sklenil, da za čas napovedane stavke prisilno vpokliče v službo voznike avtobusov, ki so po oceni vodstva podjetja potrebni, da bi redno delovala proga št. 20, ki povezuje Trst z Miljami.

POLITIKA / EVROPSKE VOLITVE

Gibanje za Oljko v bistvu podpira Prodijevo potezo

Pokrajinski koordinatorji Gibanja za Oljko so v skupni izjavi ocenili znane težave v levi sredini pred junijskimi evropskimi volitvami. V dokumentu sicer ne omenjajo volilne koalicije Demokratov pod Oljko, iz vsebine pa se da kolikor toliko jasno razbrati, da pozdravljajo pobudo Romana Prodijsa za skupno listo z Antoniom Di Pietrom in z gibanjem levosredinskih zupanov.

Zastopniki Gibanja za Oljko v bistvu ocitajo Masimu D'Alemi, da je po padcu Prodijske vlade klonil pritiskom Cossigove UDR in da v resnici ne verjame političnemu projektu Oljke. Od tod težave, v katere je zabredla leva sredina in ki jih bo lahko premostila le, ce bo spet obnovila Oljko, ki je zmagala na zadnjih parlamentarnih volitvah.

Franco Miccoli (Gorica), Claudio Cosmaro (Videm), Ivan Scian (Pordenon) in Daniele Gauthier (Trst) upajo, da evropske volitve ne bodo se dodatno skalile odnosov v Oljki. Koordinatorji tudi upajo, da bo po 13.juniju (evropske volitve) Oljka končno postala polnopravni politični subjekt.

SODNA PALAČA / NA VPRAŠANJA NI ODGOVARJAL

Za požar osumljen Deganutti

Deganutti se je že velikokrat »proslavil«, več let je prebil v ječi

Gerardo Deganutti, bivsi voditelj takoimenovane organizacije Pot (Prima organizzazione triestina) se je poslužil pravice, ki mtu jo daje zakon, in na vprašanja je odgovarjal z molkom. Stiridesetletni Deganutti, ki je bil ze večkrat v središču pozornosti, je tokrat prekosil samega sebe, seveda ce bodo dokazali, da obtožba drži: osumljen je, da je krivec požara, ki je predvčerajšnjim izbruhnil v 3. nadstropju sodne palače, kjer ni zgorelo samo staro pohištvo, poskodovala so se tudi naprave, ki služijo za prisluskovanje. Obtožbe so hude, ož poskusa pokola do namernega požara in prekinitev javne službe.

Deganutti je karabinjerji prijeli ze predvčerajšnjim. Moski je bil jutraj na sodišču, ob 9. uri bi se moral predstaviti na preturi, kjer pa ga ni bilo. Prišel je po 20 minutah, v tistih minutah pa naj bi

ga nekateri opazili po stopnicah, ki vodijo iz 3. nadstropja. Tedaj je tudi izbruhnil požar. Kaze, da je zagorelo na več krajih hkrati. Poleg drugega morajo izvedenci ugotoviti, kako je bil ožen podtaknjen. Včeraj je bilo krilo poslopja, kjer je gorelo, se vedno brez elektrike in brez gretja, na pravdnistvu so se posluževali prenosnih računalnikov.

Deganutti je okrog deset let ze prebil v zaporu, med drugim je »zaslovel« tudi ob obisku nekdanjega zunanega ministra Andreottija v Trstu, hlinil je atentat, grozil je s strasilno pistolo. Obsojen je bil zaradi izkoriščanja prostitucije, posesti orožja, povzročitve skode, grozil je sodnikom (posiljal jim je pisma, v katerih so bili pravi naboji), politikom, zalil je združenje partizanov in Skp, grozil je članom zidovske in tudi naše skupnosti.

Komaj 26-letni Tržačan zdrsnil v morje in utonil

V morju pred Ul. Ottaviano Augusto (tako imenovana Sacchetta) so včeraj pod večer nasli truplo 26-letnega Alessandra Cuscuse. Alarm so sprožili mimoidoči, prihitelo je osebje službe 118, prišli so gasilci, policija, osebje pristaniškega poveljstva, vendar Cescuttiju nihče ni mogel več pomagati. Pravijo, da je mladenič, ki je bil znan tudi kot zasvojenec, verjetno sedel na pomolu, bil naj bi pijan, zdrsnil naj bi v vodo in utonil.

OPČINE / SKUPAJ NA OPČINAH

Podelili so nagrade

Združenje openskih trgovcev "Skupaj na Opčinah" prireja ze trinajsto leto zapored božično loterijo, ki privablja številne kupce iz naše dežele in tudi z onstran meje. Kot vsako leto je bilo zrebanje takoj po novem letu, trgovci so namreč priredili večerjo s plesom v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Letos je bilo podeljevanje nagrad ob večerji v restavraciji

Diana. Ob prisotnosti predsednika združenja "Skupaj na Opčinah" Milka Malalana, predsednika Zadrzne kraske banke Paola Milica, openskih trgovcev in predstavnikov finančne straže so bile podeljene vse nagrade. Malalan je vsakega nagrajenca posebej vprašal, kaj je kupoval, odgovori pa so bili najrazličnejši (od krompirja do prevleke za avto). (L.A.)

ZVI NOB IN ZDRUŽENJE AKTIVISTOV NOG

Kako je s pridobivanjem statusa vojnih veteranov

Predstavili bodo knjigo »Boj za življenje«

Odbor Zveze vojnih invalidov NOB in Združenja aktivistov NOG na Trzaskem je na svojem sestanku v četrtek, 11. t. m., pozitivno ocenil novoletno družabno srečanje, ki je ze drugič zapored potekalo v Izoli ob rekordni udeležbi članov in gostov. Posebej je bila poudčrtana udeležba močnega zastopstva Zveze vojnih invalidov NOB Slovenije s predsednikom Mirom Veselom na celu, ki je uradno zastopal tudi Zvezo združenj borcev NOB Slovenije. Ob tej priložnosti so stekli tudi neformalni pogovori o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju, pri čemer je predsednik Vesel ponovno poudaril največjo pripravljenost za nudenje vsestranske pomoči zamejski invalidski organizaciji.

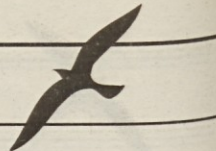
Odbor je sklenil, da se bo s svojimi predstavniki odzval vabilu za udeležbo na občnem zboru področne Zveze invalidov v Kopru, 18. t.m., kot pripravo na občni zbor Zveze vojnih invalidov NOB Slovenije.

V nadaljevanju dnevnega reda je članica odbora Nevenka Pečar poročala o

srečanju s predstavniki Zveze invalidov NOB in združenja aktivistov NOG za Gorisko. Beseda je tekla predvsem o pridobivanju statusa vojnih veteranov, ki ga lahko pridobijo tudi bivsi slovenski borci iz dežele Furlanije-Julijske krajine in na podlagi katerega je mogoče koristiti nekatere ugodnosti na področju sociale. Na tem srečanju je prišla do izraza tudi želja po boljsem sodelovanju med ustreznima invalidskima organizacijama iz Gorice in Nove Gorice.

Nevenka Pečar je z zadovoljstvom ugotovila, da je odbor Zveze vojnih invalidov NOB in Združenja aktivistov NOG lahko tudi letos za novo leto obdaril najpotrebnejše invalide in aktiviste s tradicionalnimi darili, in to z darilnimi prispevkom organizacije in nekaterih denarnih zavodov.

Na koncu je stekla se beseda o prirejanju raznih pobud v prihodnje, med katere sodi tudi obveza o predstavitvi knjige spominov »Boj za življenje« primorske partizanske prvoborke Olge Cibej-Lipusček.

Jutri večer o Danilu Dolciju

Jutri (ponedeljek) ob 20. uri bo v Zadrugi gostilni na Konovelu večer, posvečen spominu na Danila Dolcija, pisca, pesnika, socialnega animatorja in vzgojitelja, ki je umrl leta 1997 v Partinici na Siciliji, kjer je preživel dobesedno del svojega življenja. Po materi je bil Slovenec, doma iz Sežane in se svojemu poreklu ni nikoli odrekal. Ljubil je ljudi, zato jih ni ločeval po njihovih jezikih. O njem bodo na večeru, ki ga prireja Volontaristično Združenje in Studijski center Niccolò Tommaseo spregovorili, i docent na tržaški univerzi Bruno Maier, zgodovinar Teodoro Sala, devinsko-nabrežinski zupan Marino Vocci, Giuseppe Meli v imenu Odbora prijateljev Danila Dolcija v Trstu in novinarja Roberto Cannalire in Neva Lukeš. Večer bo, v imenu krožka, vodil Edoardo Kanzian.

V nedeljo glasbeno srečanje v Rojanu

Slovenska glasbena sola / Koncertna pobuda Rojan bo v nedeljo, 21. februarja ob 18.30 v dvorani Marijinega doma v Rojanu razglasila dobitnika natečaja za izvirno skladbo za glas in instrument s slovenskim besedilom, ki ga je razpisal januarja 1998. Natečaj je bil namenjen slovenskim zamejskim skladateljem do 35. leta starosti. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali glasbeniki Paver Merku, Aleksander Vodopivec in Hilarij Lavrenčič je določila, da izmed devetih prispevkov skladb dodeli ex equo 2 drugi spodbudni nagradi. Na sporedu nedeljskega glasbenega srečanja mladih bo, poleg nagradjenih skladb, se vrsta drugih slovenskih samosplovov ter, izven natečaja, se prva izvedba skladbe za glas in klavir mladega skladatelja iz Kranja. Spored bodo izoblikovali naslednji mladi glasbeniki iz Gorice in iz Trsta: Marko Sancin, Marko Stoka, Valentina Pavo, Andrej Pegan, Pavel Bembi, Tamara Stanese, Tatjana Gregori, Marjan Skerlavaj, Martin Srebernik in Martina Feri. (H.M.)

Spomin na Mariana Cemeta

Združenje »Trieste Artecultura« je skupno z Združenjem »Servola insieme«, priredilo v ponedeljek v Šklednju, v domaći gostilni »Da Gigi« večer, posvečen spominu na desetletnico smrti Mariana Cemeta, po rodu Škedenjca, sicer pa priznanega grafika, slikarja, pesnika, predvsem pa enega redkih, če že ne edinega kiparja, na našem območju. O njem sta spregovorila, v imenu organizatorjev Edoardo Kanzian, ki je večer povezoval in Claudio Martelli, likovni kritik in urednik revije »Trieste Artecultura«, ki je povedal marsikaj zanimivega o umetniku, ki je živel sicer svoje življenje, ki pa se je vanj vključeval, je dejal s sodelovanjem ob raznih priložnostih, pa tudi z obiskom nekaterih prireditev v KD Ivan Grbec v Šklednju. Nekaj njegovih poezij je na večeru prebrala Liliana Bamboschec; s svojim posegom je na večeru sodeloval tudi galerist Eligio Dercar, s petjem in glasbo pa Ornella Serafini in Fabio Zoratti. Na večeru je bilo tudi zrebanje za eno od pokojnikovih del. Zreb ga je dodelil Franku Volku, pravtako našemu umetniku, ki je, v imenu KD Ivan Grbec povedal, da bodo tudi v teh društvenih prostorih pripravili razstavo tega škedenjskega umetnika. Večer je zelo lepo uspel ter je bil lepo priznanje umetniku, ki je tu delal in ustvarjal. (N.L.)

Stanislava Kralj najstarejša mlekarica v Trebčah

Otroci OS Pinka Tomaziča v Trebčah so pred dnevi obiskali Stanislavo Kralj, ki je praznovala 95 let življenja. Ob obisku so nastali tile zapisi:

V sredo, 27. januarja smo obiskali gospo Stanislavo Kralj. Rodila se je 22. januarja 1904. Letos je praznovala 95 let. Bila je mlekarica. V Trst je nosila mleko 40 let (od leta 1912-1962). Doma so imeli krave, vola in osla. Vsak dan je nosila na oslu od 60 do 80 l mleka v Kolonijo. Imela je izredno dobro kravo, ki je dala 30 l mleka na dan in je zvalila dva telčka dvojčka. Mleko je prodajala poceni, zato je imela 100 odjemalcev. Z drugimi mlekaricami se je ustavljala v gostilni in popila osminko vina. Nekoč, ko je bila noseča, je na poti domov začutila bolečine in je stekla k teti, kjer je rodila hčerko Andriano. Izvedeli smo, da je gospa Stana morala v bolnišnico. Voscimo ji vse najboljše in da bi čimprej ozdravela.

Jernej Šček in Peter Carli

Nekega dne je gospa Stana nosila v plenirju nad 35 litrov mleka. Ustavila se je pri neki hiši v Koloniji. Hiša je imela komaj poljen zid. Ker ni bilo zive duše v bližini, je sama odločila težek plenir in umazala zid. Hitro je zbežala, da je ne bi kdo videl.

Mija Kalc

Bila je močna burja. Zgodaj zjutraj je Stana vprašala svojega moža, če ji lahko pomaga nositi mleko. On pa ni hotel vstati, zato je vprašala svojega soseda Edija, po domače Kartezina. Pri prvi postaji ji je Edi Kartezin pomagal odložiti 38 litrov mleka. Ko je prijel plenir, se je začudil in vprašal: »Kaj imaš sentimente na poste? Kaj sanjaš, krko litrov si si naložila?« Oddala je 6 litrov mleka in takoj je bilo bolje.

Vanja Veljak in Nikolaj Kovacik

Stanislava je kot vedno pustila pred hišo na kamnu vrček mleka. Malo kasneje je v trgovini opazila gospo z istim vrčkom, kot ga je pustila pred hišo. Vprašala jo je: »Gospa, kje ste kupili tako lep vrček?« Gospa z vrčkom je navihano odvrnila: »Saj povsod prodajo take vrčke!« Zatim ji je naročila, naj ji da vrček. Gospe je bilo nerodno in je brez besed vrnila vrček z mlekom.

Tina Kralj in Jasmina Znidarec

**SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE**

Gostovanje PDG - Nova Gorica

PETER BARNES

NI TAKO SLABO KOT ZGLEDA

Režija JAŠA JAMNIK

V četrtek,	18. t. m. ob 20.30	RED D
v petek,	19. t. m. ob 20.30	RED A in E
v soboto,	20. t. m. ob 20.30	RED B in F
v nedeljo,	21. t. m. ob 16.00	RED C

v gledališču F. PRESEREN v BOLJUNCU

Zaradi oddaljenosti gledališča F. Preseren

je SSG poskrbelo za AVTOBUSE, katerih se bodo poslužili naši abonenti. Ti se bodo peljali od četrtka, do nedelje z OPCIN (trg ob tramvajski postaji) in TRGA OBERDAN ob 19.30, iz BOLJUNCU nazaj do OPCIN in TRGA OBERDAN pa ob 23. uri. V nedeljo, 21. t. m. pa bosta avtobusa odpeljala z istih lokacij ob 15. uri, z odhodom iz Boljunca ob 18.30.

**KULTURNO DRUŠTVO RDEČA ZVEZDA
OBČINSKA KNJIŽNICA
ŠK KRAS**

vabijo na

Prešernovo proslavo

v nedeljo, 21. februarja 1999 ob 17. uri
v društvenih prostorih v Saležu

Nastopali bodo:

prevajalec DEPANGHER
recitatorja GORAZD MILIC
in VERUSKA KUK
GORAN OBAD - klavir

Športna šola Trst in Kulturno društvo Slavko Škamperle

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

dan, 14. februarja, od 15. do 19. ure
in v torek, 16. februarja od 14.30 do 18.30

v Borovem športnem centru v Trstu,
Vrdelska c. 7 (Sv. Ivan)
Igral bo ansambel GIORGIO-WALTER-DORIANA

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV
Peterlinova dvorana

Prof. Edi KOVAČ:

Lik Marije Madalene v Bibliji in literaturi

Predavanje bo jutri, v ponedeljek, 15. februarja ob 20.30

Trst, Ul. Donizetti 3

Vljudno vabljeni!

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
14. februarja 1999
VALENTIN

Sonce vziđe ob 7.09
in zatone ob 17.29 -
Dolžina dneva 10.20 -
Luna vziđe ob 5.54 in
zatone ob 15.39

Jutri, PONEDELJEK,
15. februarja 1999
ZMAGO

VREME VCERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 1,4 stopinje, zračni
tlak 1020 mb raste, veter
20 km na uro vzhodnik,
vlaga 39-odstotna, nebo
rahlo pooblačeno, morje
rahlo razgibano, tempe-
ratura morja 7,1 stop-
inje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 93-letna Ma-
ria Pitacco, 94-letna Ca-
terina Ghitti, 82-letna
Dorina Cerne, 72-letna
Eleonora Glavich Ro-
sman, 90-letna Elvira
Zannier, 87-letni Cirillo
Gabrielli, 82-letni Gior-
dano Cetin, 52-letna Da-
ria Kuzmanic, 88-letna
Albina Chenda, 82-letna
Giovanna Krasevich.

LEKARNE

Nedelja, 14. februarja 1999

Lekarne odprte od
8.30 do 13.00

Ul. Oriani 2, Barkovlje
- Miramarski drevored
117, Trg Cavana 1,
Boljunec.

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (tel. 040
764441), Barkovlje - Mi-
ramarski drevored 117
(tel. 040 410928).

Boljunec (tel. 040
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte od
16.00 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje
- Miramarski drevored
117, Trg Cavana 1.

Boljunec (tel. 040
228124) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (tel. 040
300940).

Od ponedeljka, 15., do
sobote, 20. februarja 1999
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (tel.
040 638453), Ul. Belpog-
gio 4 (tel. 040 306283),
Zavlj - Ul. Flavia 89 (tel.
040 232253).

Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Istrska ulica 33, Ul.
Belpoggio 4, Trg Giotti 1,
Zavlj - Ul. Flavia 89.

Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 (tel. 040
635264)

GODBA IZ NABREŽINE

bo ob priliki

pusta

obiskala naslednje vasi:

DANES, 14. FEBRUARJA

Slivno, Mavhinje, Cerovlje,
Prečnik, Šempolaj in Praprotni;

JUTRI, V PONEDELJEK, 15. FEBRUARJA

Sesljan, Vižovlje, Trnovco in Nabrežino

V TOREK, 16. FEBRUARJA

Nabrežino

PUSTNI ODBOR v sodelovanju s SKD PRIMORSKO
vabi na tradicionalno

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

v torek, 6. februarja ob 16. uri v Srenjsko hišo v Macolje
nastopa pevka YLENIA ZOBEČ

Od 20. ure dalje pa

PUSTNI PLES

in fešta za nekdanje otroke in vse pustarje
igrala bo priznana skupina

GIORGIO, WALTER in DORIANA

Vabljeni vse maskare!!!

KULTURNO DRUŠTVO FRAN VENTURINI
vabi na

otroško pustno rajanje

v družbi animatorjev glasbene skupine FREE WAY

dan, 14. februarja, od 15.30 do 19.30
in v torek, 16. februarja, od 15.30 do 19. ure

KD »I. GRBEC«

Škedenjska ul. 124

vabi otroke na

VESELO PUSTOVANJE

jutri, v ponedeljek, 15. februarja,
od 16. do 18. ure, v društveni dvorani

Pridite!

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od 8.
do 20. ure)
Za dostavljanje nuj-
nih zdravil na dom tel.
040 350505 - Televita.

Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja
in bolnišnic: 040 399-
1111.

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 3995053 in 040
3995111 od ponedeljka
do petka od 8. do 13.
ure ter ob ponedeljkih
in četrkih tudi od 14.
di 17. ure.

Urad za informacije
bolnišnic: 040 3992724
od ponedeljka do petka
od 8.

KINO

Kinu ARISTON Trst
gledalca zabava in gani

**BACI
E
ABBRACCI**
rezija Paolo VIRZT

»Najboljši italijanski film leta«
(CIAK)

ARISTON - 16.30,
18.25, 20.20, 22.20 »Baci
e abbracci«, r. Paolo
Virzi, i. F. Paolantoni.

EXCELSIOR - 16.00
»Z la formica« risanka;
17.45, 20.00, 22.15
»Velvet Goldmine«, r.
Todd Haynes, i. E. Mc-
Gregor.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.15, 18.10,
20.05, 22.00 »Kiss«, i.
Danny De Vito, Holly
Hunter.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.10, 18.50,
20.30, 22.15 »A bug's
life«, prod. Walt Di-
sney.

NAZIONALE 1 -
15.45, 17.50, 20.00,
22.15 »Nemiche ami-
che«, r. Chris Colum-
bus, i. Julia Roberts, Su-
san Sarandon.

NAZIONALE 2 -
15.45, 18.45, 21.45 »Vi
presento Joe Black«, i.
Brad Pitt, Anthony
Hopkins.

NAZIONALE 3 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Attacco al pote-
re«, i. Bruce Willis,
Denzel Washington.

NAZIONALE 4 -
16.30, 18.20, 20.15,
22.15 »Amori e incan-
tesimi«, i. Nicole Kid-
man, Sandra Bullock.

MIGNON - 15.40,
17.50, 20.05, 22.15 »Ne-
mico pubblico«, i. Gene
Hackman.

CAPITOL - 16.00,
18.00, 20.00, 22.10 »Ro-
nin«, i. Robert De Niro,
Jean Reno.

ALCIONE - 16.00,
18.00, 20.00, 22.00
»Matrimoni«, r. Cristina
Comencini, i. Francesca
Neri, Diego Abatantu-
no, Stefania Sandrelli.

IZLETI

SK BRDINA orga-
nizira v nedeljo, 21.
februarja avtobusni
izlet v Forni di Sopra
ob priložnosti zamej-
skega prvenstva. Vpi-

KD LONJER-KATINARA
vabi maske na

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

v torek, 16. februarja
v društvenih prostorih
v Lonjerju
od 15. do 18. ure

Zabava je zagotovljena!!!!

sovanje za izlet in
tekmo bo na sedežu
kluba, Proseška ulica
131 na Opcinah jutri,
v ponedeljek, 15. in
v sredo, 17. februarja
od 19. do 20. ure.
Informacije na tel. st.
040-212859 ali 040-
299573.

MOSP (Mladi v
odkrivanju skupnih
poti) vabijo na
WEEK-END NA SNE-
GU, ki bo potekal od
19. do 21. februarja v
Kranjski gori. Week-
end prireja
Združenje katoliških
studentov iz Ljublja-
ne z namenom, da se
mladi iz različnih
krajev med seboj
spoznajo, zabavajo
ob zimskih sportih in
večernih družabnih
srečanjih. Za infor-
macije in prijave:
urad Slovenske pro-
svete, Ul. Donizetti
3, od pon. do pet. od
9. do 17. ure, tel. st.
040-370846.

GeC taur
Škofije
tel. 0038666 - 549588

**VELIKONOČNI
in PRVOMAJSKI
paketi:**

TOPLICE... kjer
noben dan ni izgubljen...
**MADRID, PARIZ,
BARCELONA...
PRVOMAJSKI**

KLUB (28. 4.-2.5.)

na **KORČULI**

Z letalom iz Ljubljane,
pikniki, folklorne
prireditve, plesi, igre,
Dalmatinske klope...

**SUPER ANIMACIJA
TO NI VSE!**

SK DEVIN priredi
avtobusni izlet v so-
boto, 27. t. m. ob pri-
liku XII. Pokala prija-
telstva treh dežel, ki
se bo vrsil v Podnu
na Koroskem. Infor-
macije nudi tajništvo
na tel. 040-200782 v
večernih urah.
Zazeljena številna
udeležba!

SKD CEROVLJE-
MAVHINJE priredi v
nedeljo, 28. t. m. iz-
let na MONTE ELMO.
Za informacije lahko
telefonirate na tel.
st. 040-291078 od
19.30 do 20.30.

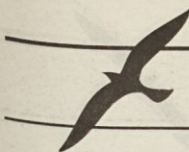
KD KRASKI DOM
obvesca, da je se
nekaj prostih mest za
velikonocni izlet v
Rim, Pompei in Ca-
pri. Za podrobnejše
informacije lahko
poklicate na tel. 040-
327124.

ČESTITKE

Danes v Boljuncu
rojstni dan slavi nasa
NADA. Vse naj, naj-
boljše ji želita Zdravko
in Milka, ki jo imata
rada.

Hip hip hura, jutri v
Boljuncu nas IVAN 18
let ima. Vse naj, naj-
boljše ti želijo vsi, ki te imajo
radi.

PRIREDITVE

SKD PRIMOREC IZ TREBC prireja ob DNEVU SLOVENSKE KULTURE v Ljudskem domu, v petek, 19. februarja 1999 ob 20. uri otvoritev fotografske razstave **MARIA MAGAJNE** »Od Stivana do Barkovelj«, sodeluje Godba na pihala Viktor Parma iz Trebc. V nedeljo, 21. februarja 1999 ob 17. uri pa srečanje z avtorjem raznih publikacij **ALDOM RUPLOM**, katerega bo predstavila Bogomila Kravos. Srečanje bosta glasbeno popestrila Martina Feri in Paolo Bembi. Vabljeni!

KD RDECA ZVEZDA, OBČINSKA KNJIZNICA in SK KRAS vabijo na Prešernovo proslavo, ki bo v nedeljo, 21. februarja 1999 ob 17. uri v društvenih prostorih v Salezu. Nastopali bodo prevajalec Depangher, recitatorja Gorazd Milic in Veruska Kuk, ob klavirju Goran Obad.

SKD TABOR - OPCINE - Prosvetni dom - v nedeljo, 21. t. m. z začetkom ob 17. uri **MEH IN SMEH ZA DOBRO VOLJO VSEH** z glasbo diatonične harmonike in vizami iz nasih klancev in uostarij. Sodelujejo **TRIO NOVATO** in **EGON TAUCER** ter humorist iz Montecukole **TILJO FRTAČIN**. Ne zamudite te izredne zabavne prilike!

OBVESTILA

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da bo danes, 14. t. m. obiskal vascane Loga in Pulj, v torek, 16. t. m. pa Ricmanje. Pustne norčije se bodo zaključile v sredo, 17. t. m. ob 18. uri s pustnim pogrebom.

GODBA IZ NABREZINE bo ob priliki **PUSTA** obiskala naslednje vasi: danes, 14.2. Slivno, Mavhinje, Crevlje, Precnik, Sempolaj in Praprot; jutri, v ponedeljek, 15.2. Sesljan, Vizovlje, Trnovco in Nabrezino; v torek, 16.2. Nabrezino.

DOLINSKI PUST - skrmate in vascane vabimo, da bi se pridružili v letošnjem koledarju po vasi, ki bo danes, na pustno nedeljo, 14. februarja 1999. Najkorajnejši se do bimo na K'luži že ob 8.30, odtod pa bo spreved godcev in veseljakov sel po vaskih ulicah. Letošnja pot bo prav taka, kot je bila lani, ker so pustarji odločili, da se je dobro obnesla. Pridite z nami ali čakajte nas na svojem domu!

VOLCICI IN VEVERICE in vsi osnovnosolski otroci pridite na **SKAVTSKO PUSTNO RAJANJE**, ki bo danes, 14. februarja v Finzgarjevem domu na Opčinah, in sicer od 15. do 18. ure. Vstop prost! Vsak naj prinese le kaj za prigrizek, voditelji pa bomo poskrbeli za dobro voljo!

SK KRAS in KD RDECA ZVEZDA vabita vse pustne seme na **OTOSKO PUSTNO RAJANJE**, ki bo v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku danes, 14. februarja 1999 od 15.30 do 19. ure. Pricakujemo te!

KULTURNO DRUŠTVO FRAN VENTURINI vabi na **OTOSKO PUSTNO RAJANJE** v družbi animatorjev glasbene skupine Free Way danes, 14. februarja, od 15.30 do 19.30 in v torek, 16. februarja, od 15.30 do 19. ure.

PUSTNI ODBOR v sodelovanju s **SKD PRIMOR-**

SKO vabi vse veseljake in pustarje, da se nam pridružijo ob tradicionalnem pobiranju v maskah, ki bo danes, 14. februarja z pričetkom ob 8.30 v gostilni Tul v Mackoljah. Za muziko, hrano in pijaco je poskrbljeno, veselje, dobro voljo in maske pa prinesite s seboj. Zivjo mackoljanski Pust!

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA Trst vabi vse svoje starejše člane (visji vod, noviciad, klan in vodstvo) in prijatelje na **PUSTOVANJE** danes, 14. februarja v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Začetek ob 20.30.

SPORTNA SOLA TRST in KULTURNO DRUŠTVO SLAVKO SKAMPERLE prireja **OTOSKO PUSTNO RAJANJE** danes, 14. februarja, od 15. do 19. ure in v torek, 16. februarja od 14.30 do 18.30 v Borovem sportnem centru v Trstu, Vrdelska cesta 7 (Sv. Ivan). Igrala bo priznana skupina Giorgio-Walter-Doriana.

SD KONTOVEL organizira **OTOSKO PUSTNO ZABAVO** danes, 14. februarja in v torek, 16. februarja, od 15.30 do 19. ure v kulturnem domu na Proseku. Sodeluje mladinska skupina AO Jaka Stoka. Vabljeni maske!

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo vse svoje MC-je in GG-je (do 15. leta) na pustno rajanje, ki bo jutri, v ponedeljek, 15. februarja, od 15. do 18. ure v Bubnicevem domu v Repnu. Dobrodošli so tudi starejši člani, simpatizerji in prijatelji organizacije.

KD »I. GRBEC«, Skedenjska ul. 124, vabi otroke na **VESELO PUSTOVANJE**, jutri, v ponedeljek, 15. februarja, od 16. do 18. ure, v društveni dvorani. Pridite!

SKD VIGRED vabi na **OTOSKO PUSTNO RAJANJE** jutri, v ponedeljek, 15. februarja od 16.30 do 19. ure v društvene prostore v Sempolaju.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAZENECV vabi jutri, v ponedeljek, 15. februarja na predavanje prof. Edija Kovaca o **LKU MARIJE MAGDALENE V BIBLIJI IN LITERATURI**. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva ulica st. 3, s pričetkom ob 20.30.

OSNOVNA SOLA PREZIHOVEGA VORANCA IZ DOLINE obvešča vascane, da jih bodo na pustni torek v jutranjih urah obiskale vesele maskare.

STRIC SPRIC in UCENCI COS PINKA TOMAZICA v Trebcah bodo »zganjali« po vasi v torek, 16. februarja. Pustovanje se bo nadaljevalo v Ljudskem domu. Vnaprej oznanjamo zalostno vest, da nas bo za eno leto zapustil predragi stic Spric. Pokojnega bomo pospremili na zadnjo pot in ga sežgali v sredo, 18. t. m. ob 15.15 na solskem dvorišču. Zalujoci ucenci in uciteljice.

KD LONJER-KATINARA vabi maske na otroško pustno rajanje, ki bo v torek, 16. februarja v društvenih prostorih v Lonjerju od 15. do 18. ure. Zabava je zagotovljena!!!!

SKD PRIMOREC prireja **OTOSKO PUSTNO RAJANJE** v torek, 16. februarja od 15.30 do 18. ure v Ljudskem domu v Trebcach.

V TOREK, 16. februarja bo pozno v noč velik **PUSTNI ROCK KONCERT** s skupino Dirty Fingers v Boris sports clubu, Sportni center Ervatti v Brisicikih. Vse maske dobijo prvo pivo zastoj. Mnozično vabljeni.

MOSP, Ul. Donizetti 3, vabi v cetrtek, 18. februarja ob 20. uri na ogled filma serije Learning English with films. Na sporedu bo film **WILD THINGS** (Matt Dillon, Kevin Bacon in Neve Campbell). Ogled priporočamo odrasli publiki.

PODPORNO DRUŠTVO TRZASKA MATICA sklicuje 2. redni občni zbor v ponedeljek, 22. februarja 1999, ob 16. uri v prvem sklicanju in ob 19.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Ul. sv. Franciska 20/II. Vabljeni člani.

KMECKA ZVEZA obvešča, da bodo tečaj **HACCP** (nove določbe za higiensko zdravstveno samonadzorovanje nad hrano) od 18. do 21. ure ob sledečih datumih: 23.-26. 2. 1999 Zgonik, telovadnica - osmice, vinogradniki; 2.-5. 3. 1999 Nabrezina, knjižnica - vinogradniki, osmice, zelenjava; 8.-10. 3. 1999 Općine, dvorana Zadrugne kraske banke - vinogradniki; 9.-12. 3. 1999 Boljunec, gledališče Prešeren - osmice; 15.-17. 3. 1999 Općine, dvorana Zadrugne kraske banke - osmice; 16.-19. 3. 1999 Boljunec, gledališče Prešeren - vinogradniki, zelenjava in ostali.

KMECKA ZVEZA PRIREJA v cetrtek, 25. t. m. ob 18. uri v prostorih razstavnice dvorane Zadrugne kraske banke na Općinah predavanje na temo: izdelava, sušenje in zorenje klobas, salam in pršutov. Predaval bo dr. Stane Rencelj, avtor knjige »Suhe mesnine - narodne posebnosti«. Vabljeni!

SKLAD MITJA CUK obvešča, da se vsak dan vsrjijo popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov. (Tel. 040-212289, med 9. in 15. uro).

KROZEK YOGA & OMC »AMANDITA« iz Brisckov st. 2, prireja jutranje tečaje yoge, in sicer ob torkih in petkih, od 9.00 do 10.30. Za vpisovanje in informacije - tel. st. 040-327488 ali 040-200916.

KUD MAGNET pricinja nov sklop tečajev, ki bodo potekali v prostorih srednje sole Iga Grudna v Nabrezini. Tečaj keramike, ki ga bo vodila keramičarka Anica Pahor. Prostih je še nekaj mest. Informacije po tel. 040-220202. Prijave sprejemamo tudi za tečaj strukture likovne govorice, ki ga bo vodil grafični oblikovalec Leonardo Calvo z možno-

stjo izbire ob petkih od 18.30 do 21. ure in ob torkih in petkih od 10. do 13. ure. Informacije po tel. 040-364211. Od 6. marca do konca aprila bosta potekala tečaja o kreativni domisljivosti in doživljanju barvne govorice, ki ju bo vodila akademska slikarka Ani Tretjak z možnostjo izbire urnika ob sobotah dopoldne od 9. do 11. ure ali popoldne od 15. do 17. ure. Za informacije tel. st. 040-220680.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

ISCENI V NAJEM za eno osebo prazno, majhno stanovanje ali hišo v Trstu ali okolici - upokojenec. Tel. 040-351286.

PRODAJAMO prvovrstno naravno olivno olje iz Abrucov in Moliseja; hladno stiskanje, cena 10.000 lir za liter. Tel. st. 040-824443 ali 0347-2387477.

PRODAM Opel Tigra, 1400 kubikov, letnik november '95, full optional, 65.000 km, v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. st. 0338-2811416.

PRODAM Passat Variant GL 1.8 bele barve (letnik 1991) s komaj opravljenim revizijom motorja. Tel. st. 040-251139.

V PREDMETJU TRSTA pri Domju dajem v najem stanovanje primerno za studio, laboratorij ali urad; tri sobe, kuhinja, kopalnica, ogrevanje samostojno. Tel. 040-828861, ob uri obedov.

ISCENO mlado in veselo natakario - samo ob nedeljah. Tel. na st. 040-229253 ob uri obedov.

LEKCIJE ANGLESCINE nudim po zmernih cenah. Tel. 040-213861.

ZBIRALEC kupi stare razglednice, slike, pisma in vse, kar vam je na poti v podstresju, kleti ali stanovanju. Tel. 040/55548.

LEKCIJE matematike nudi student matematike. Tel. st. 040-577731 od 16. do 18. ure.

ISCENI hišno pomočnico z lastnim prevoznim sredstvom, petkrat tedensko po 5 ur, bivajočo na območju nabrezinske občine. Pisne ponudbe poslati na uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Pomočnica«.

KUPIM stanovanje 40-50 kv. m primerno za starejšo osebo. Tel. 040-828189.

PRODAM FIAT SCUDO 1.9 D EL v dobrem stanju, letnik '96, s tremi sedeži, cena 18 milijonov lir ali po dogovoru. Tel. 040-281257 ali 0330-462560.

RAD PLESER? Pridruži se nam. Na Proseku bo plesni tečaj latinsko-ameriških in karibskih plesov. Informacije na tel. st. 040-225657 ali na st. 040-823632 od 18.30 do 20. ure.

OSMICO je odprl Igor Grgić, Padrice 193. Toci crno in belo vino. Vabljeni!

OSMICO sta odprla v Borstu Jordan in Diko Zerjal.

OSMICO je odprl Srečko Stolf, Salez 46. Toci crno in belo vino.

OSMICO je odprl Joško Colja, Samatorca 21.

OSMICO je odprl Josip Berdon, Pulje pri Domju, st. 123.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrezini st. 8.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/a. Vabljeni!

KMECKI TURIZEM je odprl Ostrouska, Zagradec, 1. Ob cetrkih zaprto.

KMECKI TURIZEM pri Kukukovih v Doberdobu je odprl ob cetrkih, petkih, sobotah in nedeljah. Tel. st. 0481-78140.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svira, Trnovca 14, ob torkih in sredah zaprto, tel. 040-200898.

V MEDJEVASI je osmica pri Borisu.

Dne 10. februarja je v 87. letu starosti mirno zapustila

Marija Samec vd. Ota

Pogreb bo v sredo, 17. februarja ob 10. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga v dolinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo svojci in družina Stanic

Kroglice, 14. februarja 1999 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Dne 12. februarja nas je zapustila naša mama, nona in pranona

Ivanka Kralj vd. Vizintin

Zalostno vest sporočajo hči Marica in sin Vojko z družinama in ostalo sorodstvo

Pogreb bo v petek, 19. februarja ob 12.20 iz mrtvasnice v Ul. Costalunga v prososko cerkev.

Gabrovec, Sesljan, Kontovel, Prosek, 14. februarja 1999

ZAHVALA

Prisrčna zahvala vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin dragega

Ivana Čiča

Posebna zahvala naj gre bivsim partizanom za njihovo prisotnost.

Svojci

Dolina, Borst, Trst, 14. februarja 1999

ZAHVALA

Svojci

Renata Čoka Pettirossa

se zahvaljujejo vsem, ki so z njimi socustvovali.

Trst, 14. februarja 1999 (Pogrebno podjetje Zimolo)

14. 2. 1998 14. 2. 1999

Minilo je leto odkar nas je zapustila naša draga mama

Justa Furlan vd. Colja

z ljubeznijo se je spominjajo

Aldo, Karla in Mirjam

Devinscina, 14. februarja 1999

PRODAJNI CENTER

REX

TECNORICAMBI Srl
TRST - ul. Cologna 32 - Tel. 040.578058

FEBRUARSKE PONUDBE:

Od 15. do 27. februarja **PRIHRANITE 20%** na vseh nadomestnih delih za elektrogospodinske stroje.

Vaš stari likalnik

VELJA 50.000 Lir,

če kupite novega na paro profesionalne vrste **FERRARI**.

OD 20% DO 40% POPUSTA TUDI NA VSE ELEKTROGOSPODINJSKE STROJE

Pri nas dobite izdelke priznanih znamk po najboljših cenah in z brezplačno dostavo ter montažo

Edina trgovina, ki nudi vsakemu kupcu servis in originalne nadomestne dele za: AEG, ELECTROLUX, NARDI, REX, SIEG, TECNOGAS, ZANUSSI.

SPECIALIZIRANA TRGOVINA ZA KLIMATIZACIJO IN VGRADNE APARATE.

ALI SO TVOJI SOSEDE ZELO GLASNI?

SI ZNAŠ ZAGOTOVITI MIREN POČITEK?

Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE ZAVARUJES PRED HRUPOM IZ SOSEDNIJH STANOVANJ

PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVCNE KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN - KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.

TELEFONIRAJ TAKOJ! SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME

Poleg tega imamo na zalogi velik izbor

ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ - VAZ - PEČI - KAMINOV - VRTNE OPREME

Marsich Prefabbricati

TRST - na Rocolu Drž. cesta 202 - III. km
Tel. 040 910806

Urniki: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00:
OB SOBOTAH ZAPRTO e-mail: angmarsi tin.it

Loterija

13. FEBRUARIJA 1999

BARI	12	27	7	9	48
CAGLIARI	77	85	50	74	72
FIRENCE	34	31	89	33	81
GENOVA	70	15	69	41	34
MILANO	87	5	84	44	78
NEAPELJ	20	73	90	84	10
PALERMO	67	79	57	73	78
RIM	23	85	59	29	47
TURIN	58	42	50	83	27
BENETKE	46	1	90	3	34

Super

Enalotto

JOLLY

46

Nagradni sklad	29.285.279.125 - lir
Brez obitnika s 6 točk. - Jackpot	11.140.826.357 - lir
1 dobitnik s 5+1 - Jackpot	5.857.055.800 - lir
73 dobitnikov s 5 točkami	80.233.600 - lir
8.736 dobitnikov s 4 točkami	670.400 - lir
302.877 dobitnikov s 3 točkami	19.300 - lir

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika,

v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

NOVICE

Danes praznik v Št mavru

V Št mavru praznujejo danes zavetnika sv. Valentina. Praznovanje se je pričelo že sinoči. Danes bo slovesno bogoslužje ob 14.30 v cerkvi, že dopoldne pa bodo odprli kioske na prireditvenem prostoru pri soli, kjer je postavljena tudi dokumentarna razstava.

V Pevmi jutri ne bo vode

Zaradi del na vodovodnem omrežju bo jutri med 13.00 in 16.30 prekinjena dobava vode na območju Pevme, preteznega dela Oslavja in zaselkov v Št mavru. V slučaju slabega vremena bo prekinitev naslednjega dne. Občinsko podjetje za sgotovitve proti za razumevanje.

Trgovine bodo lahko odprte

Združenje ASCOM obvešča, da bodo javni gostinski lokali danes in do torka lahko odprti, ne glede na obvezno tedensko zaporo. Danes bodo lahko cel dan odprte cvetličarne in slasticarne, jutri pa trgovine, ki prodajajo maske in pustne artikle. V torek popoldne bodo trgovine lahko zaprte, izpostaviti pa morajo obvestilo »Zaprto zaradi dopusta«.

Praznik kulture v Trziču

Rojaki na Trziškem bodo v ponedeljek, 22. t.m., ob 20.30 obeležili Dan slovenske kulture. Na pobudo in v organizaciji društva Trzič in občinske uprave prirejajo večer v občinskem gledališču z nastopi pevskih zborov, glasbenimi točkami, recitacijami in priložnostnim govorom.

TV kviz Med dvema ognjema

Drevi ob 20.50 bo deželni studio RAI - oddaje v slovenscini predvajal prvo oddajo iz niza Med dvema ognjema. Kviz oddajo so posneli v avditoriju solskega centra v Puccinijevi ulici v Gorici, na njem pa so sodelovali dijaki pedagoškega liceja »Slomšek« iz Trsta, tehničnega zavoda »Zois« iz Trsta in industrijskega tehničnega zavoda - smer informatika iz Gorice. Na sliki (foto Bumbaca) ekipa treh sol med snemanjem oddaje.

ŠTEVERJAN / V PRIREDBI SKPD SEDEJ

Prešernov dan in 30-letnica vestnika

Govor M. Corsija, M. Drufovke in S. Martelanca - Nastop MePZ Sedej in recitatorjev

V Sedejevem domu je bila v petek, na pobudo SKPD F.B. Sedej prireditelj ob dnevu slovenske kulture, na kateri so obeležili tudi 30-letnico izhajanja Steverjanskega vestnika. Ob tej priložnosti so natisnili tudi posebno, jubilejno številko biltena, katerega prva številka je izšla 12. januarja 1969.

Udeležence prijetnega kulturnega večera, ki se je sklenil z nastopom mešanega pevskega zbora Sedej pod vodstvom Bogdana Kralja, je najprej pozdravil predsednik društva Miha Corsi ter poudaril bistvo dneva slovenske kulture, praznika, ki ga nima noben drug narod.

V strnjeni obliki je zatem sedanjí urednik Steverjanskega vestnika Marjan Drufovka predstavil tri desetletja dolgo pot glasila, ki se zmeraj prihaja skoraj v vsako steverjansko hišo pa tudi na domove rojakov, ki so se preselili, a želijo ohraniti vez z domačim krajem. Zahvalil se je vsem sodelavcem, nekdanjim in sedanjim.

Prijetno in iskreno je zatem izvenela recitacija prvosolčka Elija Muziča Učenci pesniku Prešernu. Člani društva Sedej so nato v živo sestavili zadnjo številko vestnika in pobrskali po zanimivih novicah, ki jih je vestnik objavljal. Ob poslušanju je

marsikdo pomislil, kako zelo so se stvari spremenile in kako hitro mineva čas.

Zaradi bolezni dolgotrajni prijatelj in spremljevalec kulturnega dogajanja v Steverjanu Sasa Martelanc ni mogel nastopiti. Njegov nagovor - razmišljanje o vlogi in pomenu kulture za ohranjanje majhnih a tudi večjih narodnih skupnosti, o pomenu praznika kulture, je prebrala Silvana Vogric. V sporočilu je Martelanc izrazil tudi priznanje za vse, ki so in ki se zmeraj ustvarjajo Steverjanski vestnik. Prijeten večer se je zaključil z nastopom mešanega pevskega zbora. (Foto Bumbaca).

GLEDALIŠČE / MARCO PAOLINI

Mojstrska igra o nevarnosti izgube korenin

Kulturni dom nabito poln

Dve predstavi, na katerih ni bilo prostega mesta v dvorani in prav tako dobro obiskano srečanje-pogovor z občinstvom: to so bile etape gledališkega igralca Marca Paolinija (na sliki - foto Bumbaca) na dvodnevem gostovanju v Gorici, kjer je nastopal v Kulturnem domu. Slo je za enkratna doživetja, saj je Paolini s svojim zadnjim delom »Bestiario Veneto« ponovno dokazal, če je sploh bilo potrebno, da je pravi fenomen gledališkega monologa in ga upravičeno imajo za naslednika Daria Foja.

Predstava je zanimiva, poltretjo uro trajajoča pri-poved, ki prevzame človeka, s humorjem prikazuje tragične resnice in skuša preko raznih lokalnih dialektov priklicati vsakomur v zavest njegove korenine in »genetsko dediščino«. Po Vajontu, ki ga je tudi predstavil v Kulturnem domu in predstavi »Il Milione« je Paolini zopet zadel v črno.

Sa posebej je bila zanimiva okrogla s Paolinijem v petkovih poznih popoldanskih urah. Ponudila je nekonformističen dialog o življenjskih vrednotah, v katerih se Paolini prepoznava. Težko je namreč živeti brez idealov in vrednot, v

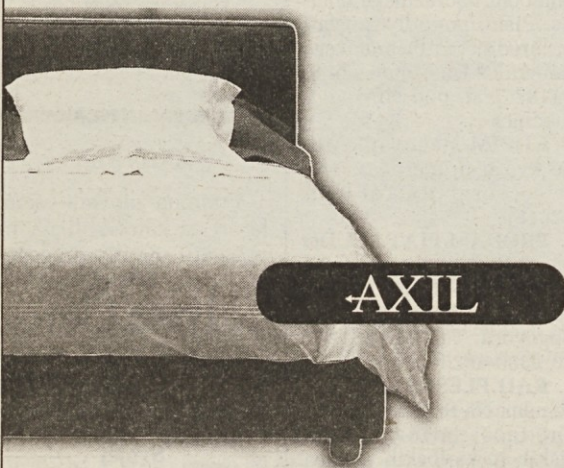

svetu komercialne in sprenevedanja samega sebe, iz katerega se Paolini »ne klice ven«, ampak ga skuša po svojih močeh in sposobnosti spremeniti. Ko sreča Marca Paolinija »od blizu«, spoznaš, da na gledališkem odru ne igra bistveno različne vloge kot v vsakodnevnem življenju. To, kar ga resnično zanima iz vsakodnevnih življenjskih stvarnosti, prenese na oder in morda je prav v tem njegova prava mojstrovina. Igor Komel

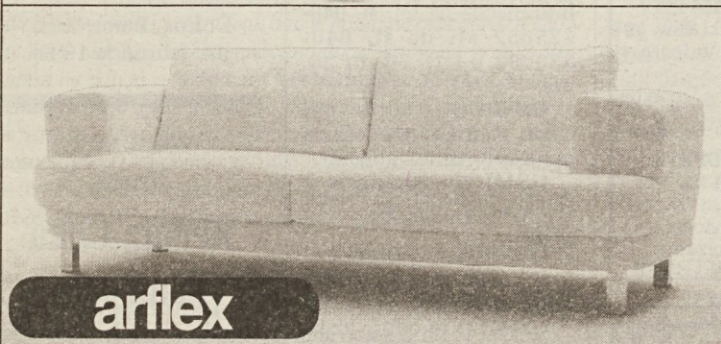
Sezonsko
znižanje

mauro larise
moška
oblačila
ul. Carducci 24
tel. 0481/537561

AWS GO

AXIL

arflex

FENDI

cappellini

FORM

Abitare
Interni

Artemide

Cešar

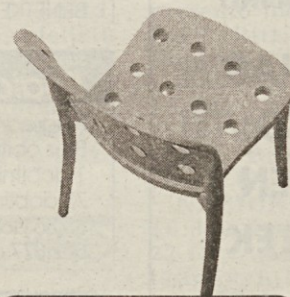
driade

seven
salotti

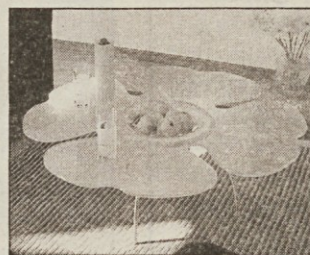
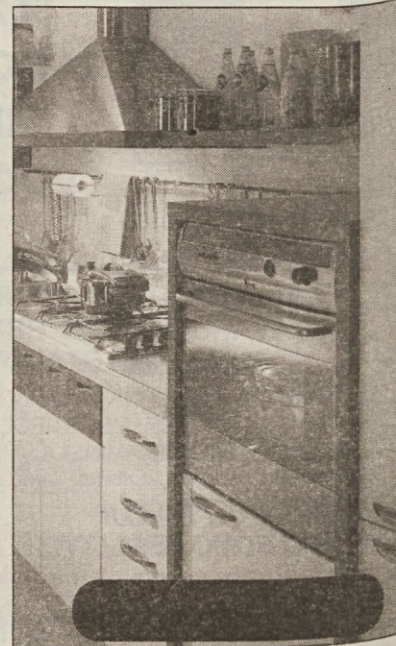
POROČNI SEZNAMI

Tisettanta

HALIFAX

cattelan
italia

NAČRTOVANJE NOTRANJIH PROSTOROV • POHIŠTVO IN POHIŠTVENI DODATKI • DIZAJN • TKANINE • PREPROGE • SVETILA
FORM srl - KRMIN, Ul. Vino della Pace 36/B (ind. cona) • Tel.: 0481/630257, faks: 0481/630337 • ob sobotah odprto non stop

PUST / DANAŠNJE PRIREDITVE NA GORIŠKEM

V Sovodnjah bo 2. pustni sprevod

Podobna prireditve tudi v Romansu - V Gorici včeraj pustovanje na Kornu, danes pa na gradu

Spored prireditev na današnje pustno nedeljo na Goriškem bo bogatejši za pustni sprevod, ki bo ob 14. uri v Sovodnjah. Zacet se bo na Prvomajski ulici v blizini lekarne, sklenil na prireditvenem prostoru ob Kulturnem domu, kjer se bo nadaljevalo praznovanje ob glasbi, dobri hrani in pijaci in podelitvi nagrad. Pustne vozove bo namreč ocenjevala žirija. Pustno rajanje v sotoru se bo nadaljevalo v terek popoldne (za otroke) in zvečer. Prireditelji pustnega sprevoda bodo se pred koncem meseca pripravili tudi fotografirajo razstavo o današnji prireditvi in vabijo k sodelovanju vse fotomaterije.

Kakor se spodobi, so se prireditve pričele že včeraj popoldne. V Gorici so »Amici del taieto« pripravi- li sprevod posameznikov in skupin v maskah s Travnika na Koren (na sliki - fo-

to Bumbaca). Letos so poskrbeli za nekaj novega: tekmovalstvo v pripravi najboljše »goriške fritole« in tekmovalstvo pustnih vozov na človeško, živalsko ali drugo vprego (pre-povedana je bila le uporaba sodobne mehanizacije).

V Romansu bo danes ob

14. uri tradicionalni sprevod alegoričnih vozov. V Gorici bo danes ob 11.45 najprej poulični pustni spektakel na Travniku, ob 14.30 bo sprevod mask iz Ul. Rabatta krenil na grad, kjer bodo sledili nastopi lutkarjev, kabaretnikov in pouličnih glasbenikov.

ZDRAVSTVO / NOVA POLEMKA

Goriško vodstvo Levih demokratov proti Mattassiju

Ostra ocena njegovih izjav

»Ce po nečem nismo cutili potrebe, so to prav banalnosti deželnega sve-tovalca Mattassija proti odprtju službe za emodi-namiko v goriski bolnišni-ci«. Tako ocenjujejo mest-ni tajnik LD Salomoni in občinska svetovalec Fur-lan in Ulian, ki se odločno ograjujejo od izjav strankarskega tovarisa v deželnem svetu. Ce je Mattassi zavzel stališče v dobri veri, zaradi krčenja stroškov in ne pod pritiskom koga drugega, ugo-tavljajo, potem je ravnal kot slon v trgovini s kri-stalom, saj je spregledal dejstvo, da bi nove apar-ature stale po trditvah pri-marija kardiologije le 200 milijonov lir, kar je smešno nizka vsota v sklopu bilance za zdravstvo in tudi v primerjavi s stroški za skoraj vsakodnevni prevoz bolnikov v Videm. Mattassi pozablja, da je

na deželi v opoziciji in govori, kot da bi se bil od-bornik za zdravstvo ali da bi moral braniti sedanjil upravo. Ce mu je res do prihranka, potem naj pre-riča kolege na deželi, naj začnejo rezati tam, kjer je potrata največja, to je v dvojniki visokospeciali-stičnih struktur v Trstu in Vidmu.

Goriški predstavniki Levih demokratov Mattas-siju tudi zamerijo, da je po nepotrebnem osibil prizadevanja goriskih LD za varstvo bolnišnice. Svetujejo mu, naj bo raje na deželi buden za to, da se prepreči manever Pola in Lige, ki skušata priza-deti gorisko zdravstvo z vsiljeno selitvijo v po-slopje usmiljenih bratov. Na deželi naj zagovarja stališča goriskih LD, ce ne pa naj raje molči, zaključujejo Salomoni in tovarisa.

DOBERDOB / OBČINA

Sporni načrt zidka okrog karabinjerske vojašnice

Ze nekaj časa v Dober-dobu preurejajo vojasni-co karabinjerjev, ki jo je državna uprava pred leti zgradila tik ob stavbi osnovne šole. Poleg pre-novitvenih del na sami stavbi nameravajo posta-viti okrog dvorisa nov zidek z ograjo. Slo naj bi za standardno ograjo, kakršne postavljajo ob karabinjerskih vojašnicah tudi drugod. Čeprav bi lahko vsa dela naredili tudi brez soglasja občine, saj je za vojaške objekte to možno, so pred časom zaprosili doberdobsko občinsko upravo za so-glasje za postavitev nove-ga zidu in kovinske var-nostne ograje na njem.

Na županstvu so izrek-

li svoj pomislek, ne zara-di ograje temveč predv-sem zaradi podstavka. V občinskem gradbenem pravilniku je namreč pre-dvideno, da morajo biti vsi zidki v Doberdobu iz kraskega kamna, da se tako spoštuje kraski značaj vasi. Tega predpi-sa se morajo občani drža-ti. Na županstvu so zato dali alternativni predlog. V petek pa so prejeli pi-smo iz goriskega tehnič-nega urada Genio Civile, da tega predloga ne bodo upoštevali. Zgradili bodo torej, čeprav brez pri-voljenja občine, cementni zidek visok 30 cm, na njem pa bo poltretji me-ter visoka kovinska ograja.

GRADIŠČE / VČERAJ ZJUTRAJ

Tatvina v zlatarni

Razbili izložbo trgovine »La Gioielleria«

V razdobju niti dveh mesecev so v zlatarni in draguljarni »La Gioielle-ria« v ulici Ciotti v Gra-dišču doživeli drugo ve-dliko tatvino. Neznanci so včeraj okrog 5. ure zjutraj s krampom razbili izlož-bo in se polastili raz-stavljenih dragocenosti, zlastnine in dragih ur v vrednosti okrog petdeset milijonov lir. Tatinski podvig so opravili blisko-vito, po vsej verjetnosti računajoč, da bodo ob vltomu sprožili alarm in da bodo ze nekaj tre-nutkov zatem na kraju ka-rabinjerji in policija. To se je tudi zgodilo, vendar pa so se tatovi pred tem že uspeli oddaljiti in to z avtomobilom znamke

lancia, ki je bil ukraden. Avtomobil so kmalu za-tem našli blizu Vileša, vendar je za tatovi zaenk-rat izginila vsakršna sled. Domnevati je mogoče, da je tatove na tistem kraju čakal sodelavec in da so se oddaljili z drugim avto-mobilom.

Tatovi so v zlatarno in draguljarno vltomili v noci od 25. na 26. decem-ber lanskega leta, okrog polstirih zjutraj. Plen je bil vreden nekaj deset mi-lionov lir. Lani poleti pa so v isti trgovini zabeleži-li poskus tatvine. Neznanci so v zidu ze zvrtili luknjo, vendar so se mo-rali podvignu odpovedati, kajti njihovo početje ni ostalo neopaženo.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 15.00-16.50-18.40-20.30 »Bug's life«. Walt Disney.
VITTORIA 3 15.30-17.45-20.00-22.15 »Attacco al pote-rek«. B. Willis, D. Washington.
CORSO Rdeča dvorana: 15.15-17.30-19.45-22.15 »Nemiche amiche«. I. S. Sar-andon in J. Roberts.
Modra dvorana: 15.00-18.00-21.30 »Vi presento Joe Black«. B. Pitt, A. Hopkins.
Rumena dvorana: 16.00-18.00-20.00-22.00 »Bagno-maria«. i. G. Panariello.
TRŽIČ
EXCELSIOR 11.00 »Z la formica«. Risani film. 15.00-18.00-21.30 »Vi presento Joe Black«. B. Pitt, A. Hopkins.
COMUNALE 17.30-19.45-22.15 »Ronin«. I. R. De Niro.
CEAD
RISTORI 16.00-18.15-21.00 »Ronin«. I. R. De Niro.

PRIREDITVE

KD O. ŽUPANČIĆ in MO KD SOVODNJE vabita na »Carnival night« v torek ob 21. uri v ogrevanem šotoru v Sovodnjah. Igrajo: Juke box in Normal position. Isti dan ob 15. uri bo otroško rajanje.

PUSTNI PLES V SOVODNJAH

Torek, 16. februarja, od 21. ure dalje v ogrevanem šotoru.

Vabljeni!

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUSTEV

vabi na odprtje razstave

Žarek ustvarjalnega duha

Umetniki v spomin na Avgusta Cernigoja

Kulturni dom Gorica

cetrtek, 18. februarja 1999 ob 18. uri

OBVESTILA

SPDG - Smučarski odsek zamejskega smučarskega pr-venstva v Forni di Sopra v nedeljo, 21. t.m. Prijave pri Marti Vizintin, tel. 22164.

PREDAVANJE o kmečki kulturi na Goriškem med 16. in 19. stoletjem bo na pobudo rajonskega sveta za Podturn jutri ob 18. uri v večnamenskem socialnem centru v Ul. Baiaumonti. Go-voril bo odv. M. Formentini.

LUDOTEKA PIKA NO-GAVICKA v Dijaskem do-mu S. Gregorčiča v Gorici je zaradi nepredvidenih teh-ničnih težav zaprta do po-nedeljka, 22. februarja.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega ura-da goriske občine od 6. do 12. februarja 1999.

RODILI SO SE: Lorenzo Siddi, Alessandro Stanzani, Michele Bensa, Alberto Brancati.

UMRLI SO: 52-letni Gio-vanni Persoglia, 59-letni Emengardo Tess, 78-letna Vittoria Ziani, 85-letni Alci-de Dell'Asin, 89-letna Anna Strassoldo di Villanova, 70-letna Maria Mattiussi, 66-letni Celestino Persello, 85-letni Narciso Ballaben, 66-letni Giuseppe Hualla, 86-letni Giuseppe Iucchi, 50-letni Angelo Furlan, 83-let-na Maria Clanišek, 86-letni Franc Primožič, 82-letni Fe-lice Gaio, 77-letni Igino Ri-volt, 76-letni Radivoj Hu-mar, 86-letni Giorgio Alari, 79-letni Francesco Roma-nut, 62-letna Pina Zama-rian, 77-letni Slavko Lupin, 79-letni Ernesto Snidarcig, 92-letna Linda Beltramini, 63-letna Eugenia Ninin.

POROČILA STA SE: po-licist Andrea Barba in de-lavka Stefania Fasolo.

OKLICI: programer Stefa-no Vettorello in brezposelna Lara Baccaglioni.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI - D'UDINE, Trg sv. Franciska 4, tel. 530124.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU - S. NICOLO', Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

DEZURNA LEKARNA V DOBERDOBU - AL LAGO-PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

JUTRI - Iz Gorice: 9.30, Marija Marchi vd. Pisk iz splosne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Stan-drežu; 11.00, Orlando Pa-gaggi iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.

V Trziču: 10.40, Giorgio Panteo iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob smrti našega strica

Franca Primožiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami soču-stvovali in se poklonili njegovemu spominu.

Mirko, Vanda, Igor, Damjan in Anica

Oslavje, 14. februarja 1999

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH

Niz veseloiger ljubiteljskih odrov od 21. februarja do 11. marca 1999

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ - VELIKA DVORANA:

Nicola Manzari: MRTVI NE PLAČUJEJO DAVKOV, SKPD M. Filej-Oder 90, nedelja, 21. februarja 1999, ob 17. uri;

Neil Simon: ZARES ČUDEN PAR, Dramski odsek PD Štandrež, četrtek, 25. februarja 1999, ob 20.30;

Fran Lipah: GLAVNI DOBITEK, Dramska skupina KPD Franc Zgonik Branik, nedelja, 28. februarja 1999, ob 17. uri.

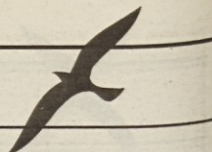
KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
KOMORNA DVORANA:

Robert Anderson: JAZ SEM BERTO, Dramski odsek PD Štandrež, četrtek, 4. marca 1999, ob 20.30.

Urica s klepetuljama VANKO IN TONCO, četrtek, 11. marca 1999, ob 20.30.

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV

PRISELJENSTVO / VČERAJ V MILANU NA POBUDO SINDIKATOV CGIL, CISL IN UIL

ITALIJA / POLITIKA

Sto tisoč manifestantov za »varnost in solidarnost«

Cofferati, D'Antoni in Larizza proti rasizmu - Sprejem pri kardinalu

MILAN - Če je pred mesecem dni na desettisoče Milančanov manifestiralo skupno z Berlusconi, Finijem in Casinijem za omejitve sprejemanja priseljencev v imenu »pravice do varnosti«, pa se je včeraj na pobudo zveznih sindikatov CGIL, CISL in UIL zbral na ulicah »drugi Milan« v znamenju »varnosti in solidarnosti«. Manifestacije se je udeležilo veliko ljudi, gotovo več kot 100 tisoč (prireditelji zatrjujejo, da okrog 150 tisoč), potekala pa je v veselju in mestoma celo razposajenem vzdušju, kar jo je bistveno razlikovalo od demonstracije iz pred meseca dni, na kateri sta prevladovala jeza in ogorčenje.

Manifestantje so se

zbrali pri beneskih vratih ter nato po središčnih ulicah korakali mimo opernega gledališča La Scala vse do trga pred milanskim gradom, kjer je bil zaključni shod. Udeležence so tu nagovorili voditelji CGIL Sergio Cofferati, CISL Sergio D'Antoni in UIL Pietro Larizza. Poudarili so, da imajo Milančani in sploh italijanski državljani prav gotovo pravico do varnosti, opozorili pa so tudi na dolžnost bogatih držav, med katere sodi tudi Italija, da izkazuje konkretno solidarnost z revnejšimi.

Manifestacije so se med drugimi udeležili tajnik LD Walter Veltroni, voditelj SKP Fausto Bertinotti, ministrica za socialne zadeve Livia Turco, pa tudi nobelovec Dario Fo, gledališka igralka Franca Rame, plesalka Carla Fracci in drugi predstavniki kulturnega in sploh javnega življenja. Prisotnih pa je bilo tudi veliko priseljencev, ki so za to priložnost prišli v lombardsko prestolnico iz različnih koncev Italije. Pozornost je pritegnila crnopolta manifestantka, ki je nosila napis »Anca mi sun milanese« (»Tudi jaz sem Milančanka«).

Omenimo naj, da so voditelji CGIL, CISL in UIL Cofferati, D'Antoni in Larizza pred manifestacijo obiskali milanskega kardinala Carla Maria Martinija, da bi mu obrazložili smisel pobude. Martini je dejal, da je treba težiti k uravnovečeni resitvi, ki naj uskladi »varnost, solidarnost in legalnost«.

Gibanje županov išče novo vlogo Prodi in Di Pietro kritična do vlade

RIM - Demokrati pod Oljko so na včerajšnji skupščini t.i. gibanja županov pravzaprav dejansko začeli volilno kampanjo za junijske evropske volitve. Romano Prodi in Antonio Di Pietro sta izključila »predvolilno vojno« z ostalimi strankami leve sredine, nista pa stedila s kritikami na račun D'Alemove vlade, predvsem kar zadeva nova volilna pravila. Ministrskega predsednika sta pozvala, naj čimprej določi datum ljudskega referendumu za odpravo proporcne kvote parlamentarnih mandatov.

Rimsko skupščino gibanja »Sto mest« je uvedel beneski župan Massimo Cacciari, ki je bil dokaj kritičen do tradicionalnih strank. Ocital jim je, da so konservativno usmerjene in da danes kot danes zavirajo modernizacijo italijanskega političnega sistema. Oljke, ki je zmogala na zadnjih parlamentarnih volitvah ni več, zato bo treba ustvariti nov levosredinski politični subjekt. Cacciari je ostro polemiziral tudi z ministrom Giulianom Amatom, ki je gibanje županov ozmerjal kot »gibanje sto ponev«, ter z radikalci, ki glasno očitajo županom, da jim gre le za stolčke in za oblast.

Prodi je spet dokazal, da ni »prebavil« padca svoje vlade in da za padec kabineta Oljke ne nosi odgovornosti edino Fausto Bertinotti. Vlado ne večin, ki jo bo sicer se naprej lojalno podpiral, je glede predloga nove volilne zakonodaje ocital

SVP sklenila volilni sporazum s Prodijem

RIM - Romano Prodi je na včerajšnji skupščini gibanja županov povedal, da bo južnotirrolska ljudska stranka (SVP) na evropskih volitvah nastopila z Demokrati pod Oljko. Vse to so potrdili tudi v Bocnu. SVP bo za Strasbourg najbrž spet kandidirala svojega dosedanjega evropskega poslanca Michla Ebnerja.

Bivši premier je ponudil sodelovanje vsem strankam in komponentam jezikovnih in narodnih manjšin srom po Italiji. Dejal je, da je skrb za sožitje in za strpnost na vrhu programa novega levosredinskega gibanja.

transformizem in slepomiselnje. Na podobni valovni dolžini je bil tudi Di Pietro, ki je rezko zavrnil večinski predlog volilnega sistema, češ da skusajo s tem nekateri (na levi in na desni) le preprečiti referendum.

Oglasil se je tudi rimski župan Francesco Rutelli. Napovedal je, da bo gibanje županov pristopilo v Demokrate pod Oljko in da se bo dosledno borilo za večinski (bipolarni) politični sistem, ki ga glavnina strank zavrača. Rimski župan, ki je svojo politično kariero začel v radikalni stranki, je zelo ostro napadel ministra Amata ter mu očital dejavnost v stranki (PSI), ki je bila vpletena v številne podkupniške afere. Volilna kampanja se je očitno že začela!

NOVICE

Lockerbie: Nobenih ovir več za sojenje

BEJRUT - Libija je pristala tudi na to, da bosta libijska osumljence za letalski bombni napad nad Lockerbiejem, ce bi ju obsodili, morebitno kazen prestajala v škotskem zaporu "pod mednarodnim nadzorom," piše v včerajšnji izdaji arabski časnik Ashark al-Avsat. Tako ni več ovir za začetek sojenja osumljencem na Nizozemskem pred škotskimi sodniki in po škotskim zakonih. Časnik saudskega kapitala, sklicujoč se na "dobro obveščene vire" v različnih prestolnicah, trdi v članku z naslovom Končno sporazum, ki bo končal krizo Lockerbieja in sankcije, da so se Washington, London in Tripoli ob skupnem saudskem in južnoafriškem posredovanju končno sporazumeli. Z britanskega zunanega ministrstva so včeraj sporočili, da je London pred desetimi dnevi predlagal tako nacelo mednarodnega nadzora ravnanja z morebitnima jetnikoma v škotskem zaporu, a da iz Tripolija se niso prejeli uradnega odgovora. Saudski posredniki so po pisanju časnika Ashark al-Avsat generalnemu sekretarju Združenih narodov Kofiju Annanu sinoči izročili se zadnje podrobnosti sporazuma in tako odpravili zadnjo oviro za sojenje libijskima osumljencema na Nizozemskem pred škotskimi sodniki in po škotskih zakonih. V bombni eksploziji na letalu ameriške letalske družbe Pan Am nad škotsko vasjo Lockerbie leta 1989 je umrlo 270 ljudi. (STA/AFP)

Papež sprejel patriarhovo povabilo v Romunijo

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. je sprejel povabilo romunskega patriarha Teoctista, naj obišče Romunijo, je danes sporočil tiskovni predstavnik Vatikana Joaquin Navarro Valls. Slednji ni navedel ne datuma ne programa obiska, po poročanju italijanske agencije Ansa pa naj bi se papež v Romuniji mudil od 7. do 9. maja. To bo prvi obisk papeža v pretežno pravoslavni državi. Sinoda pravoslavne cerkve je v začetku meseca dovolila patriarhu Teoctistu, da papeža Janeza Pavla II. povabi na obisk. Papeža je v Romunijo že julija lani povabil premier Radu Vasile, vendar pa je morala v papežev prihod prej privoliti tudi pravoslavna cerkev. (STA/AFP)

NATO: nove članice formalno 12. marca

PRAGA - Po podatkih češkega zunanega ministrstva bo Češka uradno vstopila v zvezo NATO 12. marca. Češka tiskovna agencija CTK je včeraj poročala, sklicujoč se na prasko zunanje ministrstvo, da bodo predstavniki Češke, Poljske in Madžarske v ameriški zvezni državi Missouri omenjenega dne prejeli ratifikacijske dokumente. Češko zunanje ministrstvo je se dalo, da je takšno sporočilo danes prejelo iz ameriškega veleposlanstva v Pragi. 24. in 25. marca bo Prago obiskal generalni sekretar zveze NATO Javier Solana. (STA/dpa)

CALTANISSETTA / PROCES

Za umor Borsellina 7 mafijcev obsojenih na dosmrtno ječo

Med njimi je tudi Riina - V teku je še tretji proces zaradi umora Borsellina

CALTANISSETTA - Javno tožilstvo je zahtevalo, da zaradi odgovornosti pri pokolu v Ul. D'Ameglio, kjer so ubili sodnika Paola Borsellina in pet agentov njegovega spremstva, na dosmrtno ječo obsodijo 12 oseb, porotno sodišče iz Caltanissette je njihovi zahtevi le delno ugodilo, obsodilo jih je sedem. Pomembno je, da je pri tem priznalo odgovornost mafijskega vrha, ki naj bi umor naročil. Preiskava pa se ni se zaključila, kot je povedal eden od javnih tožilcev, »se vedno skušajo ugotoviti, kdo so tisti, ki so umor naročili«.

V zvezi z umorom Borsellina so se na sodišču v Caltanissetti pričeli že trije procesi. Prvi se je končal 23. januarja letos, ko so prizivni sodniki oprostili Pietra Scotta in Giuseppa Orofina, medtem ko so potrdili dosmrtno kazen za Salvatoreja Profeta. Na zatozni klopi se je znašel tudi skesanec Vincenzo Scarantino, ki je bil glavna priča obrambe, njemu so prisodili 18 let zavora, obsodba je postala pravnomocna. Od vsega začetka je bilo pričevanje Scarantina sporno, priznal je sodelovanje pri pokolu, nakar je svoje izjave večkrat zanikal. Pred dvema letoma se je pričel proces »Borsellino bis«, torej proces, ki se je zaključil včeraj in na katerem je bilo na zatozni klopi 18 oseb: na dosmrtno ječo so bili obsojeni Salvatore Riina (na sliki), Pietro Aglieri, Salvatore Biondino, Carlo Greco, Giuseppe Graviano, ki naj bi umor naročili, ter Gaetano Scotto in Francesco Tagliavia. Tretji proces se je začel nekaj mesecev po »Borsellino bis«, tokrat je obtožencev kar 26.

RAMBOUILLET / MIROVNA POGAJANJA

Demonstriralo na tisoče Albancev iz vse Evrope

Odločna podpora kosovske delegacije

RAMBOUILLET - Na včerajšnji množični manifestaciji v podporu albanški delegaciji na mirovni pogajanji na Kosovu se je po podatkih policije zbralo dvajset tisoč ljudi. Po besedah enega od prirediteljev, predsednika informacijskega odbora o Kosovu za Evropsko unijo Ganija Azemija, naj bi jih bilo celo 30.000, prišli so iz vse Evrope. Močno okrepljena policija je posredovala le proti večeru, ko so se demonstranti skušali približati glavnemu vhodu dvorca Rambouillet pri Parizu, kjer se že teden dni pogajajo Srbi in Albanci.

Včeraj se je v zvezi s Kosovom oglašil tudi ameriški predsednik Clinton. Če bo sklenjen trden mirovni sporazum, za katerega bo jamčila zveza NATO, mora pri vračanju miru na Kosovo sodelovati tudi Amerika, je poudaril in dodal, da Evropejci obljubljajo 85 odstotkov vojakov v tej misiji zveze NATO, ZDA pa malo manj kot 4000 vojakov.

Po poročanju beograjske tiskovne agencije Beta so ZDA predložile tudi dopolnjen mirovni načrt, ki predvideva zmanjšanje srbskih pooblastil na Kosovu

in rok za razorožitev albanских borcev. Odgovornost za mir in red bi prevzela lokalna policija. Volitve bi v skladu z načrtom pripravila, izvedla in nadzirala OVSE. Na volitvah bi izbrali nov parlament, okrožne skupščine in predstavnik pokrajine v srbskih in jugoslovanskih zveznih organih. Sto poslancev parlamenta bi izbralo predsednika Kosova. Enote OVK in paravojske skupine bi morale po načrtu oddati orožje v treh mesecih.

S Kosova pa medtem prihajajo po eni strani spodbudne, po drugi dramatične vesti. Medtem ko je Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) sporočil, da je moč opaziti vračanje beguncev, vendar predvsem v kraje, kjer so navzoči mednarodni opazovalci misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), je v središču Uroševca na jugu dežele včeraj sredi dneva eksplodirala bomba. V eksploziji je bilo ranjenih najmanj devet oseb, med njimi dve hujše, je sporočil srbski informacijski center v Pristini. V eksploziji je bilo poškodovanih tudi kakih dvajset his in več vozil.

Nedeljske teme

PO AFERI »NASILJE IN KAVBOJKE« IN ZAKONU O UMETNEM OPLOJEVANJU

Lov na čarovnice na pragu 3. tisočletja

BREDA PAHOR

Po zatisju nevihta in nevihta v italijanskih političnih vodah je spet završala v zenskem imenu. Izkazalo se je, da je zenski element, če po ustaljeni praksi uporabljamo »nevtralno« mosko obliko, vsekakor moteci, ker je seveda zaznamovan s svojo spolom in nosilec ene pglavitnih funkcij za človeško raso, se pravi reproduktivne. In na teh cereh je ponovno nasledla vse prej kot sodobno orientirana italijanska politična barka.

Zacnimo z dogodkom, ki je z raznih vidikov manj pomenljiv, je pa imel velik odmev. Tretja sekcija kasacijskega sodišča je zapisala (nato so se sodniki izgovarjala, čes da formulacija ni bila povsem posrečena), da zenske v kavbojkah pravzaprav ni mogoče posiliti, ker običajno zelo tesnih bombaznih hlač brez njene pomoči se tako nasilni moski skoraj ne more sleci. Nerodnost pri zapisovanju gor ali dol ostaja trditve, da so v primerih posilstva kavbojke pomemben element, ki jih sodniki nikakor ne smejo spregledali. To sta po viharjih polemikah, ki jih je povzročila - narobe interpretirana, kot so zatrevali prizadeti - odločitev kasacijskih sodnikov, potrdila tudi predsednik tretje sekcije Gennaro Tridico in avtor »ponesrečenega stavka« Aldo Rizzo. Čeprav naj bi kasacijski sodniki odločali izključno o tem, ce je proces proti moskemu, obtoženemu posilstvu potekal v skladu z vsemi zakonskimi določili (po njihovo ni, ker so bili prizivni sodniki »nemarni« in niso dokazali trditve, da je posilstvo potekalo pod groznjami in so zato primer predali v ponovno obravnavo, tokrat bo primer obravnavalo neapeljsko prizivno sodišče), so z naglasom na »elementu kavbojk« v razpravo o pojavu nasilja vnesli dvom, da je zenska v kavbojkah »neosvojljiva trdnjava«, ki klone moski poželjivosti le z aktivnim sodelovanjem, dasi nekoliko izsiljenim. Vprašanje ni tako obrobno, ker ponovno prinaša nikoli zastarel leit-motiv, da je zenska pri posilstvu vselej sokri-va in pri tem igrajo oblačila pomembno vlogo: z minikrilom ali prevec oprijeto oblekico zenska moskega izziva, tesne hlace pa naj bi bile tako trden oklep, ki ga brez njene pomoči ni mogoče sneti.

Zenske reakcije na razsodbo so bile verjetno tudi odraz protesta proti nenehnemu sumničenju in skrajnemu nezaupanju, ki jih ima italijanski (in ne samo) moski do zensk. V politiki se italijanski moski do spolnosti se vedno vedejo, kot da bi bila skrivnosfen otok, okoli katerega je privlačno pluti, nanj pa se je nevarno podati, razkriti pa ga nikakor ne gre. Nelagodju nad obravnavo vprašanj, ki se vežejo na spolnost ali človeško reprodukcijo, pa italijanski politiki praviloma dodajo se strankarske interese. In tako se redno dogaja, da odločitve o izredno občutljivih vprašanjih, ki bi

zahtevale zvrhano mero rahločnosti, poguma in osebne zrelosti podredijo logiki kratkoročnih interesov posameznih političnih grupacij, paktiranja med strankami, sklepanju volilnih zavezništvev in akriticnemu pristajanju na norme katoliške vere. To je se zlasti prislo do izraza pri parlamentarni razpravi zakonskega osnutka o umetnem oplojevanju, ki se je zaključila s celnim spopadom med laično usmerjenim, prečno povezanim taborom in katoliškim, ki je bil prav tako pisano sestavljen.

Pred zapisom o tej za vse zgubljeni bitki, saj je večina italijanskih poslancev z odklonilnim odnosom do možnosti zunanega donatorja pri umetnem oplojevanju Italijo izlocila iz kroga razvitejših evropskih držav, pa se nekaj pripomb na afero »nasilje in kavbojke«. Kasacijskim sodnikom je uspelo spet v protestu združiti zenske vrste, ki v poslanski zbornici glede zakona o umetnem oplojevanju niso bile strnjene, ceprav se zenske niso striktno držale večinske usmeritve stranke, kateri pripadajo. Zanimivo je tudi dejstvo, da so med parlamentarkami najglasneje kritizirale odločitev kasacijskih sodnikov članice desnosredinske opozicije, kar je nedvomno odraz njihove občutljivosti do splošno vzeto zenske problematike in avtonomnega nastopanja v njihovih strankah. Sicer so na račun kasacijskega sodišča tokrat marsikatero gorko izrekli tudi moski praviki iz vrst večine kot tudi opozicije. Tako eruptiven zenski protest iz srede, ki je brezkompromisno in brez pristajanja na posredovanje zagovarjala nedotakljivost družinskega biološkega in čustvenega tkiva tudi pri odpravljanju posledic neplodnosti zakonskega para, pa gre morda brati tudi kot nekakšno sproscanje ventila zadrege ali opravičevanje, čes saj zagovarjamo »prave« pravice zensk.

Pri umetnem oplojevanju pa ne gre samo ali predvsem za zenske: umetno oplojevanje je globoko poseganje v intimo vsakega posameznika in zakonska določila bi morala biti moskemu in zenski, ki se odlocita za tak korak, v oporo. Kot je po izglasovanju popravka o prepovedi »tujega poseganja v družino« (oz. o posluževanju donatorja) izjavila poročevalka zakonskega osnutka Mariada Bolognesi (po tem glasovanju je odstopila), je naloga zakonskih določil, da

obravnavano vprašanje pravno uredijo. Tudi glede na dejstvo, da v Italiji ze obstajajo specializirani centri za umetno oplojevanje, ki silom razmer delujejo v nekaknem nepravnem sistemu, je bil in je se poseg zakonodajalca nujen. Italiji v pomoč so zakonski predpisi v drugih evropskih državah, ki kažejo na to, da so se drugje vprašanja lotili odgovorneje in bolj odkrito. Ob vsem tem je nujno pripomniti, da se neplodni pari radi zatekajo v tujino, kjer jim, proti ustreznemu placilu, morejo in znajo pomagati. Tako se sam od sebe ponuja scenarij, ki je glede prekinitve nosečnosti veljal pred sprejetjem osporavanega zakona st. 194: bolj osvešeni in tisti, ki imajo dovolj sredstev, imajo na voljo ustrezno rešitev izven italijanskih meja.

Tuji komentatorji so ob spopadu v parlamentu in njegovem izidu zapisali (na primer Paul Ginsborg), da so Italijani (parlament, politične stranke in javno mnenje) spet trčili o b vprašanje družine in z začudenjem ugotovili, da se je od obdobja razprave o razporoki in splavu u

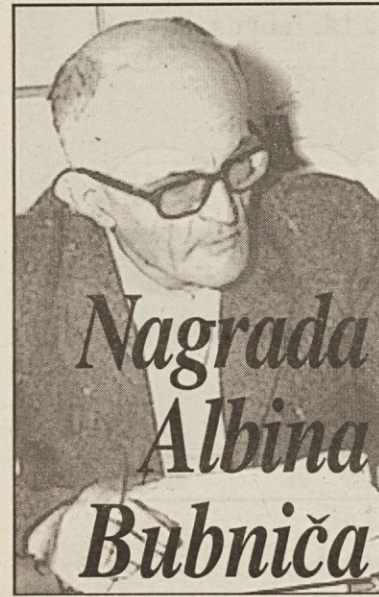
močno spremenila. V zgodovini se cesto dogodi, je zapisal Ginsborg (Repubblica, 8. februarja »La famiglia sovversiva«), da se družine obnasajo »prevratniško«, da se ne pustijo oblikovati po normah Cerkve ali javnih ustanov. In na kaj je mislil Ginsborg? Na ugotov

vitev, da je v Franciji kar tretjina otrok, katerih starsi niso poročeni, dasi živijo stalno skupaj in nič manj ali bolj skladno in v ljubezni kot poročeni pari. Tako studije strokovnjakov kot zdrava pamet pa pravijo, je se zapisal Paul Ginsborg, da družina »funkcionira«, ko temelji na ljubezni.

Iz zakonskega osnutka o umetnem oplojevanju je ze v začetni fazi izpadla možnost, da bi se metode lahko posluževale zenske, ki ne živijo v paru (tako imenovane singles), nato se je kmalu vnel spor o neporočenih parih in končno je zakon izkrjavel v boju zaradi »poseganja v integriteto družine«. Priprava enotnega besedila in nadaljnja razprava o zakonskem osnutku sta nedvoumno pokazala, da je večina italijanskega parlamenta iz prepričanja ali koristoljublja proti osebni svobodi in odločanju državljanov, ko gre za najbolj intimna in tudi boleča vprašanja. Nezaupanje nad zensko, se posebej ko gre za vprašanja spolnosti in rodnosti, so potegnili se nad vse, ki ne sestavljajo z zakonom blagoslovljenega para oz. družine. V imenu »višje instance«, Cerkve, so se odrekli pravici, da odgovorno odločajo o zelo kocljivih temah, ki pa, ko o njih odločamo kot skupnost, sodijo v civilno pravo posamezne države.

Vsaj na kratko je treba omeniti se dve veliki kontradikciji danasnega časa: papež Wojtyła, ki odločno zavrača možnost zunanega donatorja pri umetnem oplojevanju, se neutrudno izreka proti »nenaravnim« zascitnim metodam in prekinitvi nezazelenje nosečnosti, pa nenehno poziva poročene pare, naj imajo otroke; po drugi strani pa tako imenovani nerazviti svet nikakor ne more nasititi svojih otrok. Bogati svet, kot ga rad kara tudi papež, ima skromen podmladek, medtem ko je revni bogat z otroki. Prejšnji teden je bila v Haagu mednarodna konferenca OZN o svetovni populaciji, na kateri so ponovno ugotovili, da stevalo prebivalstva v revnih državah se vedno prevec narasca in da razvite države ne prispevajo dovolj sredstev, da bi reševali posledice demografskih eksplozij. Vprašanje rodnosti tako v svetovnem merilu kot na krajevnih ravneh z vsemi specifičnimi vidiki pa zahteva trezen in pogumen pristop. Saj smo, kot stalno ponavljamo, na pragu tretjega tisočletja, v katerem ne bi smelo biti več prostora za mracnjasto in preganjanje hudice, oprostite carovnic.

••

Nadaljevanje z objavljanim prispevkov za natečaj **Albina Bubniča**, ki ga je razpisalo uredništvo Primorskega dnevnika.

Prispevek pod šifro »C'tnara« je v bistvu kronika izjemne učiteljske družine, ki je ces čas tesno povezana s katinarsko solo, a so njeni člani tako ali drugače našli pot na mnoge druge bližnje in daljne slovenske šole. Mladi avtor je v bistvu segel h koreninam lastne družine in prikazal vrsto učiteljskih usod, v kateri z lahkoto razpoznavamo tudi druge obraze tistega časa, gre za izvirnen pristop, za zanimiv in v ugodnem jeziku napisan prispevek, kateremu je žirija podelila prvo nagrado med spisi dijakov nižjih srednjih sol. Njegov avtor je Ambrož Peterlin.

Stanujem na Katinari, v eni najstarejših hiš, ce že ne v najstarejši, saj stoji nad vzhodnimi vrati napis IHS 1822. Na katinarskem pokopališču imamo v trajno last grob, ki je tik ob kapelici, kar tudi pomeni, da je eden najstarejših. Moj priimek pa sploh ni tipično katinarski, pa tudi priimek moje mame in njenege očeta ne. Vendar se vse pojasnji prav z obiskom pokopališča, kjer na nagrobnem kamnu piše »Družina Cok«. Cok pa je tipično katinarski priimek. Vendar je praded moje mame imel pet hcerk, zato se je priimek pac izgubil.

Ta družina Cok je bila učiteljska družina in prav o tej družini in o nekaterih drugih učiteljih, ki so bili povezani z njo, bom pisal v tej svoji raziskavi. Skoraj vsi so tudi poučevali na katinarski osnovni soli, ki je sploh najstarejša sola pri nas, saj je začela delovati že 3. februarja leta 1791, ko je nastopil prvi učiteljski službeno mesto. Dvestoletnico nase sole smo proslavili leta 1991.

Sole v naših krajih so delovale v okvirju avstro-ogrskega cesarstva, dokler ni v prvi svetovni vojni Avstro-Ogrska bila porazena in v nase kraje je prišla Italija. Kmalu po svojem prihodu na Primorsko so italijanske oblasti dale tak razglas: »Slovinci! Italija, velika država svobode, vam bo dala iste pravice kakor drugim svojim državljanom. Dala vam bo sole v vašem jeziku, se vec, kakor vam jih je dala Avstrija.«

Vendar to ni bilo res, saj je nova oblast stalno poskusala poitalijancovati otroke, poleg tega pa je odpirala nove italijanske sole. Slovenska sola je kljub temu vztrajala pri življenju, dokler ni v Italiji na oblast tudi uradno prišel fašizem. To se je zgodilo 28. oktobra 1922.

Moj pra-praded Andrej Cok (tisti, ki je na grobu na katinarskem pokopališču na prvem mestu), se je rodil leta 1858 in se poročil s tri leta mlajšo Irmo. Imela sta štiri hčerke: Ivano, Ersilijo, Anico in Jelico. Anica je bila moja prababica, vendar je jaz nisem poznal. Moji mami pa je pripovedovala, kako so hčerke ostale brez mame, ko je bila ona stara pet let, leta 1899. Oče se je kmalu spet poročil z Marijo, s katero sta imela se eno hčerko Olgo, a je tudi sam kmalu umrl leta 1901. Marija je tako ostala sama s kar petimi hčerkami, kar ni bilo lahko, vendar je poskrbe-

Doprinos mojih prednikov k delčku zgodovine naše šole

prapovedovala pozdravljati s stegneno roko v rimskem pozdravu. Zaradi tega je seveda imela težave: ravnateljica na soli je bila Italijanka, v Hrpeljah je bila kasarna karabinjerjev, v vasi pa je bilo tudi več italijanskih železnicarjev, ki so jih fašistične oblasti iz notranjosti Italije premestile v nase kraje, da bi poitalijancili nase vasi. Teta Jelica je bila tako pod stalnim nadzorom in zaradi njene protifašistice usmerjenosti so jo tudi zatožili.

Ob koncu solskega leta 1925/26 je za zaključno prireditve pripravila kulturni spored, na katerem so otroci prikazali igrice »Palček Potep« in na koncu se zapeli več slovenskih narodnih pesmi. Zaradi tega je izgubila službo: odpustili so jo in je ostala brezposelna.

Leta 1927 se je poročila z učiteljem Ferdom Zagarjem. Tudi on je bil Primorec, saj se je rodil v Cezsoči leta 1892. Njegovo prvo službeno mesto je bilo na Katinari, kjer je ostal do leta 1918 in tu je tudi spoznal svojo bodočo zeno. Njega so odpustili iz službe že leta 1923, zato si je poiskal drugo službo: zaposlil se je pri bratu. Leta 1929 sta s teto Jelico zbežala v Jugoslavijo. On je odprl strojno koz, teta Jelica pa je bila doma. Rodil se jima je sin, med vojno pa sta oba stasa odšla v partizane. Oba sta tudi poučevala v partizanski soli: ferdo Zagar v letih 1943 in 1944 na Jesenicah in v Cerknem, dokler ga niso novembra 1944 Nemci ujeli in zaprli najprej v Gorico, ampak so jih premestili v druge kraje v notranjost Italije. Velikokrat je slo za kake hribovske vasi, kjer niso mogli priti v stik z nobenim od domačin. Kdor je tako premestitev odbil, je bil upokojen.

Med temi učitelji, ki jih je fašistična oblast preganjala, je bilo tudi kar nekaj mojih prednikov, o katerih bom pisal v tej raziskavi.

Mnogi učitelji so se po uvedbi Gentilejeve reforme umaknili v Jugoslavijo.

Olga Cok,

najmlajša med Cokovimi hčerkami (rojena leta 1901) je bila med tistimi, ki so emigrirali. Prej je od leta 1921 do 1923 poučevala v naših krajih. V Jugoslaviji (kjer je tudi poučevala) je ostala do leta 1927, ko je umrla v Skalskih Cirkovcih pri Velenju. Pokopana je na Katinari.

Jelica Cok,

ali Gabrijela, kot je bilo njeno pravo ime, se je rodila 12. februarja 1899 in je bila najmlajša hči Ivanke. Mame ni nikoli poznala, saj je umrla le tri tedne po njenem rojstvu. Učiteljica je postala leta 1917 in je prvih šest let svoje učiteljjevanja, to je do leta 1923, poučevala na Katinari. Nato so jo premestili v Hrpelje. Čeprav je takrat že bil na oblasti fašizem, je ona svojim učencem

cam (v obdobju od leta 1938 do 1943) na Katinari. Večkrat je s teto Irmo, sosedovim sinom, zupnikom Pisciencem in z nekaterimi drugimi vasčani sel na sprehod v Borst. Ustavili so se v gostilni na malici prav takrat ko je v Borst pripeljal vlak s Kozi- ne. Večkrat so z vlaka prinesli verske knjige o misijonih, molitvenike, verske pesmarice in podobne nabozne knjige. Te so potem starejši izročili mojemu notu in njegovemu prijatelju, da sta jih po stezah med njivami »Podbrdom« prinesla na Katinaro. Ostali so se domov vrnili po glavni poti, vendar brez knjig, tako da se jim ni bilo treba bati nobene kontrole.

Nekaj teh knjig je potem zupnik Piscienc razdelil v cerkvi, nekaj pa so jih (primerno zapakiranih in skritih) v naslednjih dneh odnesli v nekaj hiš v Lonjerju. Sele kasneje je moj nono izvedel, da so bile to edine slovenske knjige, ki so jih lahko dobili otroci v naših krajih pod fašizmom.

Na podoben način so slovenske knjige prihajale tudi v druge hiše. Tako se je tudi izpolnila napoved, ki jo je leta 1926 izrekel v rimskem parlamentu slovenski poslanec dr. Besednjak, ki je neki svoj govor končal z besedami: »Ko bodo vse nase sole odpravljene in učitelji odstavljene, se bo spremenila vsaka slovenska družina v solo in vsi stari bodo postali učitelji, ki bodo prenasali iz roda v rod nas jezik na nase narodno zavest. Zakoni držav so spremenljivi, narodi pa žive večno.«

Po propadu fašizma leta 1943 se je pri nas začelo ilegalno obnavljanje slovenskih sol, pri katerem je sodelovala tudi teta Irma. Obnovo sol so podpirali odbori Osvobodilne fronte, pouk pa se je začel kmalu po 8. septembru, to je dnevu, ko je bilo uradno končanje fašizma. Teta Irma se je takoj vključila v poučevanje in začela s poukom v Lonjerju že oktobra leta 1943. Pomagal ji je katinarski zupnik Anton Piscienc, ki pa so ga februarja leta 1944 Nemci ujeli in odpeljali v koncentracijsko taborišče v Dachau (tam je ostal do konca vojne. Potem se je vrnil na Katinaro in tu ostal do svoje smrti leta 1961, do leta 1959 pa je tudi poučeval verouk v soli).

V Lonjerju je bil pouk v gostilni Dopolavoro.

V solskem letu 1944/45 so sklenili, da se bo pouk za otroke z nasega območja odvijal ločeno za posamezne predele, tako so nastale ilegalne partizanske sole v Lonjerju, na Katinari, v Rocolu in v Rovtahu. Teta Irma je katinarske otroke poučevala kar doma, to je v hiši, kjer danes jaz stanujem. Prijavljenih je bilo približno 40 otrok!

V istem solskem letu je Irma Cok nekaj časa poučevala tudi v Rocolu, kjer se je pouk odvijal v neki gostilni.

Kot sem že povedal, je ta privatna tajna sola bila pod okriljem Osvobodilne fronte. Vendar so tudi drugi hoteli vzgajati

otroke. Ko je padel fašizem in so nasi kraji prišli pod oblast Nemcev, so iz Ljubljane poslali nekaj voditeljev domobrancev (ti so bili povezani z Nemci), da bi na Primorskem ustanovili slovensko solo, ki je niti Nemci ne bi ovirali. Nemci seveda tega ne bi delali iz ljubezni do Slovencev, ampak so upali, da bodo na tak način zmanjšali vpliv komunistov in Osvobodilne fronte. Glavni vodja domobrancev, ki je imel nalogo, da organizira solstvo pri nas, je bil Alojzij Gerzinić. Učiteljem in učiteljicam je obljubljal, da bodo lahko imeli tak pouk kot do tedaj, dal bi jim spricevala, ki naj bi jih razdelili učencem in seveda placu. Bil je tudi pri teti Irmi. Ona in učiteljica Domiceljeva, ki je poučevala v Lonjerju, sta sprejeli spricevala, vendar jih otrokom nista razdelili. Teta Irma je sprejela tudi placu, vendar ne zase: kot je bilo že prej omenjeno z odborom Osvobodilne fronte, je denar (kot tudi nekatere druge učitelje in učiteljice) sprejela in ga izročila OF, ki ga je potem uporabljala za svoje potrebe. Tako je prišlo do prav smešne situacije, da so Nemci in domobranci praktično izročili denar svojim sovražnikom, ki so ga potem seveda uporabljali proti njim.

Maja 1945 se vsekar partizani osvobodili Trst in problemov z domobranci solo ni bilo več, udeleženci ilegalnih sol in njihovi učitelji pa so povsod pripravili velike prireditve v čast osvoboditve. Na tak prireditev so se začeli pripravljati že prej. Februarja 1945 so imeli v Lonjerju Gregorčičevo proslavo in tam je tudi padel sklep, da se bod začeli učiti igrice, ki jo bodo predvajali po osvoboditvi.

V Lonjerju je bila taka prireditev 7. maja pri Zupanovih. Prireditev je bilo zastopstvo partizanske vojske, ljudi pa je bilo toliko, da jih večina sploh ni mogla priti na dvorišče!

Z novim solskim letom 1945/46 je bila teta Irma spet sprejeta v službo. Tri leta je poučevala na Katinari, eno pri Sv. Ivanu, nato pa se je dokončno upokojila. Takratni katinarski učenci se je spominjajo kot stroge in pridne učiteljice. Po pouku je pomagala zupniku Pisciencu, ki se je živ vrnil iz Dachau, pri organizaciji verskega življenja. Otroke je učila peti, pomagala pri prirejanju procesij, za cerkev pa je nastikala ogromno prtov. Veliko jih je v katinarski cerkvi verjetno se zdaj.

Irma Cok je umrla 5. aprila leta 1955.

Anica Cok in Jožef Emil Kalan

Anica Cok je bila moja prababica. Rodila se je 6. aprila 1894. Učiteljica pa je postala leta 1916. Poučevala je v soli Ciril Metodove družbe v Trstu, nato pa na solah na Katinari, Rojanu, Gropadi, Ostroznem Brdu pri Postojni

in Sv. Barbari. Avgusta 1926 se je poročila z Emilom Kalanom in je pustila učiteljjevanje.

Jožef Emil Kalan se je rodil leta 1885 v Divaci, po mami pa je bil iz Kobarida. Od leta 1904 do leta 1914 je poučeval v raznih krajih (Dreznica, Tolmin, Bovec), nato pa so ga mobilizirali in je bil avstrijski vojak med prvo svetovno vojno. Boril se je tudi na ruski fronti, po koncu vojne pa je kar pes prišel domov. Po vojni je najprej poučeval v Idriščem, nato je bil v Tolminu najprej na učiteljsku in ravnatelj meščanske sole, nato pa didaktični ravnatelj. Leta 1932 je bil premescen v notranjost države in se ni več vrnil domov, saj je umrl v Bresciji leta 1946.

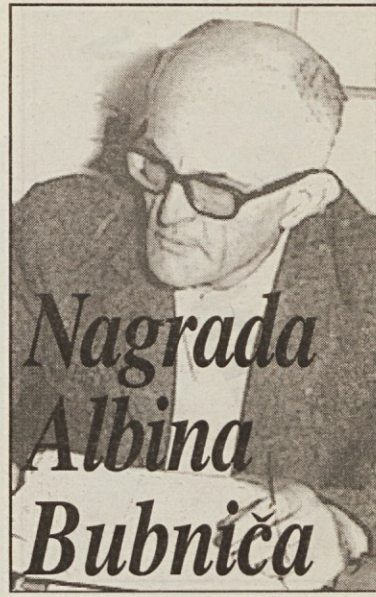
Iz tega obdobja imam pričevanja mojega nonota, iz katerih sem izvedel, kako sta bila Emil Kalan in Anica Cok, kljub temu, da sta živela v notranjosti Italije, že prej domojeno z odborom Osvobodilne fronte, je denar (kot tudi nekatere druge učitelje in učiteljice) sprejela in ga izročila OF, ki ga je potem uporabljala za svoje potrebe. Tako je prišlo do prav smešne situacije, da so Nemci in domobranci praktično izročili denar svojim sovražnikom, ki so ga potem seveda uporabljali proti njim.

Nono mi je pripovedoval, da so spominjali na njegovega očeta Jožefa Emila in mamo Anico sestavljeni iz več časovnih obdobji ali utrinkov. Največ časa sta s sestro preživela v družbi matere, saj je bil v službi od jutra do večera razen v poletnih mesecih, ki jo je bil na dopustu. Vendar je bil tudi dopust vezan na okoliščine, v katerih so živeli.

Moj nono se je rodil v Kobaridu, kjer je ostal do leta 1937. Spominja se odhoda vojakov v Afriko pred drugo svetovno vojno. Deliti jim je moral piskote, vendar očeta takrat za ni bilo. Sestro preživela v družbi matere, saj je bil v službi od jutra do večera razen v poletnih mesecih, ki jo je bil na dopustu. Vendar je bil tudi dopust vezan na okoliščine, v katerih so živeli.

Moj nono se je rodil v Kobaridu, kjer je ostal do leta 1937. Spominja se odhoda vojakov v Afriko pred drugo svetovno vojno. Deliti jim je moral piskote, vendar očeta takrat za ni bilo. Sestro preživela v družbi matere, saj je bil v službi od jutra do večera razen v poletnih mesecih, ki jo je bil na dopustu. Vendar je bil tudi dopust vezan na okoliščine, v katerih so živeli.

Teh katinarskih počitnic pa je bilo konec leta 1943, takoj po padcu fašizma. Kot sem že povedal, se je Kalanova družina po nekajletnem bivanju v Gussagu preselila v Brescijo. Moj nono in njegova sestra sta seveda obiskovala italijansko solo, vendar sta stasa skrbela za to, da sta znala tudi slovensko. Mama ni službovala, zato jima je sledila pri učenju, zvečer pa jima je brala slovenske knjige, do katerih so lahko prislo. I. Ves cas je skrbela za to, da sta dobro govorila slovensko, tako da nista imela potem, ko se je družina (sicer brez očeta) vrnila v Trst, z izrazanjem nobenih težav.

delovala skoraj do svoje smrti. Anica Cok je umrla 7. novembra 1970.

S tem, da sem opisal učiteljsko pot Cokovih učiteljev in ostalih, ki so bili z njimi povezani, pa se ni konec mojih »učiteljskih prednikov«. Moja nona je doma iz Skednja ali Scedne, kot ji pravijo etnologi in tudi domačini in njena mama je bila iz stare skedenjske družine Sancin, kjer je bila mati Emilija »krusca«. Stanovali so prav v starem delu nekdanje vasi, v »buzec«, kakor so domačini pravili temu predelu. Ena od sester moje prababice je bila

Suzana Sancin

ali Karlota, kot so ji pravili vsi domači. Kot zanimivost naj povem, da je bil njen profesor na učiteljsku, kjer se je solala, moj praded Emil Kalan.

Teta Karlota se je rodila leta 1905 kot ena izmed sedmih otrok Emilije in Mihe Sancina. Učiteljica je postala leta 1924, poučevala v raznih krajih (Most na Soci, Livek pri Kobaridu, Temljine, Osp), dokler je niso leta 1930 premestili v notranjost države. Vse do leta 1945 je bila v kraju Cellere di Castro v Laciju. Moji mami je pripovedovala, kako je bil ta kraj popolnoma odrezan od vsake civilizacije, dobesedno »bogu za hrbtom«. Ko se je v zimskih mesecih začel mrak (kar je bilo že zgodaj popoldne), si niso upali iz hiše, saj se je vsepovsod slisalo zavijanje volkov.

Kljub temu, da je morala ostati v notranjosti Italije vse do konca vojne, je teta Karlota ostala narodno zavedna učiteljica, to svojo narodno zavest pa je potem ob vrnitvi domov posredovala svojim novim učencem na slovenski osnovni soli, kjer je dobila zaposlitev. Do leta 1958 je poučevala v osnovnih solah pri Sv. Ani in pri Sv. Jakovu, nato je bila dve leti na solskem skrbništvu, leta 1960 pa se je upokojila.

Umrli je leta 1991.

Viri:

- Minka Lavrencić Pahor, *Primorski učitelji, Odsek za zgodovino pri NSK, Trst 1994*

- Alojzij Gerzinić, *Pouk v materinskih - da ali ne?, Zalozba Sij, Buenos Aires 1972*

- Drago Pahor, *Prispevki k zgodovini slovenskega solstva na Primorskem 1943 - 1945, Založništvo trzaskoga tiska, Trst 1974*

- Drago Pahor, *Pregled razvoja osnovnega solstva na zapadnem robu slovenskega ozemlja, Slovenski solski muzej, Ljubljana 1970*

- Odo Kalan, *osebna pričevanja*

- Ondina Pecar, *osebna pričevanja*

- Arhiv Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

veznosti seveda. Če ni bil pripravljen, ga je oče potegnil za lase, to pa je večkrat bolelo se naslednji dan.

Med poletnimi počitnicami sta oče in sin potovala po okoliških vaseh, kjer je oče opravljal svoje službene dolžnosti in se dogovarjala s kmeti za ozimnico. V glavnem sta bila to krompir in pšenica, ki jo je bilo kasneje treba voziti v mlin.

In prav ozimnica je imela veliko nalogo v življenju mojega nonota: krompir so imeli spravljene v velikem lesenem zaboju v spalnici. Seveda se je s prihodom pomlad zaboj praznil in je postajal krasno skrivališče za igranje. Nekega dne je nono opazil na dnu zaboja obveze, razne steklenice, injekcije in podobne zdravniške pripomočke. V njihovi hiši je vladalo nace, da ne smejo otroci nikoli nicesar spravevati in tega se je nono seveda drzal. Opazoval pa je narscanje te čudne zaloge, nekega dne pa je bil zaboj spet prazen. Ta postopek se je velikokrat ponovil. Od očeta ni nikoli izvedel, kaj se je dogajalo, niti takrat, ko je bilo vojne konec.

Ob propadu fašistice Italije so na dom Kalanovih večkrat prihajali neznanji ljudje. Kar je mojega nonota zelo čudilo je bilo, da so bili Slovenci. Pri njih so nekaj pojedli, prespali in sli drugo jutro proc. Starsi niso otrokom nikoli dali nobenih pojasnil. Stvari so mojemu nonotu postale jasne sele leta 1953 v Portorozu, kjer je služboval. Tako mi je povedal:

»Nekega dne me je poklical direktor banke v Piranu in poizvedoval, od kod prihajam. Sam je bil italijanski vojak in je bil v Bresciji. Povedal mi je, da je moj oče za takoj od leta 1941 sodeloval s partizani na Primorskem. Mama se je spomnila, kako so nekot »vlomili« v očetovo pisarno in ukradli dva pisalna stroja in usnjen jopci. Bila sta bota prva dva pisalna stroja med primorskimi partizani. Tudi zdravnika je moj oče dobival v soli, kjer je imel svoj urad, saj so v njej nemski vojaki uredili bolnico. V njej so bili starejši vojaki, povratniki iz ruske fronte, in ker je bil moj oče med prvo svetovno vojno tudi sam vojak na ruski fronti, je bilo pobratenje zelo enostavno, ce si ga je lezel imeti. Jasno mi je postalo tudi, kako so te stvari prišle do Primorske, saj je imel moj oče prepoved, da bi se vrnil domov tudi med počitnicami. V Bresciji je živela družina Manfreda iz Idrije. Oče je bil približno enako star kot jaz. Očitno pa je imel moj oče z njimi tesnejše stike, saj je bil prav železnikar Manfreda veza med Brescijo in Primorsko. Slovenski železnizariji, ki so bili premesceni v Italijo prav tako kot učitelji, so sploh imeli najmanj pravic pri delu, saj so bili kot potujoče osebe manj podvrženi raznim kontrolam.«

Ob koncu vojne se je družina

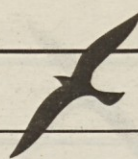
Kalan prijavila na jugoslovansko uradu v Milanu in ravnatelj Kalan je prošil za premestitev v Tolmin. Medtem ko je družina čakala na odgovor in je ze naročila železniški voz za selitev, je oče zbolel in po dveh dneh februarja 1946 umrl. Tako se ni nikoli več vrnil domov, od koder so ga nasilno izgnali skoraj petnajst let prej. Njegova žena Anica je takoj po mozevi smrti dobila zacasno učiteljsko službo v okolici Brescie, cez nekaj mesecev pa ze status stalne učiteljice. Takoj je prošila za premestitev v Trst in postala tako prva stalna učiteljica na slovenskih solah pri nas, ki so jih po vojni spet odprli. Prva leta so ji placu dajali v begunskem taborišču na Padricah, službo pa je takoj dobila na osnovni soli na Katinari, kjer je ostala do leta 1963, ko je sla v penzijo.

Anice Cokove se se danes spominjajo malodane vsi prebivalci Lonjerja in Katinare, ki so stari vec kot stideset let: skozi njene učiteljske roke so sle cele generacije. Bila je zelo vestna učiteljica. Včasih se je zgodilo, da je morala poučevati po dva razreda skupaj. Ker se ji je zdelo, da na tak način pouk prevec trpi in da se otroci manj naučijo, je večkrat za nekaj tednov uvedla izmenični pouk, tako da je en razred hodil v solo jutraj, drugi pa popoldne. Otroci so tako imeli samostojen pouk, ona pa si se s tem nakopala dvojno delo, za katerega seveda ni bila placana, kar je pa ni prav nič motilo, saj ji je bilo pri srcu le to, da bi se otroci cim vec naučili.

Gospa Ondina Pecar iz Lonjerja, ki je bila ena njenih učenec, se je spominja kot izredno stroge, zato pa odlične učiteljice, ki je svoje učenke veliko naučila. Bila je pravica in postena, vse učenke pa je naučila sistematičnega dela. Ce je bil kdo pri znanju siba, je popoldne prihajal k njen na doma, da ga je dodatno učila. Prav tako je na domu pripravljala učenke na spjemne izpite za nizo gimnazijo in jim je bila vedno na razpolago, ce so kaj potrobeli. Z njeno pomočjo so učenke in učenci tudi izdelali ogromno ročnih del (ki jih je ona doma pripravljala in popravljala ter dokončala). Zaključne solske prireditve, za katere je ona pripravljala učenke katinarske sole, pa so bile po kakovosti ze podobne pravim gledališkim nastopom, solski pevski zbor pa je bil tudi vedno zelo dobro pripravljen.

Stalno je bila aktivna tudi v društvenem delovanju in je za Prosvetno društvo Lonjer Katinara prirejela razne prireditve ob Presernovi proslavi ali na primer leta 1949 »Kulturni večer v prid noveletne jelke« in druge. Nekaj časa je vodila tudi pionirski pevski zbor.

Anica Cok je bila z drugimi učitelji med ustanovitelji mladinske revije Galeb, katere prva številka je izšla leta 1954. O vsega začetka je za Galeb urejala finančne zadeve in z revijo so

»Naša naloga je, da drevo na novo cepimo«

Organizatorji letošnje osrednje Prešernove proslave, ki je potekala prejšnjo soboto v občinskem gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu in naslednjega dne v Kulturnem centru Lojzeta Bratuža, so se odločili, da namesto običajnega slavnostnega govornika dajo besedo dijakom slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem in Goriskem.

Na tržaški proslavi so bile misli, ki jih je izrazila dijakinja učiteljica A.M. Slomska Maša Pregarc in ki jih objavljamo na tej strani, skupno delo večje skupine dijakov, in sicer poleg Pregarceve se Jasne Tul z učiteljica, Mitje Tretjaka, Mitje Stefanciča, Roka Oppelta in Primoža Sturmana z Znanstvenega liceja, Erike Hrovatin s Klasičnega liceja Fr. Prešerna ter Igorja Rebule in Gorana Floridana s Trgovskega tehničnega zavoda Zige Zoisa.

Na goriski proslavi pa so svoje misli, ki jih objavljamo na drugi strani, prebrale Irena Bednarik, Urška Petrovčič in Maja Kragelj.

V veselje nam je, da lahko na ta dan prevzamemo besedo. Pozitivno nas je presenetilo dejstvo, da ste nam zaupali slavnostni govor ob taki pomembni priložnosti, kot je proslava dneva slovenske kulture. Spraševali smo se o vzrokih te spremembe in ugotovili, da je morda vendarle napočil čas, ko smo se med sedanjimi in bodočimi nositelji slovenske kulture, se pravi med Vami in nami, končno skušali približati.

Kot že rečeno, predstavljamo mlade nosilce slovenske kulture v bodocnosti, ki imajo do družbe, jezika in kulture nov, različen odnos od dosedanjega.

Zivimo v stiku z generacijami, ki nimajo z nami skorajda nič skupnega. Zdi se nam, da je bil zanje cilj kulture ohranitev narodne identitete, medtem ko predstavlja kultura za nas sredstvo in izhodišče za razvoj in uveljavitev. Zavedamo se, da se bomo kmalu znašli v politični enoti, ki bo zaobjemala veliko število narodov in narodnosti, in ravno ta zavest nam je izhodišče za drugačen - morda prožnejši pogled na svet. Ostalih kultur se ne bojimo, spoznavamo jih in sprejemamo, s tem pa istočasno potrjujemo svojo. Združene Evrope si ne zamisljamo kot poenotene zmesi t.i. »velikih« kultur z enim skupnim jezikom, pač pa kot realnost, v kateri bo vsakdo pripisal veliko važnost svojemu lastnemu jeziku, (ker se bo zavedal, da ga prav ta označuje in da lahko le potom njega spozna svojo lastno kulturo, korenine in povezanost na matični narod) in pa realnost, v kateri bo vsaka posamezna kultura imela svoj lastni prostor; od vseh nas je seveda odvisno, kolikšen delež tega prostora bo pripadal slovenskemu narodu. V času večjega odpiranja se marsikdo boji evropskih »velikanov«, to pa je le zmanjše lastnega podcenjevanja in ponižnosti v odnosu do le-teh. Zivimo v prepričanju, da so vse kulture enako pomembne, ne glede na njihovo razširjenost. Vsak Evropejec - se pravi pripadnik naroda, ki bo živel pod okriljem »velike Evrope« - bo s svojimi lastnimi mislimi, političnimi idejami, prepričanju, skratka s svojo enkratnostjo, imel z drugimi nekaj skupnega: SVOBODO IZBIRANJA. Izbiranje, ki je hkrati lastne kulture in ki bo lahko s takim neprisiljenim odnosom doživela le svoj razcvet, osnovan na močni, trdni in stabilni zavesti. Na pragu tretjega tisočletja pa se vendar lahko vprašamo: biti kulturen pomeni res poznati in upoštevati le kulturo svojega naroda? Ne! Po našem mnenju je to prvi znak nekulturnosti. Biti moramo seveda pretirano zaverovani vase, če menimo, da je naša kultura najboljša. Kdor je tako usmerjen, pomeni, da drugih kultur ne pozna, torej ni kulturna oseba. Daleč od tega, da bi zmanjševali svoje prepričanje o taki možnosti, se moramo zavedati, da naša kultura ni ne boljša ne slabša od katere druge; stik med tema dvema sproži namreč konfrontacijo, izziv,

soočanje, spoznavanje in s tem kulturno nadgradnjo.

Kultura naj bo torej osnova, na kateri naj sloni Evropska Unija. Če se bo to uresničilo, bo združena Evropa kot lepa roža, katere vsaki cvetni list bo predstavljal posamezni narod. In takle mogočen cvet bo črpal življenjski sok iz raznolikosti in zato se toliko bolj pomembnega kulturnega zaklada.

Mladi smo nositelji novega kotov, različnih od tistih, ki so jih imele naše babice in nasi dedje. Cutino se namreč odprte vsem kulturam in te v nas vzbujajo veliko radovednosti; zaradi tega nas pisatelji in pesniki kot so Shakespeare, Achebe, Leopardi, Sepulveda in Tagore, enako privlačujejo kot Preseren, Cankar, Zupancič in Pahor. Slovenske kulture nikako nocoj podcenjevati, pač pa jo definitivno povzdigniti na raven ostalih kultur in dokazati, da je se tako vredna in pomembna. To pa bo mogoče le v primeru, ko bodo nove generacije odpravile stare politične predsodke in bodo gledale na soseda kot na prijatelja, ne pa kot na sovražnika. In pomislimo, kako lepo bi bilo, ko bi v bodočnosti - poleg Monejevih slik bile izobešene tudi Jakopičeve, ko bi bila na Dunaju na ogled poleg Freudove tudi Cankarjeva hiša, ko bi ljubitelji glasbe poleg Sostakoviča in Schönbergu prisluhnili se Kogoju.

Najbolj nam je pri srcu dejstvo, da smo zavedni pripadniki slovenske manjšine, ki ne sprejemamo več dejstva, da se slovenskemu otroku prepoveduje soočanje z italijansko kulturo zaradi strahu, da bi ta mogoče vzljubiti jezik večinskega naroda, ki pa da pripadniku italijanske narodne skupnosti ne dovolimo vstopiti v slovensko društvo: kako lahko potemtakem zahtevamo, da nas drugi sprejmejo? Da to dosežemo moramo sebe odpreti drugim, stopiti moramo do njih

in jim istočasno dovoliti, da oni pridejo do nas. Nestetokrat se hudujemo, da nas Italijani v Trstu ne poznajo... toda, ali jim mi nudimo to možnost?!

Nočemo, da bi naše sporočilo izpadlo kot nekakšno zatiranje avtomatičnega sprejemanja sosednje družbe in kulture ali kaj podobnega, to se zdalec ni v naših namenih, vendar pa želimo poudariti le dejstvo, da ne smemo te družbe in te kulture niti apriorno zavračati. Razumljivo je namreč, da se po izkušnjah, ki jih je slovenski narod preživel v teku XX. stoletja, skušamo braniti pred sleherno možnostjo asimilacije; smo pa istočasno tudi mnenja, da današnjega zaprtja ne smemo več opravičevati s preteklimi dogodki in dogajanja.

Dejstva so namreč neizpodbitna: živimo na ozemlju italijanske države, v vsakdanjem stiku z italijanskim narodom, predvsem mladi pa živimo tudi pred velikim vplivom italijanske kulture in to predvsem zaradi medijev. Če se torej želimo obvarovati te - t.i. »tihe asimilacije«, se ne smemo naslanjati na izoliranje, pač pa prenovo odnosa vsakega posameznika najprej do lastne kulture, nato pa do kulture v stiku s katero živi. Pri tem se mora posebno pozornost dodeliti mladim, ki predstavljajo ali, če želite predstavljamo - bodocnost naroda. Trenutno stanje namreč ni nič kaj rožnato.

Ze sam odnos do današnjega praznovanja - se pravi do dneva slovenske kulture - je pri mladih razvejan. V glavnem kot se glede pristopa do tradicionalnih in ustaljenih prireditvev dogaja, zavzema večina mladih stališče, da do dneva kulture nima nobenega odnosa, ali da ga načelno zavrača.

Seveda bodo mnogi izrazili tako stališče, četudi sami vanj niso popolnoma in

premisleno zaverovani, in to zgolj iz oporečnosti; drugi pa, ker si morda zanimanja ne upajo izdati. Del mladine pa vendarle poudarja pomembnost obeležja dneva kulture, se zlasti kot trenutek združevanja in izpričevanja narodne zavesti. Dejstvo, da moramo nekako enkrat letno podati obračun o lastnem kulturnem stanju, je silno obvezujoče, zlasti za tiste rodove, ki so tako ali drugače posiljeni s kulturnimi obrazci, ki iz leta v leto postajajo stereotipni in uležani.

Inovacija v praznovanju dneva kulture bi bila povsem zaslužena. Proslave naj ne bodo le simbolične in podobne nekdanjim besedam in taborom. Zal pa so svečanosti z vsiljenim pristopom velikokrat tvegane, ker izpadajo prav tako vsiljive kot stare; narodna zavest se je pri večini mladih v zamejstvu bistveno spremenila. Treba je zato težiti k pravilnemu vrednotenju dneva slovenske kulture, ki ne sme izpasti kot proslavljanje našega velikega romantičnega pesnika. Potrebno je namreč, da se publiki približa opus sodobnih književnikov, ki utegne biti celo privlačnejši od klasikov. Pomembna sta tudi poudarka na zamejsko ustvarjalnost, ki je življenjskega pomena za obstoj in razvoj naše zavesti, pri mladini pa na vsestransko tesnejšo povezavo z matično domovino.

Bliza se trenutek, ko bodo padle meje, tiste stroge zemljepisne in miselne zapreke, ki nas delijo in opredeljujejo ter nam vsiljujejo pojme domovine. Že v otroštvu so nas učili, da se za blokom skriva naša matična, skoraj mitična, domovina SLOVENIJA, ki naj bi nam bila v oporo in zaščito. Če pa danes kot zrelejši zamejci

pogledamo, kaj nam je pravzaprav matica pomenila, lahko z zaskrbljenostjo ugotovimo, da bolj malo. Vec kot simbol nam gotovo ni bila. Upravičeno ugotavljamo, da nam je naša matica v do- ločenih trenutkih presneto daleč ali pa celo tuja. Včasih je mi ne poznamo, se večkrat pa nas ona pozablja. Se in se moramo razlagati slovenskim državljanom kako to, da živimo v Trstu in govorimo slovensko. Ali so njeni notranji finančni interesi tako pomembni, da popolnoma prezrejo del svojih korenin, ki segajo v drugo državo? Imenovali so nas »Zamejci«, in nas tako skрили ter zasencili za mejo. Mladi ne občutimo slovenske države, ker pač živimo izven nje. Precej daleč smo od tega, da bi kot domovino definirali Slovenijo, se toliko manj pa Italijo. Skratka je za nas domovina področje, kjer Slovenci živimo, kjer se cutimo kot doma, naj si bo na tej ali na oni strani meje. Brez meja bomo stopili v Evropo kot združen narod, seveda resno in spodobno, kajti če bomo nadaljevali z dosedanjim oportunistično politiko, bomo kaj kmalu izgini- li. Preteklost je preteklost, važnejša je prihodnost. Ne- pojmljivo je živeti samo na spominih, z bolj ali manj bogatim zgodovinskim scenarijem.

Ko bo starejšo generacijo nadomestila nova, katere vrednost bo le-ta posredovala naslednji in ta na naslednji? Politčne spletke, podtalnosti in neenotnost? Se pravi: sadove posameznikovih interesov?

Drevo so ze vsadili, naša naloga pa je, da ga na novo cepimo, da bo uspešno kljubovalo novim viharjem bodocnosti.

Kultura trajna spremljevalka našega življenja

Irena Bednarik

Ko je Aristotel odkrival vzajemnost ontologije in gnozeologije, materije in forme, je prisel do zaključka, da vrste ni brez individualne substance. Od takrat je minilo dobrih dva tisoč let, trditev pa je močno aktualna prav danes.

Zivimo namreč v dobi globalizacije in nestetokrat prenatrženih posploševanj, ki odpravljajo nadležno parikularnost. Zivimo v dobi, ko se v imenu kulturne odprtosti navzemamo idealov in različnih načinov življenja, ki nam niso lastni niti sorodni.

Napačno pojmovana razgledanost bi nas lahko zvalila v prepad. Ne pozabimo namreč, da evropski človek ne bo mogel plodno zaziveti, če bodo odmrle individualne substance, to je različne identitete posameznih narodov. Evropa bo postala cudovit mozaik, katerega podoba bo na prvi pogled enotna. Ko pa nas bo razvednost prisilila, da bomo zapustili to na videz idealno homogenost in se bomo poglobili v analizo posamičnosti, bomo ugotovili, da je vsak del tega mozaika narodov natančno definiran in da se od sosednjega razlikuje. To bo dalo mavrici narodov poseben čar. V prihodnji skupnosti bo kultura odigrala bistveno vlogo. Je namreč tista differentia specifica, ki bo se v naprej potrjevala ideje grškega misleca in opredeljevala našo evropsko bit. Saj je že Prešeren, naš veliki svetovni vizionar, zaslužil čas, ko bodo narodi zazivali svobodno, upoštevajoč demokratičnost, samostojnost in načela, ki so jih že ljudstva Združenih narodov potrdila v Deklaraciji o človeških pravicah. Pojem različnosti ima v današnji družbi negativen prizvok, kot da bi bila naša eksistencialna resitev absolutno najboljša, naše življenjske okoliščine edine možne. Menim, da je prav stalno primerjanje tisto, kar nam daje življenjski elan, kar spodbuja neko avtokritičnost in nas silijo, da vendarle priznamo svoje pomanjkljivosti in napake, obenem pa spodbujamo razvoj naših neizkoriščenih potencialov.

Se tako jasno začrtani cilji se lahko uresničijo v nestetih oblikah, za katere nosimo sami odgovornost. Tega se je zavedal že naš razgledani Cop, ki »jezike vse Evrope je govoril učene«. Zelja, da bi si nabralne. Zaklade duha Krezove«

ga je vodila v odkrivanje drugih svetov. Na svojo kulturo pa ni nikoli pozabil, se bolj jo je vzljubil.

Bodimo tudi mi ustvarjalni, da »seme, ki Ti zasejel si ga, že gre v klasje veselo nam in za nami dokaj vnuhom obeta sadu«. Ko se bomo podali na novo dogodivščino, bomo z drugimi narodi Evrope izenačeni tudi na ekonomskem področju. Na to pot, polno skrivnosti, moramo vzeti sadove našega stoletnega razvoja, kajti lahko jih bomo ponudili narodom, s katerimi bomo prišli v stik, v katerih sotočju bomo živeli in ustvarjali.

Ali zamejci ne živimo morda od vsega začetka v evropskem duhu ante literam? To, o čemer se danes veliko razpravlja, ni za nas nov pojav. Večletna izkušnja srečanj in stikov nas je že dobro pripravila na prihodnost. Manjšina je naša realnost, naš stalni spremljevalec pa skrb, da bi kot naši predniki tudi sami znali biti čim bolj podobni Dantejevemu popotniku, ki svetilke ne drži pred sabo, ampak za svojim hrbtom. Okoliščine, v katerih živimo, ne soupadajo z brezskrbnostjo in navideznim mirom, po katerem hrepeni človek. Če se otresemo teh apriornih predsodkov, ki pogosto naša razmišljanja, nas bo presinila misel, da morda prav ta situacija, ki od nas dan za dnem zahteva vsestransko dejavnost, nudi tudi velike prednosti. Tezko nalogo, ki bo od drugih terjala se veliko napora in časa, smo sami že opravili. Znamo drugačno sprejemati, z njo bivati. Razvili smo diakritično sposobnost, ki se nam predstavlja kot dragoceno vodilo ob vsakdanjih odločitvah. Znamo razlikovati med tem, kar nam je zgled in med negativnim, ki je po svoji vsebini ravno tako

dragoceno, saj per negationem določa pot, po kateri bomo hodili. Zaradi možnosti, da bi bila naša partikularnost potisnjena na rob, smo se naučili gledati dlje. Od antike je minilo dobrih dva tisoč let, trditev znanega grškega misleca pa je še vedno aktualna, morda posebno danes. Aristotel se ni motil, saj vrsto, družbo, narod razvija le izvirni doprinos vsakega posameznika, ki je »povezan kot vozli so mreže«, in je »v razrastih struj večnosti nova le zila«. Ne pozabimo, da smo vsi ustvarjalci: to je geslo, ki ni samo posledica demokratizacije celotnega našega družbenega življenja, marveč tudi jedro marsikaterih kulturno umetniških filozofij, ki jo razglasajo po širnem naglo spreminjajočem se svetu, kjer prav tako kultura zmagovalno prebija vse zidove elitarnosti in ateljeistva.

Kultura osvobaja in ustvarjalnost ima svoje vrednostne lestvice. Kulturni praznik naj bo tudi praznik naše svobodne zavesti, svoboda zavezuje k odgovornosti, hierarhiji vrednot, nenehni zavzetosti za pristno, resnično, ustvarjalno, bogato in plodno prepletanje različnosti.

Urška Petrovčič

Prešernov praznik Slovinci že nekaj let poimenujemo dan kulture. Kultura je beseda, ki jo vsakodnevno pogosto srečamo, na primer v dnevnem tisku, v raznih medsebojnih pogovorih, slišimo jo v raznih televizijskih oddajah in se bi lahko natevala, dejansko pa ji posvetimo le kaneček pozornosti ali pa jo kar namerno prešlišimo. Tovrstno obnašanje je značilno predvsem za nas, mlade, ki se

ob tem izrazu skorajda »skisamo«, saj ga takoj asociiramo z dolgočasjem. Vzrok za to pa je nepravilno pojmovanje izraza kultura, ki ne označuje samo literature ali pa klasične glasbe (kot si mi največkrat domisljamo), temveč zajema obsirno območje, ki ga sestavljamo sami.

Lahko bi se vprašali, kako je mogoče, da smo tudi mi tvorci in istočasno produkt kulture. Če se malo zamislimo, je odgovor jassen in samoumeven: kultura tvorijo predvsem navade, običaji in jezik določenega naroda in prav od pripadnikov tega naroda je odvisno, ali se bo vse to ohranilo ali bo slo kmalu v pozabo.

Ce kulturo sodimo po zgoraj omenjenih parametrih, potem zlahka zatrdimo, da smo Slovenci zelo kulturni narod, čeprav se tega nekateri ne zavedamo. Morda vpliva na tovrstno misljenje še vedno naša preteklost, ko nam ni bilo vedno ravno z rožicami poslano. Večkrat smo bili pod oblastjo koga drugega, ki nas je prepričeval, da smo narod kmetov, ta pa nujno potrebuje koga, ki bi ga vodil in usmerjal v pravo smer. Nekateri so celo skušali uničiti našo kulturo in nam vsiliti svoj jezik, navade, skratka nas raznaroditi, a jim ti kljub vsemu ni uspelo, saj smo Slovenci ponosni in pokončni narod.

In ne samo to: znali smo ohraniti številne značilnosti, ki so jih recimo nekateri drugi narodi že zdavnaj izgubili, na primer dvojino, ali srednji spol, če se omejim samo na oblikoslovno ravno naše slovnice. Teh dveh značilnosti marsikateri številnejši evropski narodi nimajo. Slovenci imamo tudi izredno barvito paleto narecij, ki je po vsej verjetnosti glede na število prebivalcev ena najbogatejših, saj ima pri nas skoraj

vsaka vas svoje narečje. Naj navedem samo Brda: Smartno, Kozana, Medana, Neblo, Steverjan, Oslavje, Stmaver so majhne vasice, vsaka od teh pa ima svojo govorico, ki se za poznavalca jasno razlikuje ena od druge.

Tudi glede umetniškega ustvarjanja na splošno ne zaostajamo za nikomer. Prej lahko rečemo obratno. Ze v prejšnjih stoletjih smo imeli literarne ustvarjalce, skladatelje, likovne umetnike, ki so se uveljavili na evropski ravni. Danes smo na vseh področjih umetniškega snovanja zelo uspešni in uveljavljeni. Omikana Evropa in Svet nam to priznava, zato se moramo tudi mi mladi zavedati pomena in vloge, ki jo ima kultura pri nekem narodu. Če je kultura pripomogla, da smo se v težkih okoliščinah ohranili do danes, potem ima vso pravico živeti se dolgo, mi pa dolžnost, da jo ohranjamo, osmislimo, pospešujemo, da smo nanjo ponosni, da postane delček našega vsakodnevnega življenja ne pa samo utrinek, ob priložnostnih svečanostih ali proslavah.

Maja Kragelj

Ob tako slovesni priložnosti, kot je današnji dan kulture, se vsi seveda spominjamo Prešerna, cigar misli, poezije kljubujejo času, saj so univerzalne, občečloveške.

Po pravici moram povedati, da o našem največjem mojstru verza ne vem veliko. Vem, na primer, da je njegova rojstna vas Vrba, da je bil zagledan v Primičevo Julijo, da je bil Matija Cop njegov velik prijatelj in mentor, poznam nekaj splošnih tem, ki so značilne za njegove pesmi.

Zanimivo je, da je vse najvažnejše vzgibe svojega intenzivnega življenja hotel izraziti prav s pomočjo pesniškega jezika, morda zaradi želje, da bi ga podobniki razumeli ali pa iz bojazni, da bi mu zmanjkalo časa. Kako pa naj bi se nanj ne spomnili, ko pa je bil tako plemenit človek, ki je znal s svojimi deli ne samo učinkovito prikazati svoje ideje, ampak tudi vzbuditi v bralcu globoka čustva; zato so njegove poezije tako aktualne.

Toda nesmrtnost njegovih poezij ni odvisna le od navedenih dejstev: zvočni slog, ritem in rima so v njih tako točno izpolnjeni in izbrušeni, da takoj ko pesem preberes, se ti vtisne v

spomin. Vsaka beseda stoji na točno določenem mestu in pogojuje celotno strukturo poezije. To značilnost lahko potrdijo mnogi strokovnjaki, ki so kdaj prej prevajali Prešernove pesmi. Ti gotovo vedo, kako težko je izbrati tujo besedo, ki bi vsebovala vse to, kar je hotel izraziti naš pesnik.

Mislím, da je bil Prešeren ne samo velik umetnik, ampak tudi človek z občudovanja vredno strpnostjo bodisi do drugih narodov in kultur kot tudi do tistih ljudi, ki niso bili na njegovi valovni dolžini. Naj citiram samo Jerneja Kopitarja, kateremu je na prefinjen način odgovoril v številnih poezijah. Upoštevanje in spoštovanje drugače mislečih in govorečih se prav tako kaže v marsikaterih poezijah, pomislímo samo na sedmo kitico naše himne:

»Žive naj vsi narodi,
ki hrepene docakat' dan,
da, koder sonce hodi,
prepír iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrág, ne sosed bo mejak!«

In se:
»Edinost, sreča, spava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sezejo,
da oblast
in z njo čast,
ko pred, spet naša bosta last!«

Občudovanje in upoštevanje tujih literarnih stvaritev pa ni zmanjšalo predanosti slovenstvu in njegovim potrebam, kar pa je bilo za avtorja Sonetnega venca nekaj samoumevnega, saj samo kdor se zaveda korenin in torej ve, katero je njegovo poslanstvo, lahko tudi sam ustvarja. Tudi predanost domovini, njegovo ljubezen do nje lahko zasledimo v marsikateri pesmi.

Menim, da lahko Prešeren vsakega izmed nas veliko nauči, zato pa bi se morali vanj bolj poglobiti. To, da se nanj spominjamo le ob dnevu kulture, ni dovolj. Izkazovati mu moramo trajno hvaležnost, ki jo zasluži umetnik evropskega kova, katerega pesniško ustvarjanje nima primerjave.

Mi vsi bi se morali angažirati za slovensko prihodnost, kultura pa bi morala biti trajna spremljevalka našega življenja, saj je od Trubarja dalje osmisljala in vodila slovenski narod do konstituiranja naše domovine in to svojo narodno buditeljsko nalogo opravlja se danes.

PREŠERNOV DAN

Zlato, Clinton, Indijanci, kavboji: skratka Amerika

Zgoraj kralj in kraljica na vozu Spodaj voz iz Sempolaja

Zgoraj voz iz Trnovce Spodaj skupina iz Boljunca

Oster mraz in oblačno vreme sta včeraj popoldne spremljala zadnje opensko pustno povorko tega stoletja in tisočletja. Letošnji 32. Kraski pust se je sicer uradno začel na pustni četrtki, ko se je pustna kraljica dvojica sprehajala po Opčinah in ocenjevala pustno okrasene izložbe openskih trgovin. V petek je bil v Prosvetnem domu defile pustnih mask, višek pa je kraski pust seveda dosegel včeraj popoldne, ko se je za pustno lovoriko potegovalo deset vozov ter pet pustnih skupin.

Oko kronista ni moglo prezreti dejstva, da se je na openskih ulicah letos zbralo znatno manj ljudi kot lani, kar gre delno pripisati tudi in morda predvsem rezki temperaturi. Kljub vsemu pa organizatorji prepričano govorijo o približno osemnajststisočih prisotnih, kar naj bi bilo za dobro petino manj kot lani.

Pustni sprevod je nekaj po stiriinajst uri uvedla gostujoča skupina Kurentov s Ptujja, ko so po več letih odsotnosti na openske ulice ponovno vnesli to klasično slovensko masko. Takoj za njimi je s Pikelca startal prvi voz, in sicer iz Trnovce z ogromnim rakom na vozu Kankerlot - Mesanica di Billa. Sledila je trebenska godba na pihala, za njimi pa kot na tekočem treku na stotine pustnih sem, ki so spremljale ta ali oni pustni voz oz. sestavljale eno od nastopajočih skupin.

Pazljivi opazovalec ni mogel prezreti niti dejstva, da je tematsko gledano letošnji pust zajela neke vrste amerikanizacija. Velika večina mask je namreč ponujala ameriške modele, in to od severa do juga, od Clintona prek Fidelove Kube do latinsko-ameriških plesalcev in džungle. Od mita politične in gospodarske premoči do sanjavega latinsko-ameriškega veselja.

Res zaslužno prvo mesto med alegoričnimi vozovi je letos zasedel Prečnik. Voz z naslovom Ni vse zlato, kar se sveti je ponazarjal ameriški mit gledan skozi nekoliko treznejše oči: velika morská posast, ki je posebej ljala gospodarsko moč je v gobcu nosila desno roko kipa svobode. Slednjega je varoval rešilni obroč s pacifističnim znakom, pred vozom pa je bilo ponazorjeno ljudstvo, ki brezbrizno pleše in se zabava...

Drugo mesto so zasedli Bazovci, ki so si srečo tokrat zgradili na Clintonovih ljubezenskih avanturah. Na vozu z naslovom Ameriško jahanje se je vrtil globus, pa globus - svetu pa Clinton, ki mu pč. trezna (menda) Monika lici ogromno »raketo«.

Z Razorožitvijo in enakopravnostjo si je tretjo nagrado stopničko zaslužil Sempolaj. Billu je bilo tokrat prizanešeno, saj sta na sempolajskem vozu sedela kavbojec, ki zlo mi puskó in Indijane s kalumetom miru. Okoli voza pa je plesalo na desetine mask v tipičnih oblačilih narodov z vsakega konca sveta.

Kraski voz, ki se je uvrstil

na četrto mesto, pa je gotovo tudi letos prednjaci zaradi ogromnega števila sodelujočih mask. »Kje je veselje?«, so se spraševali Krizani in hkrati odgovarjali: v denarju in veseljenju v tropskih krajih. Sicer pa se je kraski voz letos rodil pod nesrečno zvezdo, saj mu je že malo po Pikelcu klavirno odpovedal mehanizem, ki je ogromni papigi razprostril krila in dvigoval glavo. Tehnični incident pa je takoj sprožil tudi nemalo preplaha, saj je papigova glava med padcem lažje ranila plesalko.

Doberdobci, ki so s lotili vprašanja morskoga onesnaževanja, so se morali po lanski premoči letos zadovoljiti s petim mestom. Po Trnovci so sedmo mesto zasedli Podlonjerci z igró Las Svigas, za njimi pa so se uvrstili Praprovci s Kraskim plejstosenom, kjer se mlade kraské generacije podajajo v vinograd le preko računalniške simulacije oz. videoigre.

Vaščani iz Stivana in Medjevasi pa se najraje podajajo na Kubo, kjer jih bolj kot revolucija mikajo vesele Kubanke in mlo podnebeje. Vsako leto nekdo mora biti zadnji, tokrat so se na manj slavno mesto uvrstili Repenci z viagro in njenimi sanjskimi učinki. Bo pa slo drugič bolje, kajne?

V kategoriji skupin je prvo mesto zasedel Boljunc s sklicevanjem na lepe case avstro-ogrskega cesarstva. SD Polet je z upravljanjem knjige o džungli zasedlo drugo mesto, medtem ko so si tretjo nagrado za skupinske maske zaslužili gojenci Vzgojno-zaposlitvenega centra Mitje Cuka. Za njimi se »t'mali« iz Saleza in Zgonika z geslom »Sole prazne, otrok ni - viagra, pomagaj ti!« ter Združene vasi z Gospo v rumenem. Pa se to: kraljevo pustno nagrado za najlepšo pustno izložbo si je zaslužila trgovina z igračami Ulgeri - Pavat.

Nagrajevanje se je, kot običajno, odvijalo na Brdini, kjer je premražene udeležence v pričakovanju rezultatov zabavala trebenska godba in pa plesalke skupine Show Change. Noremu govoru kralja Stanka in kraljice Slave je sledila pričakovana razglasitev odločitev žirije.

Tudi tokrat so se eni odrezali bolje, drugi manj... Z vseh obrazov pa sta zaresi veselje in zadovoljstvo. Skratka tisočkrat in tisočkrat pomnoženi posebejli pustni duh, torej polno doseženi pustni cilj. (igb)

Vrstni red

Vozovi:

1. Prečnik (Ni vse zlato kar se sveti)
2. Bazovica (Ameriško jahanje)
3. Sempolaj (Razorožitev in enakopravnost)
4. Kriz (Kje je veselje)
5. Doberdob (Za soude? Tu in drugo!)
6. Trnovca (Kankerlot)
7. Podlonjer (Las Svigas)
8. Praprot (Plej Stešon ali Bodoci Kras)
9. Medja vas - Stivan (Smer: Kuba)
10. Repen (Naprej z viagro)

Skupine

1. Boljunc (Malo jest, malo ti bašta da se vrne sišil)
2. SD Polet (Knjiga džungle)
3. VZS M. Cuk - Skupnost Milkovich (Dim v očeh)

Zgoraj voz iz Repna

Smola pa... Med povratkom... zmagoviti voz iz Repna... prometne nesreče... je prišlo do trčenja avtomobilom in... L. so z rešilcem... nišnico. Zelim... okrevati

Zgoraj voz iz Praprota Spodaj voz iz Bazovice

Zgoraj voz iz Medje vasi in Stivana Desno voz iz Podlonjerja

Zgoraj voz iz Kriza Spodaj voz iz Doberdoba

Po včerajšnjem Kraskem je danes na vrsti Miljski pust, ki letos slavi 46. izvedbo. Pustovanje v malem mestecu se je seveda začelo že pred dnevi, vendar pa je današnji sprevod vozov že tradicionalno osrednji dogodek miljskih pustnih prireditev. Ob 13. uri bo mesto zaživel v posebnem pustnem vzdušju, vsaj bo vse podrejeno osrednji pustni prireditvi, sprevod pa bo na daljšo pot po Miljah krenil ob 13.30. Prijavljenih je osem skupin, ki so pripravile vozove, prizore in koreografije na svobodno izbrane temate. Ob 18. uri bodo na Trgu Marconi proglasili in nagradili letošnje zmagovalce.

Na pokrajinski ravni bo stavka avtobusov ACT, vendar so na posredovanje prefekta zagotovili redno vožnjo proge 20.

Pustno dogajanje pa bo tudi danes živo se drugod po Trzaskem. Pustne seme se bodo, kolikor bo vreme dopuščalo, prosto sprehajale po mestnem središču in po tistih predelih, na primer v Skednju, kjer se posebej radi pustujejo. Veselo pa bo po raznih slovenskih društvih, v katerih so, kot je se dolgoletna ustaljena praksa, pripravili predvsem pleše za najmlajše, včeraj je bila tovrstna prireditev med drugimi že v Barkovljah, bilo je pisano in veselo, kot dokazuje objavljena fotografija. Odrasli si navadno pripravijo ples na pustna sobota in torek, ko se že začnejo poslavljati od veseljaškega in

burkaskega pusta. Sobotni so že za nami, tokrovi prijetni naporu pa nas se čakajo vse tam, kjer so se razna društva odločila zanje.

Na predvečer 32. Kraskega pusta so na v openskem Prosvetnem domu doživeli defile pustnih mask, kakšen je bil odziv na vabilo organizatorjev lahko vidite na objavljeni fotografiji. Zabavam v zaprtih prostorih je treba pristeti se vesela snidenja na odprtem, ki jih pozivijo zvoki godb na pihala. Tovrstna srečanja so pravzaprav bolj v duhu z nekdanjimi obicaji, ko so pusta in druge seme ljudje »preganjali« po vaseh ob glasbeni spremljavi. Se tesneje se na ljudske običaje veže koledovanje, danes ga bodo kot vsa zadnja leta obudili v Dolini. V Boljuncu, v katerem so zal morali odpovedati pustne pleše, pa se pripravljajo na sklepno pustno prireditev, ki bo v sredo, 17. februarja. Od 12. do 18. ure bo glavni trg v Boljuncu zaprt za promet.

Pred leti se je dejavnije kot prej v prirejanje pustovanja vključila trzaska občinska uprava, v torek popoldne vabi na osmi sprevod po mestnih ulicah, jutri zvečer pa bo v galeriji Tergesteo gala ples, Gran Ballo della Cavalcina, ki ga trzaska občinska uprava v sodelovanju z drugimi leto ozivlja v spomin na nekdanje case.

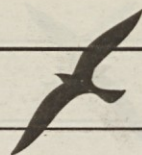

Zgoraj gostujoči Kurenti Spodaj t'mali iz Zgonika in Saleza

Zgoraj petkov defile na Opčinah Spodaj ranjanje v Barkovljah

»Polokrogla« obletnica požiga štirih kraških vasi

Letos poteka kar nekaj »polokroglih« obletnic dogodkov iz medvojnega leta 1944. Med tiste, ki so se pripetili pred 55. leti, spada tudi okupatorski zločin na Krasu, ko so 15. februarja Nemci iz masčevanja za partizansko akcijo požgali vasi Komen, Jablanec, Divce, Mali dol, Tomačevco in Riherberk, pobili pri tem večje število vaščanov, okrog 400 pa jih odgnali v koncentracijsko taborišče v kraju Neumarkt na Bavarskem. Od teh jih je, po zapisih v mrljski knjigi, ki jo je vodil dekan Viktor Kos, iz štirih kraških vasi, umrlo 27.

V taborišču v Neumarktu, ki je bilo »delovnega« značaja, so bili poleg Krasevcev in drugih slovenskih izgnancev, v največjem številu ruski vojni ujetniki, med katerimi je bila umrljivost zaradi epidemij posebej velika. Od približno 1100 internirancev s Krasa v celoti in Riherberka je v taborišču ostalo približno 100 starejših ljudi in otrok, ki niso bili sposobni za delo. Ostali so bili zaposleni po Bavarski, predvsem na kmetijah in v tovarnah. Ob koncu vojne so v vseh taboriščih Neumarkta nasteli 1408 umrlih, kar je skoraj četrtina od skupnega najvišjega števila okrog 6000 internirancev.

To boleče poglavje iz let boja in trpljenja naših ljudi za svobodo slovenske zemlje, ostaja v prezivelih interniranih tudi po 55 letih živo v spominu. Toda kot skolkja iz bolečine ustvari biser, tako je tisti čas kljub vsej nečlovečnosti ustvaril tudi zglede izjemne humanosti, ki so jo nosili v sebi in jo tudi pogumno udeležali nekateri prebivalci Neumarkta, ki so našim internirancem tudi s tveganjem lastne usode nudili nesebično pomoč. Prvi med temi je bil zdaj že skoraj 89-letni (r. 24.3.1910) domači župnik Ludwig Heigl in njegovi sestrji, pa se kdo. Prezivali interniranci s komenskega območja so mu ostali nepozabno hvaležni in na njihov predlog oziroma na predlog krajevne organizacije Društva slovenskih izgnancev je z ukazom 3. decembra 1997 župnika Heigla, posredno pa tudi druge njegove sodelavce, predsednik Republike Slovenije odlikoval z visokim odličjem »Castnim znakom svobode Republike Slovenije«.

Ko smo v Primorskem dnevniku o vsem tem obsirno pisali lani ob tem času, smo tudi zapisali, da bodo visoko slovensko odličje župniku Heiglu slovesno izročili na njegov rojstni dan, 24. marca 1998 v Neumarktu. Od takrat bo kmalu poteklo eno leto, vendar se zdi prav, da ob 55-letnici požiga komenskih vasi s povzetki iz pisma komenskega rojaka, gospoda Emila Svare, opišemo, kako je poteka izročitev odličja in kako predstavniki komenske krajevne organizacije Društva slovenskih izgnancev vzdržujejo stike z Neumarktom in tamkajšnjimi uradnimi predstavniki mesta in župnikom Heiglom, stike, ki imajo svoj začetek v daljnem tragičnem letu 1944 in ki so se prvič na neposredni človeški ravni začeli že daljnega leta 1961, ko sta se takratni komenski dekan Viktor Kos, tudi sam internirane, in takratni kaplan Srečko

Suligoj, podala v Neumarkt, da se tam zahvalita domaćinom za izkazano pomoč internirancem, in se potem nadaljevali, ko je uradna delegacija krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije leta 1994 prvič uradno obiskala Neumarkt in tedaj že upokojenega duhovniškega svetnika Ludwiga Heigla, ki je ravno takrat slavil 60-letnico masništva. Se v istem letu 1994 je Komen obiskal zupan Neumarkta g. Silberhorn, ki se je povno vrnil v Komen in se udeležil praznovanja 50-letnice povratka internirancev iz taborišča. Junija 1995 se je številna delegacija občine Komen, ki jo je vodil zupan Joze Adamič, spet podala v Neumarkt na zahvalno srečanje s župnikom Heiglom in drugimi predstavniki mesta. Po tem obisku so se stiki nadaljevali na dopisovalni ravni vse do sklepa predsednika Republike Slovenije o podelitvi visokega odličja župniku oz. dohovniškemu svetniku Heiglu.

Kako je potekala slovesna izročitev odličja v Neumarktu povzemam podrobneje iz pi-

Glavna slovesnost podelitve odličja g. Heiglu je bila naslednjega dne 24. marca, na Heiglov rojstni dan. Zabela se je z maso, ki jo je daroval slavljenec ob somaševanju slovenskega duhovnika Stanka Gajske iz Ingolstadta. Po masi so se udeleženci po-

vih naj kot svarilo gori v naših srcih. Na tem pokopališču so ostanki čez 5000 mrtvih v vojni, med njimi tudi ostanki nad 1400 mrtvih internirancev. Na pokopališču je spregovoril zupan Neumarkta Silberhorn, ki se je se živo spominjal svojih

dravnem govoru nadzupana Aloisa Karla, je generalni konzul R. Slovenije Gregorič precital utemeljitev odlikovanja in nato slavljenču Heiglu izročil odličje. Spregovoril je tudi slavljenec in v strnjene besedah opisal svoje spomine na obdobje, ko je sam s

delitvi odličja in polaganju venca na vojaško pokopališče.

Ob lanskim marčnim slovesnosti pa so bili postavljeni tudi okviri nadaljnjemu sodelovanju med našimi kraškimi vasi in domaćini v Neumarktu na kulturnem, sportnem, gospodarskem in drugih področjih. Naj pri tem omenimo, da pripravljajo v Neumarktu v okviru bavarsko-slovenskega društva dokumentacijo z zbiranjem in zapisovanjem spominov na čase lagerjev v Neumarktu in življenju internirancev v njih. Za dokumentacijo je zadolžena studentka Renate Bierschneider, ki je poslala gospodu Emilu Svare nadroben vprašalnik, ki se nanasa na zgradbo taborišča, na organizacijo v njem in na posebne dogodke.

Volja po nadaljevanju medsebojnih stikov se je potrdila tudi v lanskem septembru, ko so zupan Silberhorn z ženo, dekan Richar Distler in občinski svetnik Karl Hofbauer prisli na obisk v Komen. Takrat so komenski gostitelji popeljali svoje goste na ogled Lipice, Skocjanskih jam, Kopra in koprskeske stolne cerkve, kjer jih je pozdravil generalni vikar Renato Podbersic. Iz Kopra so se z zasebno ladjico Jozeta Bernetica in Marjana Preserna prepeljali v Devin, kjer sta jih pričakala komenski zupan Adamič in devinsko-nabrezinski zupan Marino Vocci. Ogledali so si Devin in izvir Timave in se preko mejnega prehoda pri Gorjanskem podali v Slovenijo, se popeljali po Krasu na ogled raznih zanimivosti posebej se Stanje-la. Nadaljnji stik med Neumarktom in komenskimi interniranci in krajevnimi predstavniki je predviden za 4. september, ko bodo počastili 100-letnico rojstva msgr. Viktorja Kosa, ki je sam delil težko usodo internirancev. To obletnico bodo v spomin na zaslužnega duhovnika skupaj obeležile občine Tolmin, Komen, Podmelec v Baski grapi in Neumarkt. V delegaciji Neumarkta bo verjetno tudi nadzupan Alojs Karl. Iz pisma zupana Silberhorna g. Svare pa je razvidno, da razmišljajo, da bi s seboj pripeljali skupino mladih, ki bi se radi seznanili s kraji, odkoder so bili naši interniranci v Neumarktu in izvedeli kaj več o takratnih zgodovinskih časih boja in trpljenja primorskih Slovencev.

Tako se rdeča nit stikov vije iz prejšnjih v nove rodove, kar bo lahko imelo samo ugodne posledice za novo sožitje med narodi in ljudmi.

Joze Koren

Na slikah od zgoraj: gostje iz neumarkta na devinskem pomolu po prihodu z ladjico iz Kopra s komenskim zupanom Adamičem in devinsko-nabrezinskim zupanom Voccijem;

slavljenču g. Heiglu v Neumarktu čestitajo (od leve proti desni) gen. konzul Fedor Gregorič, zupan Neumarkta Emil Silberhorn in komenski zupan Jozef Adamič;

generalni konzul Slovenije Fedor Gregorič izroča slavljenču Heiglu visoko slovensko odlikovanje (iz dnevnika Neumarkter Tageblatt).

NEUMARKT STADT UND LAND

Geistlicher Rat Ludwig Heigl erhielt zum 88. Geburtstag Verdienstorden der Republik Slowenien

Menschlich in schlimmen Zeiten

Nach Neumarkt deportierten Bewohnern des Städtchens Komen geholfen — Kranz am Ehrenmal niedergelegt

dali na vojaško pokopališče, kjer so položili venec na spomenik, na katerem je bronasti napis »Trpljenje in žrtve mrt-

otroških doživljanj tistih težkih časov ljudi v lagerju.

Glavna svečanost se je odvijala v mestni hiši. Po poz-

O dogodku so obsirno pisali tudi tamkajšnji časniki, posebno Neumarkten Tagblatt tudi z objavo fotografij o po-

Vzgojni in kulturni aspekti manjšin v naši deželi

MANJŠINE

Da je naša dežela nedvomno kulturno zelo pisana dežela, je na dlani. Da pa se tega zavedajo tudi javni organi je že za las bolj nevsakdanje. Časi so se nedvomno spremenili, majhen dokaz je tudi publikacija deželnega instituta IRRSAE, ki skrbi za raziskovanje in azuriranje na področju solske vzgoje. Sama publikacija nosi skop naslov: "Jezikovne manjšine v deželi Furlaniji-Juljski krajini; vzgojni in kulturni aspekti", se zdalec pa ni skopa njena vsebina. Seveda je publikacija namenjena predvsem italijanskim prebivalcem te dežele, ki kaj malo vedo o posebnem mozaiku italijanske, slovenske, furlanske in nemske kulture na tej zemlji. Le okvirno naj povejmo, da je o slovenski manjšini govora predvsem v poglobljenem predstavitevem prikazu izpod peresa prof. Emidija Susica, pa se v izčrpnem pregledu zakonov, ki se na kak način nanašajo na obstoječe manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, izpod peresa raziskovalca Slovenskega raziskovalnega instituta Pavla Slamice.

Zanimiv vpogled v nam

sorodno stanje pa ponujajo krajše studije drugih tu obstoječih jezikovnih realnosti: od številčno in gospodarsko močnejših Furlanov pa do manjših izoliranih jezikovnih otokov, kot so "Nemci" v območjih Saurisa, Timau-a ter v Kanalski dolini.

V vsakdanji govorici se velikokrat sliši o "veliki razliki" med mentaliteto Furlana in npr. Tržacana. Do določene mere bo vse to res, zgodovinske okolščine pa na različen način formirajo človeka. Zanimivo pa je npr. odkriti, kako si je furlanska manjšina (ki bi po podatkih stela kakih 700.000 ljudi) zasnovala v mnogočem zelo različne življenjske razmere. Furlane smo vedno zbadali z "deloholiki" in vzdevek ima kajpak tudi svojo podlago. Furlanska nizina in toliko bolj gorata področja so okusila grenki pelin emigracije. Nic dela, nič možnosti. Tako se je na tisoče Furlanov izseljevalo v tuje države. Ko se je začela gospodarska preosnova furlanskega področja z novimi investicijami, z novim zagonom, so si Furlani z vso vnemo skušali dokazati kaj,

predvsem pa koliko zmorejo. Furlanski človek je predan delu, predvsem pa je izrazito naravnani k samostojnemu delu. Zato nikakor ne preseneča podatki, da je skoraj polovica vseh podjetij v deželnem okviru prisotnih v videmski pokrajini. Ogromno je predvsem manjših in srednjih podjetij; zaradi manjše dimenzije gospodarskega obrata je v številnih primerih pri delu soudeležena cela družina. Prav ta prepletenost med službo in družino pa predstavlja tudi dodatni zalog, ki podkrepi tradicionalno furlansko predanost delu.

Ce pa primerjamo furlansko gospodarsko strukturo in pa slovensko gospodarstvo v naši deželi, pade takoj v oči predvsem drugačna organizacija. Furlani niso cutili potrebe po izoblikovanju neke lastne gospodarske organizacije, ki bi delovala paralelno oz. alternativno italijanskim (torej večinskim) organizacijam. Z vprašanjem, katera pot je boljša, naj se ubadajo gospodarski strokovnjaki. Delček odgovora na to pa je že naslov knjige o poldrugem stoletju našega gospo-

darstva... "Lastno gospodarstvo jamstvo za obstoj", ki jo je napisal zgodovinar Milan Pahor pred kratkim pa jo je izdalo Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Kako pa naj bi označili furlansko manjšino? Raziskovalec Licio de Clara (Raziskovalni center za furlanski jezik in kulturo na videmski univerzi) je uporabil naslednjo definicijo:

Furlani naj bi bili v nekakšni "kontrastni simbiozi" z italijansko večino. Kaj naj bi to pomenilo? V bistvu je zelo težko definirati, kaj je v resnici furlansko in kdo naj bi bil Furlan. Furlanski jezik ni namreč edina značilnost "furlanskosti". Res pa je, da se je sam odnos do furlanske v zadnjih letih spremenil. Predvsem je pridobil na veljavi, ki jo ima v očeh Furlanov. Današnji zgodovinski moment v Furlaniji je priča obujanju in vrnitvi k furlanski identiteti. Zanimivo je npr., da obstaja na furlanskih tleh kar 50 amaterskih dramskih skupin, ki igrajo predvsem v furlanskem jeziku. Toliko o optimističnih platih furlanske kulture. Istocasno pa med različnimi furlanskimi organizacijami veje nič kaj prijeten vetr. Furlanski intelektualni krogi so v svoji notranjosti razdeljeni, tako da obstajajo med njimi številna razhajanja. Taka razhajanja pa niso značilna izključno za intelektualno sfero. V celotni furlanski manjšini obstajajo namreč različni pogledi na pripadnost furlanskemu oz. italijanskemu narodu. Primež asimilacijskega procesa je zelo občuten: zamisliti se je treba ob podatku, da je bilo ob združitvi Italije na teh tleh le borih 2, 5 odstotka ljudi, ki so imeli italijansko materin jezik.

Naša dežela pa je bogata tudi zaradi manjših jezikovnih otokov, ki le redko pridejo v ospredje. To so kulturni ostanki priseljevanja Korošcev v deželo. Kanalska dolina, področje Saurisa-a ter Timau-a so namreč območja, kjer je se vedno v rabi posebna različica nemškega jezika, podobna anticnemu ko-

roskemu dialektu. Kanalska dolina se v mnogočem razlikuje od ostalih dveh področij, predvsem, ker ne gre za "jezikovni otok", pač pa za neko normalno kontinuiteto z avstrijsko kulturo čez mejo (do leta 1924 se je v javni upravi in solstvu uporabljalo nemščino). Sauris in Timau pa sta izolirana jezikovna otoka. Sauris je maloobljudena gorska vas na približno 1300 m nadmorske višine. Njenih 500 prebivalcev se danes govori posebne vrste nemsko narečje, govorico, ki se je od ostalih južno-bavarskih narečij odcepila že preden se je formirala prava standardna nemščina. V stoletjih se je potem ta govorica pomešala se s furlanskimi in italijanskimi izrazi. Prebivalci Saurisa so v bistvu trojezični: domač jezik jim predstavlja zgoraj-omenjeno nemsko narečje "zahrar Sprohe" ali "zahrish" (Zahre = Sauris), v furlanskem jeziku se sporazumevajo s Furlani, italijanscina pa je jezik solske vzgoje in vse bolj pa postaja sporazumetni jezik mlajših generacij. Italijanscina predstavlja predvsem jezik pisave, saj sta tako nemsko narečje kot furlanscina rabljena izključno v pogovoru. Sauranom, kot se nazivajo prebivalci Saurisa, je uspelo organizirati dodatni solski pouk krajevnega nemškega narečja. Ze samo dejstvo, da je ta izolirana gorska vasica uspela ohraniti svojo nemsko kulturo, je presenetljivo. Po vsej verjetnosti pa leži razlog za to v sami izoliranosti tega kraja, ki je bil stoletja oddaljen vsaj 5 ur hoje od sosednjega zaselka; ta izoliranost pa ni bila le stvar preteklosti. Povezovalno cesto, ki bi peljala v Sauris, so namreč zgradili sele v 30. letih tega stoletja.

Kot podobni izolirani kraji, se je emigracijska nuja dotaknila tudi Saurisa, korenit preokret pa je za področje predstavljala gospodarska reforma v 80. letih. izoblikovan je bil takozvani "Projekt Sauris: niz integriranih projektov za zaposlovanje". S finančnimi sredstvi, ki jih je dodelila Dežela, je Sauris-u uspelo postaviti na noge

trdnjso gospodarsko strukturo, ki je zajezila izseljevalno krvavenje. Obnovile so se tradicionalne gospodarske dejavnosti, kot sta tkanje in izdelovanje prsuta, povsem nove korake pa je naredilo gradbeništvo in predvsem turizem, ki se korenito razlikuje od obicajne turistične ponudbe. Projekt, ki si je zadal kot cilj predstaviti Sauris tudi na turističnem trgu, je bil po svoje inovativen, predvsem pa trdno vkoreninjen v kulturo kraja. Potreba po ležiščih je bila potešana z novo varianto: namesto velikih hotelov je Sauris preuredil številne stare zapuščene hise in stale, kar bi lahko veljalo kot spodbuden nasvet tudi beneskim dolinam.

Saurisu podobna življenjska zgodba je značilna za drug jezikovni otok v naši deželi: Timau. Tukajsnje nemsko narečje, imenovano "Tischlonger" je v bistvu inacica arhaične nemščine, ki so jo govorili na Koroškem. Ta nemski dialekt se je tu ohranil v skoraj nespremenjeni obliki vse do II. svetovne vojne, kar pomeni, da je bil Timau tudi v času pripadnosti italijanskemu kraljestvu kulturno veliko bolj vezan na Avstrijo. Scasoma so to nemsko govorico vse bolj kontaminirale besede iz furlanske, ki je v rabi v Karniji, ter iz italijanske. Danes je tudi ta nemski dialekt v nevarnosti, omembe vredno pa je dejstvo, da so sami prebivalci Timau-a označili za kvarno predvsem solsko strukturo, to pa zaradi enostavnega razloga, ker se otrokom v soli vse pogosteje dopoveduje, da bi v družini morali govoriti vsi v italijanscini. In to ne v času fašizma, ko je bilo nemsko krajevno narečje prepovedano, pač pa danes, tik pred novim tisočletjem.

Da smo za ped od praga novega tisočletja pa dokazuje tudi ta publikacija, sad javne uprave v osebi Ministrstva za vzgojo in deželnega instituta IRRSAE. Dobri nameni, jasna predstavitvena publikacija pisarnosti naše dežele. Časi so se res spremenili.

Vida Valencic

V DEŽELI BAZILIKATI

Deželni zakon za zaščito albanske manjšine

Seznamu italijanskih dežel, ki so se z zakoni lotile vprašanja zascite in vrednotenja manjšin, se je sedaj pridružila tudi Bazilikata. V deželnem uradnem listu je bil namreč objavljen zakon z naslovom »Norme za promocijo in zascito skupnosti Arbereshe v Bazilikati« (Arbereshe je namreč uradni naziv Albancev staroselcev v srednji in južni Italiji).

Gre pravzaprav za skromen zakon, ki steje vsega trinajst členov in se začneja s splošnimi določili: v prvem členu so namreč navedeni občine, v katerih živijo Albanci in načela vrednotenja ja albanske kulture tudi s financiranjem zadevnih pobud. Drugi člen določa, da dežela lahko dodeljuje finančna sredstva občinam za dejavnosti na področjih zascite in ohranjanja kulturnih vrednot, zgodovinske in jezikovne raziskave, ustanavljanja in vrednotenja krajevnih

muzejev, prirejanja kulturnih in folklornih prireditev in solidarnostnih pobud z albanskimi skupnostmi v Italiji in v tujini. Tretji člen določa, da lahko finančna sredstva koristijo tako občine kot tudi zasebne organizacije, sole, verske ustanove in mediji. Četrti člen določa, da mora prosilec zagotoviti vsaj deset odstotkov kritja stroškov za pobudo iz lastnih sredstev, peti člen pa certitno vseh sredstev nam, enja deželi sami. Sesti in sedmi člen določata postopek za delitev sredstev, z osmim členom pa dežela ustanavlja deželni institut za kulturo Arbereshe. Deveti člen določa, da dežela spodbuja kulturno sodelovanje z Albanijo in z albanskimi skupnostmi v Italiji in v tujini; zadnji stiri členi vsebujejo prehodna in finančna določila, pri cemer je treba povedati, da namenja Dežela v ta namen letno 200 milijonov lir.

Privilegirano ravnanje.

Tekoči račun namenjen upokojemcem.

Ste že upokojeni ali nameravate v kratkem v pokoj? Za Vas smo pripravili tekoči račun "Contaci", ki je sad dolgoletnih izkušenj Zadržnih bank. Račun "Contaci" Vam nudi izredne ugodnosti in privilegije ter posebno zavarovalno kritje po ugodnih pogojih. Seznanite se z novostmi in ugodnostmi, ki smo jih pripravili izključno za Vas.

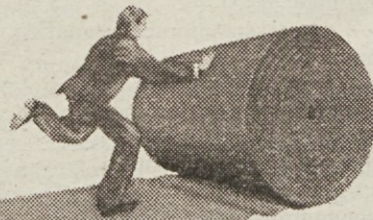

Zasluženno. Nagrajeno.

Račun "Contaci" Vas nagraduje! Če boste tudi Vi med novimi imetniki tekočega računa "Contaci", boste sodelovali na velikem nagradnem zrebanju, ki ima za glavne dobitke; en avtomobil znamke Fiat Brava, dve križarjenji Festival Crociere za dve osebi in več prenosnih telefonov. Želimo Vam brezskrbna pokojninska leta in srečno.

1 FIAT BRAVA
Križarjenja FESTIVAL
Prenosni TELEFONI

CREDITO COOPERATIVO
ZADRŽNE BANKE
FURLANIJE JULJSKE KRAJINE
Tvoja domača banka

Informativne analitične prospekte z vsemi bančnimi pogoji dobite v naših podružnicah.

Internet: na spletu tudi vse vrste iger

Na svetovnem spletu lahko najdemo vseh vrst navidezne prikazovanja resničnih pojavov, lahko opazujemo povsem izmišljene situacije, ki bi se nam po logiki zdele realne. Denimo, da smo ustvarili na našem spletnem strežniku vrsto strani o potovanju od Litije do Cateza: opremili smo jih s fotografijami, ki jih lahko pomikamo vodoravno za 360 stopinj, dodali smo nekaj glasbe za podlago in glas vodica, ki nam opisuje okolico. Obiskovalec bi lahko mislil, da je Levstik povzel svoje delo iz svetovnega spleta.

Ob taki vrsti igrackanja je na spletu ogromno iger vseh vrst. V prvo kategorijo spadajo spletne strani za promocijo raznih iger za računalnik, od grozljivega, skoro prepovedanega Carmageddon 2 do znanih Doom, Quake ali Sim City 3000. Dobimo vse informacije od novosti v zadnji različici do raznih skritih trikih (ali tajnih besed), ki nam omogočajo lažjo premostitev ovir. Na voljo so tudi demo različice, s katerimi lahko preizkusimo igro (angleško: try and buy, t.j. poizkusi in ... kupi). Te omejene in brezplačne različice vsebujejo kratek del igre (n.pr. samo prvo shemo) z vsemi funkcijami originalne igre ali pa vsebujejo skoraj celotno igro z določenim rokom zapadlosti (n.pr. 30 dni). So pa tudi igre, ki jih lahko igramo samo po spletu in to tudi v večjem številu ljudi, od

klasičnega monopolija in saha do najbolj tradicionalnih iger s kockami ali pa razne strateske igre. V to kategorijo spadajo tudi t.i. »igre vlog« (giochi di ruolo), kjer vsakdo ima svojo vlogo, ki se je drži tudi več mesecev.

Druga zvrst so hazardne igre in igre na stavu. Ze v prvih letih spleta so se pojavili prvi »navidezni kazinoji«, kjer lahko igramo ob katerikoli uri, na katerikoli mizi (oziroma igri) in tudi katerikoli vsoto. Medtem ko se večkrat slisi o velikih zmagah v pravih kazinih, nisem pa se nikoli slisal, da bi kdo zmagal kako veliko vsoto na spletu... Placila opravljajo na različne načine, od lastnega (skoraj bančnega) računa, ki ga lahko odpremo pri kazinoju (seveda moramo poslati bančno nakazilo z našega tekočega računa), do raznih načinov on-line placila s kreditno kartico. Za nekatere kazinoje moramo odsteti nekaj dolarjev (od 5 do 20 dolarjev) se preden sedemo za zeleno mizo. Zanimivo je, da samo na nekem avstralskem kazinoju sem našel prepoved igranja za mladoletnike...

Od lanskega leta, ko je postal zanimiv SuperEnalotto, smo to igro za beležili tudi na spletu. Opazili smo celo vrsto spletnih strani, na katerih lahko kupimo programe za sistemske stave, dobimo pa tudi zgodovinske podatke vseh zrebanj od leta 1872 (!) ali pa lahko tudi igramo

v »virtualni lotovi stavnic«. Na razpolago so vse igre, od Totocalcia do Superenalotto, od samega Lota do Totogola, pa tudi Totosei, Totip in Tris.

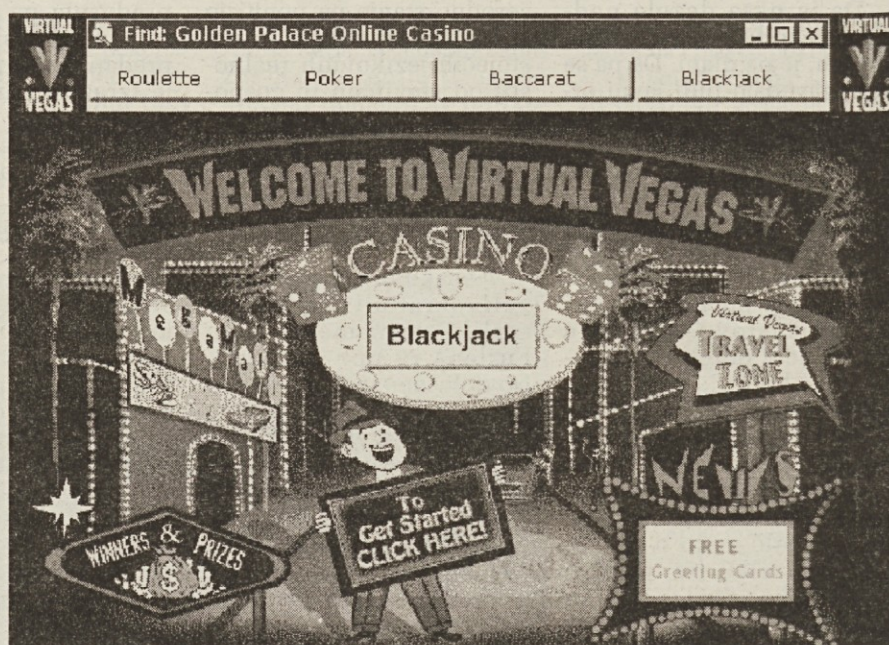
Pred nekaj meseci sem sam poskusil srečo na tak način: povezal sem se z igralnico lota v Bergamo, memoriziral na svoj trdi disk majhen program za poslovanje s kreditnimi karticami v varnem okolju, registriral svojo kreditno kartico v datoteko Telepay družbe SSB (Società per i servizi bancari), in nato stavil 2.000 lir na dve stvilki lota. Dobil sem dve poštni sporočili: prvo, da je moja kreditna kartica v redu in drugo kot potrdilo o stavi. Na potrdilu so mi tudi povedali, da bom dobil, v primeru zmage, dodatno sporočilo s cestitkami in s prošnjo navedbe koordinat mojega bančnega tekočega računa, na katerega mi bodo nakazali denar (navedli so tudi znesek morebitne zmage, 256 tisoč lir). Vse to sem opravil v piclih petnajstih minutah, ob taki uri (bila je skoraj polnoca), ko ni bila odprta nobena banka, kot tudi nobena stavnica z lotom. Edina neprijetnost je bila, da dodatnega sporočila o zmagi nisem dobil, mesec in pol kasneje pa sem opazil na izvlečku svoje kreditne kartice obremenitev za 2.000 lir, brez nobenega dodatnega stroška.

S stalnim povečanjem števila privrženecv interneta bodo te spletne strani resni konkurenti slo-

venskih in (morda) novih italijanskih kazinojev? Če temu dodamo se, da se je danes znižala srednja starost igralca stav (mastni zneski, ki jih daje na razpolago SuperEnalotto, so vabljeni za marsikoga), lahko trdimo, da se ta skoro uje ma s srednjo starostjo deskarja. Kaj je lažjega kot opraviti svojo »igralsko dolžnost« kar prek domačega računalnika, brez čakanja v vrsti za igranje in z izplačilom petdeset dni po zmagi?

Zelim vam obilo uspeha na stavah prek interneta in nasvidenje prihodnjic.

Miran Pecenk
miran@trieste.com

TEHNIKA / NOVO TISOČLETJE

Na obzorju se pojavlja nov hitri internet2

Mimo lahko trdimo, da postaja danes želja po uporabi interneta zadosten razlog za nakup računalnika. Vedno več je tudi reklamnih oglasov, s katerimi bolj ali manj znana podjetja postavljajo v ospredje svoj naslov na internetu. Tudi pri nas je torej internet začel izgubljati tancico visokotehnološke skrivnosti in postaja vsakdanje delovno, komunikativno in razvedrilno sredstvo.

Mreža se torej vse bolj siri. To lahko ocenjujemo ugodno z vidika uporabnosti, po drugi strani pa se zaradi tega uporabniki vsak dan srečujemo z vedno večjimi težavami. Zaradi naraščajoče populacije se več uporaba novega medija, kar povzroča večje obremenitve fizičnih povezav oziroma telefonskih kablov. Glede na potrebo lahko trdimo, da postajajo telefonske zveze čedalje sibkejše, naj bodo to analogne ali digitalne, kar je posledica preozkih telematskih avtocest, tako, da se soočamo vsak dan z zastoji, ki terjajo od nas veliko dozo potrpljenja. Nekateri so se ob tem zamislili, mnogi pa so že napovedali kolaps celotne mreže.

Internet se siri v dve dimenziji: ekstenzivno, z vedno več računalniki povezanimi v mrežo, in intenzivno, z bogatejšimi podatki. Do dveh, treh let nazaj so bile za ustvarjalce Web strani edina izbira enostavni HTML (standardni jezik za opis web strani) in kakšna slika v jpeg ali gif formatu. Strani na webu so danes bolj zapletene, saj poleg slik vsebujejo multimedialne elemente: filme, zvoke in Java skripte. Njihova teža v megabajtih narašča, zato je prenos in ogled podatkov na ekranu našega računalnika otežkočen in terja veliko časa.

Potrata časa in telefonskih impulzov, skratka denarja je skrb vseh uporabnikov. Za tiste posameznike, ki se vsak dan poklicno ukvarjajo s to problematiko, pa postane ta skrb velik izživ. Prav v ZDA, kjer je internet nastal, so se temu problemu že zoperstavljali in načrtujejo internet novega tisočletja. Danes to uresničujejo z dvema projekta, ki sta Internet2 (<http://internet2.fsu.edu/>) in Next Generation Internet (<http://www.ngi.org/>).

NGI so ustanovili leta 1997 in vključuje naslednje ustanove: DARPA (Defense Advanced Research Project Agency), nekot po imenu ARPANET (1969), ki je bila osnova sedanjega interneta; Ustanovo za Energijo; National Science Foundation (drugi stari inter-

neta) in National Institute of Standards and Technology. Projekt NGI je uradno podprla ameriška vlada in dodelila za njeno realizacijo 300 milijonov dolarjev v naslednjih treh letih. Prvi rezultati bi morali biti vidni že letos.

Internet2 izvira iz NGI in je konzorcij, ki šteje v svojih vrstah 135 ameriških univerz, med katerimi najbolj ugledne so Stanford, UC Berkeley, Harvard, Cornell, Yale in University of Virginia. Projekt jim bo omogočal lažje sodelovanje pri skupnih raziskavah, hitreje iskanje virov tudi v knjižnicah oddaljenih več tisoč kilometrov. Kot primer naj navedem, da je njihov namen povezovanje univerz s tako hitrostjo, da bi v eni sekundi lahko imeli na ekranu računalnika na razpolago 30 knjig debelo enciklopedijo. To name-ravajo preiskusiti že letos, ko bodo dokončali postavljanje novih visohitrostnih kablov, ki jih bodo priklopili na računalnike. Internet2 vsebuje nove standarde tako pri digitalnih prenosih na mreži (IPv6, RXUP in Flow-ID), kakor tudi pri kablilih, ki so sestavljeni iz optičnih vlaken (Sonet OC-48 s hitrostjo 2,5 GB na sekundo). Projekt postavlja serijo novih dostopnih točk (nasi POP tukaj preimenovani v GigaPOP, zaradi izredne pasovne širine), ki bodo vsi v stavbah univerz ali raziskovalnih centrov.

Američani obljublajo fantastične možnosti. Kot primer bi lahko navedli, da bo katerikoli običajni program za Internet2, imel možnost, da se bodo predstavniki multinacionalke z več sedeži po vsem svetu sestajali na video konferenci. Ta bo seveda v treh dimenzijah z najbolj realno grafiko in stereo zvokom. Udeleženci sestanka si bodo nadeli posebna tridimenzionalna očala, uprli oči v ekran in tedaj si bodo dobesedno delili... isto pero in papir na isti mizi.

Na začetku bo novi internet namenjen samo za vlado ZDA in za univerze, ampak že čez tri leta bi moral biti na razpolago širšemu krogu uporabnikov. To pomeni, da bomo lahko vsi imeli dostop do bolj zmogljivega sveta z neomejenimi možnostmi, posebno na avdio in video področju. Glavni cilj nacrtovalcev novega interneta je novi web, ki bo od 160 do 1000 krat hitrejši od sedanjega »WorldWideWeb«, kot nekateri saljivo pravijo vsem nam znanimu WWW (besedna igra: WWW je kratica za WorldWideWeb - svetovno razpredena mreža, WorldWideWeb pa pomeni nekako svetovna čakalna

mreža). Digitalne povezave ISDN zmoro danes v najboljšem primeru do 0,00064 Mb na sekundo, nove povezave iz optičnih vlaken bodo lahko prenasale od 165 do 622 Mb na sekundo. To pomeni, da bomo lahko brskali hkrati po podatkih v več kot sto različnih univerzitetnih knjižnicah.

Na kratko naj omenim še, da je vse strukturirano kot v internetu, ki ga že poznamo, glavne razlike pa so uporaba povezav iz optičnih vlaken in učinkovitejši software t.j. boljša programska oprema.

Kaj pa pri nas? V primerjavi z ZDA se nahajamo v nekakšnem telematskem srednjem veku. Telecom je komaj pred časom začel zamenjavo starih analognih central z novimi digitalnimi in del se ni dokoncal. Upoštevati moramo tudi, da povezava med aparati in centralami teče se na stari bakreni zici, ki nam že desetletja zagotavlja uporabo telefona. Kar se tiče prekoceanske povezave z Ameriko, ima Telecom na razpolago zmogljivost prenosa 52 megabitov na sekundo, kar je dokaj malo, saj moramo pomisliti, da si to pasovno širino delijo še druge družbe kot IOL, Inter-business in dr.

Nekaj pozitivnih znakov v telekomunikacijah se kaže pri nas z nastopom novih družb: Infostrada je podpisala pogodbo z železnici za namestitve kablov iz optičnih vlaken ob progah in postavitev central na območju postaj. Morda se zgledujejo po ameriskem milijarderju Philipu Anschutzu, nekdanjem lastniku železnice mreže Southern Pacific, ki je leta 1985 prodal svojo družbo in si obdržal pravico do uporabe ozjega pasu ob tratičah, kjer je namestil kable iz optičnih vlaken. Njegovo podjetje QWest razpolaga danes s kar 240.000 Mb na sekundo za več kot 6000 kilometrov proge in ponuja v najbolj zasedenem času povezavo z enega konca ZDA do drugega za 120 lir na minuto. V istih pogojih zaračunava Telecom pri nas približno 340 lir na minuto za klic iz Trsta v Milan.

Zaradi odprtja trga telekomunikacij drugim družbam, torej z izgubo Telecomovega monopola lahko pričakujemo, da se bo ponudba kvalitetno izboljšala in pocenila. Internet novega tisočletja gotovo ne bo pri nas Internet2, ampak z optimizmom lahko pričakujemo le bolj hiter in cenejši stari internet.

M.H.

Deskanje po spletu

Profesionalni linki, ce lahko tako imenujemo dostop do najbolj znanih iger:

Carmageddon
<http://www.carmageddon.com/>
Doom
<http://www.doom2.com/>
Quake
<http://quakedome.5assedmonkey.com/>
Sim City 3000
<http://www.simcity.com/home.shtm>
Monopoli
<http://www.monopoly.com/>
Virtualni kazino v Las Vegasu
<http://www.virtualvegas.com/>
Kazino Millenium
<http://www.millenniumcasino.com/>
Kazino Nevada
<http://www.nevadacasino.com/>
Avstralska igralnica prepovedana mladoletnikom
<http://www.casinoaustralia.com/>
Glavni strežnik podjetja Sisal
<http://www.sisal.it/>
SuperEnalotto
<http://www.superenalotto.it/>
Loto igralnica v Bergamu
<http://www.lotto.bg.it/>
Software Telepay za placila s kreditno kartico
<http://telepay.ssb.net/>
Skupina igralnic v Milanu
<http://www.ricevitoria.com/>

Razne informacije družbe Tin
<http://www.tin.it/aiutoatredici/>
Vsa zrebanja od leta 1872
<http://www.dilonet.com/mia/estrazio.htm>
Zadnji link: priprave na evropski spletni praznik
<http://www.internet-fiesta.org/>

Pa se nekaj linkov po uradni Sloveniji:

Urad vlade za informiranje
<http://www.ijs.si/uvi/>
Slovenija na internetu
<http://www.uvi.si/slo/>
Evropa in Slovenija
<http://evropa.gov.si>
Zavod za statistiko
<http://www.sigov.si/zsr>
Gospodarska zbornica Slovenije
<http://www.gzs.si>
Zavod za makroekonomske analize in razvoj
<http://www.sigov.si/zmar>
Urad za gospodarsko promocijo
<http://www.sigov.si/tipo>
Vladni center za informatiko
<http://www.sigov.si>
Center za promocijo turizma
<http://www.tourist-board.si>
Državni zbor
<http://www.sigov.si/dz/>
Radio in Televizija Slovenije
<http://www.rtvlo.si>

NOVE KMETIJSKE TEHNOLOGIJE

Uporaba transgenih rastlin za človekovo prehrano

Kaj se dogaja na tem področju v Italiji in drugih evropskih državah

Razvoj znanosti na področju celične in molekularne biologije je omogočil izjemen napredek v razumevanju delovanja živih rastlin in se odraža v prvih biotehnoloških aplikacijah pri izkoriščanju organizmov za proizvodnjo dobrin. Vzporedno s tem razvojem se vzpostavlja nov odnos do uporabe različnih organizmov in odpirajo se nova zakonodajna, sociološka ter etična vprašanja.

V agronomiji ima moderna biotehnologija potencial povečanja produktivnosti, varovanja okolja in izboljšanja kakovosti prehrane. Pri tem pa je izjemno pomembno, da se poišče pravo ravnotežje med smerjo razvoja in sredstvi nadzora, kar naj omogoči varno in uspešno uporabo biotehnologije.

Metode genske tehnologije omogočajo spreminjanje genske informacije organizmov na način, ki je drugačen, kot bi sicer bil v naravnih pogojih, zato v svetu prevladuje mnenje, da je potrebno ovrednotiti tveganje uporabe genetsko spremenjenih organizmov v prid človekovega zdravja. Vsekakor pa je potrebno tudi razbliniti dvome o tem, da bi uporaba genske tehnologije utegnula negativno vplivati na okolje.

Uporaba genskega inženiringa v zlahtenju rastlin ponuja možnosti, ki bodo v prihodnosti zelo pomembno vplivale na kmetijstvo. Bistvo genske tehnologije je poznavanje metod izoliranja genov, njihovega pomnoževanja,

usmerjanja delovanja genov, vnašanje genov v rastlino in spremljanje njihovega delovanja. Iz ekonomskega vidika pa genska tehnologija omogoča razvoj novih proizvodov in procesnih tehnik, zanimivih za semensko, agrotehnično, živilsko in farmacevtsko industrijo.

Ob tem se postavlja vprašanje, ali dejansko potrebujemo nove kmetijske tehnologije. V javnosti je razširjeno mnenje, da sedanje tehnologije pridelovanja hrane obremenjujejo okolje in da hrana ni vedno zdravstveno neoporečna. Današnja družba zahteva varno in kakovostno hrano v zadostnih količinah, ki naj bo pridelana brez negativnih posledic za okolje. Kako zadostiti tem potrebam ob upoštevanju hitre rasti stevila prebivalstva, ob omejenih kmetijskih površinah in potrebi po izboljšanju hranilne vrednosti živil ter zavestnega varovanja okolja?

Odgovorom na ta vprašanja se bo mogoče približati z novimi tehnologijami, med katerimi ima pomembno mesto rastlinska biotehnologija, kot nov pristop za povečanje količine in izboljšanje pridelkov, iz katerih se izdeluje hrana.

Eno izmed področij rastlinske biotehnologije je genski inženiring, kjer z različnimi metodami prenosa vnesemo v rastlino določen zanimiv gen. Tako spremenjene rastline imenujemo TRANSGENE RASTLINE. Do sedaj je bil mogoč vnos v

rastline predvsem posameznih genov, kot so na primer geni za odpornost do virusov ali žuželk. Najnovejše raziskave pa kažejo, da bo v prihodnje možno vnesti v rastline tudi večje segmente DNA in ta spoznanja so pomembna predvsem za manipulacijo kvantitativnih lastnosti, kot je na primer količina pridelka.

Prva genska transformacija pri rastlinah je bila izvršena že leta 1983. Od tedaj smo bili na tem področju priče skokovitemu napredku. Do danes je bilo transformiranih nad 100 rastlinskih vrst, najvažnejše pa so tobak, krompir, paradiznik, koruza, bombaz in soja. Registriranih je bilo več tisoč poskusov, ki zadevajo predvsem izboljševanje rastlinskih lastnosti, pomembnih za pridelovanje (odpornost do bolezni, škodljivcev), za skladiščenje (daljša obstojnost), za koristi potrošnika (hranilna vrednost), in za pridobivanje hranilnih substanc.

Transgene rastline so danes v komercialni pridelavi. Prvi so začeli leta 1990 Kitajci s pridelovanjem transgenega tobaka, sledile so ZDA leta 1994, z dovoljenjem za prodajo svežega transgenega paradiznika. Najbolj razširjena pa je pridelava transgenih hibridov koruze, ki so jo samo v ZDA lansko leto gojili na površini 8,1 milijona hektarov. V ZDA, Argentini, Kanadi, Braziliji, Meksiku, Avstraliji, Tajski in Kitajski so v istem leti gojili transgene rastline (predvsem koruzo, sojo,

paradiznik in bombaz) na površinah 28 milijonov hektarov. Prednost gojenja teh kultur v primerjavi s tradicionalnimi je dvojna: večji hektarski donos pridelka (približno 5 odstotkov) in zmanjšanje proizvodnih stroškov za kar 25 odstotkov.

Primerov uspešnih transformacij je veliko. Omenili bomo le dva važnejša: odpornost do virusov in insektov. V prvem primeru je bila dosežena odporna zaščita z vnosom gena pri tobaku, krompirju, kumarah, paradizniku, pesi in meloni. Kar zadeva insekte je bila dosežena zelo uspešna zaščita z Bt genom, ki je bil vnesen v paradiznik, bombaz, tobak, oljno ogrščico, sončnice itd.

Naposled se nekaj vešči o tem, kaj se na tem področju dogaja v Italiji. V naši državi se izvajajo že od leta 1992 transgeni poskusi na koruzi, paradizniku, pesi, soji in raznih vrtninah. Vendar do danes v Italiji ne obstaja register za transgene sorte, kar pomeni, da niso priznane in da je njihovo gojenje prepovedano. Nejasnost vlada tudi v sklopu Evropske unije, tako da je Francija začela gojiti te rastline, ne da bi počakala, da se o tem izreče EU, v okviru katere je trenutno "vacatio legis" (zakonska praznina). Prislo je do novega paradoksa: države EU (z izjemo Francije) po eni strani prepovedujejo svojim kmetom gojenje transgenih rastlin, po drugi pa uvajajo iz ZDA in drugih prekomorskih držav transgene pri-

delke, predvsem sojo in koruzo. Pri tem je najbolj prizadeta Italija, ki je v evropskem merilu prva po proizvodnji soje in druga po proizvodnji koruze.

Kako sprejema javnost biotehnologijo ter njene potencialne prednosti in nevarnosti? S tem problemom so se najprej soočale ZDA, kjer je državna akademija znanosti izdelala več poročil v zvezi s problematiko biotehnologije in je svoja stališča posredovala javnosti. Po napornih javnih debatah je prislo do zaključkov v obliki regulativa, ki ga je javnost dobro sprejela.

V Evropi se je ta razprava začela pozneje. Medtem ko sta bila v ZDA celovita informacija in oblikovanje javnega mnenja zaupana profesionalnim organizacijam, teče razprava v Evropi na ravni političnih forumov. Politiki pa ne iščejo konsenza stroke, pač pa javnosti. Javnost pa se zdalec ni dovolj informirana, da bi lahko soodlocala o tako zahtevnih strokovnih vprašanjih. Zato izgleda nujno, da se, tako kot v Ameriki, rešitev problema poveri strokovnjakom. Slednji pa naj prispevajo k temu, da se osnove biotehnologije objektivno in brez alarmizmov posredujejo javnosti. Saj bo le točna in strokovno utemeljena razlaga omogočila, da bo javnost izčrpno obveščena in se bo lahko prepirala o prednostih, ki jih prinaša biotehnologija.

dr. Mario Gregoric

NOVICE

Obvestilo KZ Gorica

Bliza se zapadlost roka (28. februarja) za ponovno predstavitev prošelj za dopolnilno odškodnino (indennità compensativa). V letosnji prošnji je treba ponovno navesti podatke o obdelanih površinah in rejenih zivilih. V primeru, da so nastale spremembe, so zainteresirani naproseni, da to takoj sporočijo uradu Kmečke zveze, lahko tudi po telefonu. Za morebitna pojasnila lahko vsakdo pokliče telefonsko številko 0481 - 531644 in sicer ob delavnikih od 8.30 do 13. ure. Odgovorna za sprejemanje prošelj sta Anamarija Terpin in Marino Faraglia.

Predstavitev medu

V petek, 19. februarja ob 10. uri bo v glavni dvorani tržaske trgovinske zbornice predstavitev kraskih vrst medu in med njimi bisera-medu iz reseljike. Predstavitev bosta strokovno uvedli ravnateljica vsedravnega čebelarskega laboratorija dr. A.G. Sabatini in dr. M.L. Zoratti, z izdelnega čebelarskega laboratorija. Sodelovalci bodo strokovnjaki tržaske in videmske univerze. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi diplome čebelarskim izvedencem, ki so se v letu 1997/98 udeležili strokovnega tečaja ustanove ENAIP. Sledila bo degustacija vzorcev kraskega medu.

Seznam tečajev HACCP

23. - 26. februarja, od 18. do 21. ure:

Zgonik - telovadnica

»Osmice, vinogradniki in ostali«

2. - 5. marca, od 18. do 21. ure:

Nabrezina - občinska knjižnica

»Vinogradniki, osmice, zelenjava«

8. - 10. marca, od 18. do 21. ure:

Opcine - dvorana Kraske zadružne banke

»Vinogradniki in ostali«

9. - 12. marca, od 18. do 21. ure

Boljunec - gledališče Franceta Prešerna

»Osmice«

15. - 17. marca, od 18. do 21. ure:

Opcine - dvorana Zadružne kraske banke

»Osmice«

16. - 19. marca, od 18. do 21. ure:

Boljunec - gledališče Franceta Prešerna

»Vinogradniki, zelenjava in ostali«

Za agrituriste je tečaj se v pripravi.

ZIMSKA OPRAVILA V VRTU IN VINOGRADU

Nekaj nasvetov o gnojenju drevesnih kultur

Februar je po navadi čas, ko gnojimo trto, oljko in druge drevesne kulture. Gnojimo lahko tudi jeseni, posebno s fosfornimi in kalijevimi gnojili. Slednja so v primerjavi z dušikovimi gnojili veliko manj topeljiva, zato imajo v tem primeru vso zimo čas, da postanejo bolj razpoložljiva rastlinam. Tudi s hlevskim gnojem je bolje, da gnojimo jeseni.

Glavni in najbolj pomembni elementi za prehranjevanje rastlin so dušik, ki ga označimo s simbolom N, fosfor (P2O5) in kalij (K2O). Rastlina vsrka rudninske snovi le, če so raztopljenje v vodi. Dušik je zelo topljiv in rastlina ga vsrka le v obliki nitrata. Če gnojilo vsebuje amonij, kot na primer amonijev sulfat, se slednji mora najprej spremeniti v nitrat. Nitrati so zelo mobilni, to se pravi, da jih voda z lahkoto odnese v podtalne vode, saj jih rastlina ne porabi vse naenkrat in se na ta način izgubijo. Prav zaradi tega gnojimo z dušikom spomladi, ko ga rastlina najbolj potrebuje. Po možnosti

naj bo to v dveh ali treh časovnih obrokih. Gnojilo potresemo na vrh in ga v primeru gnojil, ki se zlahka izgubijo zaradi izhlapevanja (urea), rahlo pokopljemo. Obratno se pa obnašajo fosfor in kalijeva gnojila. Slednja dva elementa se v zemlji zelo malo premikata. Tudi slednje rastlina vsrka le, če se nahajata v vodni raztopini. Če pa je rastlina ne porabi, se vežeta na nekatere kamnine in postane ta rastlina nerazpoložljiva. Ker se tako počasi premikata, je najbolje, da ju damo rastlinam jeseni in ju pokopljemo.

Odrasle strnjene nasade, v katerih se korenine razpredejo ze pod vso površino, gnojimo enakomerno po vsej površini. Pri mladem drevju, ali tistem, ki raste posamezno, gnojimo le drevesne kolobarje. Pri mladih rastlinah gnojimo celoten kolobar pod krošnjo, pri starejših rastlinah pa gnojimo le pas pod krošnjo ali zunanji nje, saj v bližini debla rastlina nima drobnih srkajocih korenin.

Pri uporabi gnojil moramo

paziti na odstotek elementov, ki je označen na vreči, kajti ob uporabi enake količine gnojila damo zemlji lahko bistveno različne količine elementov. Tako na primer vsebuje amonijev sulfat približno 20 odstotkov dušika, urea pa 46 odstotkov tega elementa. Tudi mešana gnojila lahko vsebujejo hranila v različnih odstotkih, ki označujejo hranila v zaporedju dušik, fosfor in kalij (NPK). Na primer gnojilo 12-6-18 vsebuje 12 odstotkov dušika (N), 6 odstotkov fosforja (P2O5) in 18 odstotkov kalija (K2O). Če je na vreči natisnjena še četrta ali več števil, je navadno označeno, katero gnojilo predstavlja posamezna številka, na primer magnezij (MgO), železo (Fe) in drugi.

Količino potrebnega gnojila izračunamo po sledeči formuli:

$$\text{gnojilo v kg} = (\% \text{ čistega gnojila v kg} \times 100) / (\% \text{ čistega hranila})$$

Če na primer vinograd potrebuje 30 kg na hektar čistega dušika in za gnojenje izberemo amonijev sulfat (20 %),

bomo količino slednjega tako le izračunali:

$$(30 \text{ kg} \times 100) / 20 = 150 \text{ kg}$$
 amonijevega sulfata na hektar.

Teško je izračunati točne odmerke gnojila za naše rastline. Vsekakor razpolagamo s podatki o tem, koliko elementov rastlina porabi. S tem imamo zelo približno idejo o količinah gnojila. Oglejmo si posamezne drevesnice:

TRTA - Raziskave v naši deželi potrjujejo, da za proizvodnjo 120 stotov grozdja na hektar potrebujemo 60 kg na hektar dušika, 20 kg na hektar fosforja in 75 kg na hektar kalija letno. Pazimo, ker so to čisti elementi, zato jih moramo pretvoriti v gnojila. Če gnojimo z ureo, bomo na primer dodali 130 kg uree na hektar. Ker v naši pokrajini malokrat dosežemo take količine, bomo količino potrebnih elementov ustrezno zmanjšali. Pri proizvodnji na primer 50/60 stotov grozdja na hektar bomo uporabili 65 kg uree. S slednjo bomo gnojili spomladi, in sicer 35/40 kg

bomo potrosili ob brstenju, ko ga rastlina najbolj potrebuje, ostalo pa bomo rastlini dali ob cvetenju.

Po navadi uporabljamo mešana gnojila, ki vsebujejo bodisi dušik kot fosfor in kalij. Njihova uporaba je veliko bolj praktična, saj je zadosti, da le enkrat gnojimo. Za proizvodnjo 60 kvintalov grozdja na hektar bomo na primr zelo okvirno gnojili s 250 kg mešanega gnojila, ki ima koncentracijo 12-6-18. S tem bomo gnojili sedaj ali pa jeseni. Z ureo ali amonijevim sulfatom lahko dognjimo kasneje.

OLJKA - Da izračunamo okvirne količine gnojenj se lahko pri oljki poslužujemo podatka, da nam 10 kg pridelanih oljk odnese 90 gr dušika, 20 gr fosforja in 100 gr kalija. Upoštevati moramo, da je nekaj dušika potrebnega novemu lesu, nekaj dušika tvori les, ki ga odstranimo z obrezovanjem. Nazadnje se nekaj dušika izgubi, ker ga voda izpere. Zato bomo pri normalnem obrezovanju in ob normalni rasti te številke pom-

nožili s 3. Oljka, ki proizvede 10 kg oljk potrebuje 270 gramov dušika. Zato potresemo približno 600 gr uree, od katerih bomo potresli 400 gr ob brstenju, ostalo pa okrog casa cvetenja. Če na primer gnojimo z amonijevim sulfatom, ki vsebuje 20 odstotkov čistega dušika, na leto potrebujemo 1350 gr na rastlino. Na podoban način se zgledujemo tudi pri količinah fosforja in kalija.

Če pa uporabljamo mešana gnojila, bomo za letno proizvodnjo 10 kg pridelka uporabili 1 kg mešanega gnojila ob koncu zime, ob brstenju ter cvetenju pa bomo dognjili z ureo, ali amonijevim sulfatom.

SADNO DREVJE - Odvisno od proizvodnje bodo sadne drevesu potrosili 1 do 2 kg mešanega gnojila 12-6-18 na rastlino.

Pri vseh drevesnicah je priporočljivo vsake tri do štiri leta namesto umetnih gnojil uporabljati hlevski gnoj v količini 300 do 400 kvintalov na hektar.

dr. Magda Sturman

TRGOVINA / DOGOVOR O TEDENSKEM ODPRTJU TRGOVIN NA OBČINI

Predstavniki zainteresiranih strani v Trstu našli skupni jezik

Trgovine odprte 56 ur na teden - Obvezno poldnevno zaprtje enkrat tedensko

V trzaski občini bodo po vsej verjetnosti od prvega marca dalje trgovine lahko odprte največ 56 ur tedensko, minimalnega obratovalnega časa ne bo več, obvezno bo poldnevno zaprtje vsaj enkrat tedensko. Za to so se odločili pred kratkim na srečanju, ki je bilo na Trzaski občini, kjer so govorili o urnikih trgovin v trzaski občini tudi glede na nov deželni zakon (ki ga mora Rim se odobriti), da bi se čimbolj približali odloku Bersani, ki korenito spreminja trgovski sektor.

Na srečanju je Obcino zastopal odbornik za gospodarske dejavnosti Fabio Neri, kateremu so predstavili svoje predloge predstavniki sindikatov Cgil-Cisl-Uil, stanovskih organizacij Conf-

commercio (zastopal jo je predsednik Paoletti), Confesercenti (Della Valle), Agepe (Durissini), avtonomne trgovce je predstavljala Birola, Slovensko deželno gospo-

darsko združenje pa je zastopal predsednik sekcije trgovine na drobno Ervin Mezgec (na sliki).

Kot nam je povedal sam Mezgec, se je Neri s predlogi strinjal in so se tako domenili za obvezno poldnevno tedensko zaprtje trgovin. Na dan poldnevnega zaprtja bodo lahko posamezne trgovine delale največ šest ur, v ostalih petih dneh v tednu pa bodo lahko odprte dnevno deset ur (kar skupno znaša 56 ur tedensko). S tem so se vsi strinjali, čeprav je Neri v začetku zagovarjal 11-urno dnevno odprtje trgovin (skupno torej 61 ur tedensko), tudi ker je pod pritiskom velike distribucije. Novi urnik bi moral stopiti v veljavo s 1. marcem, gre pa za lep korak naprej, je dejal Mezgec, saj je bil

se pred petimi leti najvišji tedenski urnik obratovanja 40 ur. Lahko bi se tudi strinjali z možnostjo odprtja več ur, je podčrtal, a bi morala v tem primeru velika distribucija zaposliti nove ljudi.

Poleg navedenih novosti bo vse ostalo prožno, kdor pa bo hotel spremeniti urnik, bo moral to 15 dni prej pisмено sporočiti Občini. Kot omenjeno, se je Neri s predlogom strinjal, Mezgec pa je poudaril, da je treba počakati na uradno pisμένο odločitev javne uprave. Mnenje sindikatov in organizacij namreč ni obvezujoče, tako da bi lahko prišlo do sprememb. Do teh pa bo skoraj zanesljivo prišlo, ko bo stopil v veljavo nov deželni zakon.

Aljoša Gašperlin

Odprtje novega marketa nadaljevanje trgovske tradicije družine Kukanja

Nabrežina se je pred kratkim obogatila z novim supermarketom Despar Kukanja, ki nudi odjemalcem vsakovrstne proizvode oziroma pridelke. Na slovesnosti je med drugim zaigrala nabrežinska godba, ob prisotnosti devinsko-nabrežinskega župana Marina Vocija so lastniku Pavlu Kukanju in očetu Dragotu (na sliki Fotro Kroma) čestitali tudi stanovski kolegi iz vrst Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, saj je povsem prenovljena in razširjena trgovina sad 50-letnega uspešnega trgovskega delovanja. Drago Kukanja je namreč odprl trgovino v Nabrežini že leta 1949, o udejstvovanju družine Kukanja pa smo se pogovorili z njim in s sinom Pavlom.

Nekdanjo trgovino so odprli prav nasproti sedanjemu supermarketu, je povedal oče Drago. Tedaj je bilo težko dobiti koncesijo, saj mu je Občina ni hotela podeliti, tako da se je obrnil na prefekturo, ki mu jo je izdala. V centru vasi so bile druge stiri trgovine, Kukanja pa je vzel v najem majhen prostor (15 kv. m.) s skladiščem v kleti in deloval v tisti trgovini osem let. Delal je pretežno z domačini in izključno na drobno, saj ni bilo blagostanja, takrat pa so se kupovali z nakaznicami. Konec 50. let se je stanje izboljšalo, tako da so se leta 1958 preselili v prostore sedanjega obrata, kjer je do konca 60. let delovala večja trgovina (75 kv. m.).

Leta 1969 so obrat prenovili in povečali ter ustanovili samopostrežbo. Casi so bili tedaj že drugačni, saj je prišlo do preobrata v načinu prodaje. Slo je v bistvu za začetek sedanjega načina delovanja, ko je treba nuditi veliko izbiro, tako da so npr. pri samopostrežbi v enem letu podvojili delo. Sredi 80. let se je porodila zamisel o razširitvi trgovine in v začetku 90. let so že izdelali prve načrte, zaradi bi-

rokratskih zapletljajev (naj omenimo, da so po določilih urada za umetnostno varstvo vrata in okna lesena; okna morajo imeti tudi določene mere in so na stenah, ki gledajo proti severu oz. severovzhodu) pa so pričeli z zidanjem sele junija 1997. Prvi del so končali januarja lani, dela so dokončali lani pred božičem, pred kratkim pa so odprli supermarket Despar s skoraj 400 kv. m. površine.

V obratu, je zagotovil Pavel Kukanja, je velika izbira (na prodaj je 3.700 artiklov), poudarek pa je na kakovosti. Velik del trgovine je posvečen svežim proizvodom, kot so zelenjava, meso (v notranjosti je mesnica), delikatese, sir, mleko, kruh, pecivo, slastice itd. Poleg tega so na voljo tudi razna vina, likerji in druge pijače, proizvodi za hišo, za osebno nego in drugi neživilski artikli, del trgovine je tudi posvečen pakirani hrani. Za vsak proizvod je klientom na voljo izbira od najcenejšega do najdražjega artikla, pod supermarketom je tudi podzemno parkirišče za stranke.

Slednje prihajajo iz okoliskih vasi, tudi z onstran meje, saj ima nova samopostrežna trgovina enako ponudbo, je dejal Kukanja; kot velika distribucija. Upamo le, da se bo tako nadaljevalo in da se bo delo povečalo, je se povedal in dodal, da polagajo v novi trgovini veliko pozornost na vse, kar je svežega.

A. G.

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE / SDGZ V SODELOVANJU S TZ IZ VIDMA IN TRSTA

Spoznavanje z novimi predpisi EU glede higiene

Kmalu v sodelovanju s SDZPI tudi tečaj za gostince

Med raznimi novostmi in določili, s katerimi se Italija prilagaja predpisom Evropske unije, je tudi zakonodajni odlok 155/97 o higieni živilskih oz. prehrabnih izdelkov in zadeva vse gospodarske dejavnosti, ki imajo z njimi opravka. Novim normativom so podvrženi živilska industrija, živilska trgovina na debelo in na drobno, obrtne dejavnosti živilskega sektorja, gostinstvo, kulturne, sportne in druge organizacije oz. združenja, ki prirejajo poboje, ob priliki katerih nudijo hrano in pijačo. Pojem higiene se nanasa na vse potrebne postopke, ki zagotavljajo varnost in neoporečnost živil, novi normativi pa zadevajo dejavnosti, ki sledijo primarni proizvodnji (pobiranje, klanje,

molznja) od priprave, predelave, proizvodnje, pakiranja in skladiščenja do prevoza, distribucije, manipulacije, prodaje ali dobave in končne postrežbe strankam.

Za boljše razumevanje in poznavanje odloka je Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu v sodelovanju z videmsko in trzasko Trgovinsko zbornico organiziralo vrsto tečajev, na katerih posreduje osnovne informacije o glavnih obveznostih za podjetja. V prvi vrsti je govor o pojmu samokontrole, nudijo pa tudi praktične primere. Tečaji trajajo šest ur in skupine organizirajo po poklicih. Podjetja sledijo dvem triurnim lekcijam, po potrebi sledi pregled podjetij in priprava potrebne dokumentacije, SDGZ pa je vz-

poredno organiziralo tudi posebno strokovno strukturo za potrebe večjih oz. posebno motiviranih podjetij, ki želijo poglobiti vprašanje higiene.

Po poskusnem tečaju decembra lani so tečaji stekli pretekli teden (na sliki foto Kroma) in so na razpolago vsem zainteresiranim članom, udeleženci pa so razdeljeni po skupinah, ki stejejo približno dvajset oseb. Tečaji so razdeljeni po strokah, tako da prireja Združenje en tečaj ali dva tečaja na teden. Predavatelji so strokovnjaki iz kemijsko-blagoznanstvenih oddelkov trzasko in videmske Trgovinske zbornice, tečaji pa predstavljajo le prvi korak k sposobnosti normativov. Podjetja se jim bodo morala nato sama prilagoditi, a bo SDGZ vsekakor

na razpolago za naknadne preglede v podjetjih.

Konec februarja se bo pričel tudi tečaj o vodenju gostinskih obratov, ki ga je na pobudo Združenja organiziral Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Pobuda je namenjena otrokom in mladim članom družin lastnikov oz. upraviteljev gostiln, od katerih bodo prevzeli upravne obveznosti v obratih ter vsem, ki želijo osvojiti ali osvežiti znanje o sodobnem gostinstvu. Tečaj bo trajal 50 ur, predavanja bodo prve dni v tednu v popoldanskih urah v gostilni na Krasu, ki bo ustrezala potrebam večine udeležencev.

Tečaj je namenjen trzaskemu in goriskemu prostoru, glavni poudarek pa bo na ovrednotenju krajevne kuhinje, za kar bo poskrbela izvedenka Vesna Gustin, avtorica knjige Je več dnevou ku klobas. Program lekcij predvideva strežbo (tudi francoske sole), usklajevanje vin z jedmi, pripravo jedilnika in seznama vin ter psihologijo klienta. Sodelovali bodo domači in zunanji strokovnjaki, na sporedu pa bodo poleg davčnih novosti tudi lekcije tehničnega izrazoslovja v angleščini in francoscini.

Zainteresirani se lahko prijavijo na SDZPI (tel. 040-566360), informacije so na voljo tudi pri SDGZ v Trstu (040-362949) in pri Slovenskem gospodarskem združenju Gorica (0481-537386).

(ag)

Nova Ribja restavracija - picerija

POD LIPO v Bazovici

Gostilničar Erino Fabrizi in sodelavci Vas toplo vabijo, da obiščete Ribjo restavracijo in picerijo "Pod Lipo" v Bazovici, Kosovelova 3, tel/fax 040.9220162.

Novi obrat ponuja bogato izbiro vseh sort rib in pic v elegantni jedilnici restavracije (35 sedežev), v obširni piceriji (90 sedežev) in na lepem vrtu pod tradicionalno lipo (200 sedežev).

Stran posredoval PUBLIEST
Uredil ALESSIO RADOSSI

Interreg: kako se je rodila kratica pod okriljem Eu

Kaj pomeni beseda "Interreg"? Gre za eno izmed kratic, ki so se rodile znotraj skupnosti, da bi umestili programe Evropske unije namenjene čezmejnemu sodelovanju med različnimi regijam (ali državami) znotraj in izven Unije. Podčrtati velja, da 50% vrednosti posameznega projekta krije EU, preostalo polovico pa si delita država (70%) in regije (30%).

INTERREG

Cezmejno sodelovanje med Furlanijo Julijsko krajino, Avstrijo in Slovenijo

Novice

Za dodatne informacije vam je na razpolago Služba za zunanje odnose pri deželni direkciji za evropske zadeve in zunanje odnose, ul. S. Francesco 37, Trst. Tel: 040/ 3775119-3775122, fax: 040/ 3775025, E-mail: aff.comunitari@regione.fvg.it

Letalski posnetek Rabelja (višina 900 m)
Spodaj: vhod v enega najstarejših rovin rabeljskega rudnika, posvečenega avstrijskemu cesarju Francu Jožefu

Ena izmed pobud iz sklopa Interreg Italija-Slovenija zadeva obnovo stavbe v trbiški občini

Kjer je bil včeraj rudnik...

Rabelj, muzej o rudarski dejavnosti, ki so jo ukinili leta 1991

"Nekoč je bil rudnik..." Morda bi lahko bil prav to domišljiski, a nadvse resničen napis, ki bi ga postavili nad vhod v stavbo v Rabelju, v občini Trbiž, kjer bo domovalo vse zgodovinsko pričevanje o rudarski dejavnosti, ki se je stoletja razvijala v tem predelu Julijskih Alp in zagotavljala delo ter ekonomsko preživetje številnim prebivalcem celotnega trbiškega območja, Rabelja pa še posebej. Zamisel o ohranjanju zgodovinskega spomina povezanega z raziskovanjem in delom velikega števila odgovornih za

izkoriščanje rudnika (vse dokler je ta živel, torej do 1991) ter vse to bogastvo ponuditi obiskovalcem, se je porodila v Občini Trbiž, ki je pripravila poseben načrt. Uprava pa se je pri tem posebej trudila, da bi pritegnila v projekt Evropsko Unijo. Dobila je njeno soglasje in vključila je projekt v oblike čezmejne sodelovanja, ki črpajo sredstva iz operativnega programa Interreg 2 Italija-Slovenija. Projekt zadeva obnovo stavbe v Rabelju in njeno prestrukturiranje, da bi v njej lahko uredili

muzej kjer nato skozi različne zanimive zbirke prikazati življenje in delo v rudniku. V programu Interreg je temu načrtu namenjenih približno 450 milijonov lir sredstev. Obiskovalci si bodo v rudarskem muzeju lahko ogledali različne vidike mineralogije in paleontologije, seznanili se bodo z zgodovinskim prikazom družbenega in kulturnega življenja delavcev, ki so v Rabelju živel, vplivom dogajanj med Prvo svetovno vojno, ki je tudi ob koncu usodno zaznamovala vse to območje (do-

volj je pomisliti, kako so vojne tega stoletja premikale mejno črto po teh dolinah; najprej se je umaknila Avstrija, nato se je približala Italija, kasneje pa še Jugoslavija). Med zanimivostmi, ki jih lahko omenimo kot ostanek vojne vihere sodi rudniški rov na koncu katerega je mejni prehod med Italijo in Slovenijo, ki je v preteklosti zelo dobro služil namenu, saj so ga uporabljali rudarji, ki so prihajali na delo v Rabelj. Cilj, ki si ga je zastavila trbiška občina ob tej kulturnoturistični pobudi je vsaj delna ožvitev Rabelja, ki si gospodarsko in družbeno še ni opomogel po zaprtju rudnika pred osmimi leti.

Ob rudniku in njegovi zgodovini velja povedati, da leži v dolini Jezemice, južno od Trbiža, kjer so nahajališča svetlice in svinčenega sijajnika iz katerih so pridobivali cink in svinec. Globoki rovi se spuščajo do 520 metrov globoko in se dvigajo do 450 metrov visoko, skoraj 1000 metrov torej v srcu gora in o vsem tem podrobno pričajo topografski arhiv, ki so ga zasnovali francoski strokovnjaki za časa Napoleona. V arhivu so tudi drugi zanimivi dokumenti, ki zadevajo podjetje in zgodovino krajevne skupnosti in, ki bodo primerno razstavljeni v bodočem rudarskem muzeju katerega otvoritev naj bi bila že letos.

Rudnik je verjetno deloval vse od predrimskih časov, v srednjem veku pa je bil le delno izkoriščen. Od leta 1600 je bil zelo dejaven in ob koncu 19. stoletja in še posebej leta 1923, po prehodu pod italijan-

ske oblast, je imel rudnik zelo pomembno vlogo. Ob koncu osemdesetih let rudnik ni bil več rentabilen, na svetovnem tržišču so bile iste kovine dostopne po bistveno nižjih cenah. Od tod odločitev, sprejeta

leta 1991 o ukinitvi rudnika (izredno težka, saj je imela hude družbene posledice, a z ekonomskega vidika neizbežna poteza italijanske rudarske družbe iz sistema ENI, ki je upravljal rudnik).

Ob strani:
dekoracija keramike.
Spodaj:restavriranje pohištva.
Obrtna podjetja bodo lahko računala na pomoč pri zastavljanju različnih oblik čezmejne kooperacije. Izziv za mala in srednja podjetja

Udeležiti storitveno središče namenjeno čezmejni obrti na območju, ki je s proizvodnega zornega kota homogeno ter zajema pokrajine Trst, Videm in Gorico na eni ter celotno Slovenijo na drugi strani. To je cilj, ki si ga je zastavil projekt Interreg Italija-Slovenija poimenovan Storitveno središče za obrt, na pobudo dežele Furlanije-Juljske krajine in Esa (deželna ustanova za razvoj obrti). Gre za ustanovitev storitvenega središča s sprotno dopolnjenim seznamom strokovnjakov. Na razpolago bo obrtnim podjetjem, ki navezujejo svoje razvojne načrte na sodelovanje s Slovenijo. V seznam bodo vključeni svetovalci in strokovnjaki z bogatimi izkušnjami po izboru Ese, ki bodo morali zagotoviti vrsto storitev po znižani ceni (50 odstotna vrednost) za

Interreg 2 načrtuje izdelavo natančnega seznama podjetij, ki se namerevajo usmeriti na mednarodno tržišče

Kooperacija, Slovenija nam je bližja

Zamisel o storitvenem središču za čezmejno obrt povezanim z Ljubljano

vzpodbujanje načrtov, ki vodijo k internacionalizaciji krajevnih podjetij. Gre za podjetja, ki imajo veliko težav pri soočanju z novimi tržišči, pri iskanju novih proizvodov, izkoriščanju inovativnih pristopov pri upravljanju podjetij, predvsem pa imajo preskromne informacije o ekonomskih, pravnih in davčnih razmerah na

Podjetjem bodo ponujali storitve s področja marketinga, komercialne promocije, ustanavljanja prodajnih mrež v tujini, pravne pomoči

evropskem tržišču, še posebej v državah, ki bodo kakor Slovenija, kmalu članice Evropske unije.

Projekt, ki je povezan z dvema drugima projektoma Interreg, ki ju je izdelala Esa (raziskava o čezmejni obrti predstavljeni v številki, ki je izšla 29. januarja ter projekt obrtnih sejmov, o ka-

terem bomo spregovorili v enih od prihodnjih številki) bo stal približno 1,7 milijard lir. Zunanji strokovnjaki in svetovalci bodo morali imeti bogate izkušnje s področji, ki so strateškega pomena za razvoj podjetij. Ponujali bodo storitve s področja marketinga, komercialne promocije, ustanavljanja prodajnih mrež v tujini, pravne, ekonomske in finančne pomoči za ustanavljanja joint-venture, internacionalizacije podjetij, transfer inovacij, kakovosti in varnosti. Podjetja bodo torej dobila pomoč glede informacij, svetovanja in upravljanja. Vsa ta dejavnost pa teži k ustvarjanju čezmejnega gospodarskega in družbenega območja, ki bo slo-nelo na modelu sodelovanja med podjetji. Prve ocene kažejo, da se bo na storitveno središče obrnilo kakih 80 podjetij. Povdariti velja, da že potekajo pogovori z Obrtno zbornico Slovenije.

Izziv za mala in srednja podjetja

Če naj se podrobneje pomudimo pri načrtu za Storitveno središče za obrt, velja našteti pobude, ki sodijo v njegov sklop. Najprej je potrebno poiskati primerno usposobljene zunanje strokovnjake in svetovalce, z bogatimi izkušnjami s področja marketinga, ustanavljanja prodajnih mrež v tujini, pravne, ekonomske in finančne pomoči, ustanavljanja joint-venture, internacionalizacije podjetij, transfera inovacij, kakovosti in varnosti. Nanje se bodo obrnila obrtna podjetja, ki jih zanima poslovanje s Slovenijo, potrebujejo pa pomoč pri informacijah, svetovanju in upravljanju. Poleg tega bodo o načrtih obveščeni krajevni obrtniki, ki se bodo lahko vključili v projekt. In že, načrtujemo iskanje primernih sogovornikov s pomočjo tiskovin in ostale multimedijske dokumentacije za promocijo projekta. Dostop obrtnih podjetij tovrstnim visoko kakovostnim storitvam bo utrdilo možnosti za tvor-no trgovsko in proizvodno sodelovanje. Med zastavljenimi cilji je tudi odpiranje novih delovnih mest (kot rezultat nastajanja novih podjetij), tehnološka in organizacijska rast novih podjetij, ustvarjanje novih prodajnih mest,

posebej pozornih na komercializacijo obrtnih izdelkov. Pobudniki pričakujejo, da bo osrednji rezultat te zamisli ustvarjanje ugodnih razmer za čezmejno sodelovanje malih in srednjih obrtnih podjetij ter snovanje projektov za vstop na nova tržišča. V načrtu je torej pritegnitev krajevnih obrtnikov k vsem projektom, da bi tako presegli tradicionalno ločenost in individualizem gospodarstvenikov tega območja, kamor vnesti novo mentaliteto, ki sloni na sodelovanju in vključevanju sposobnih in uspešnih strokovnjakov v podjetja. Pri tem ne gre zanemariti tudi "čezmejni učinek", ki je zelo pomemben pri dodeljevanju sredstev za komunitarni projek Interreg. V projektu je namreč govora o medsebojnem spoznavanju in preseganju obstoječih razlik ne le na kulturni, ampak predvsem zakonski, pravni, tehnični in komercialni ravni. Naslednji pomemben vidik je neposredno seznanjanje z informacijami, ki zanimajo mala in srednja podjetja, ki snujejo načrte na področju čezmejnega sodelovanja, oziroma razmišljajo v smeri lastne internacionalizacije.

Novih dvanajst projektov z različnih področij, ki so jih predlagale javne ustanove in zasebni pobudniki bo lahko računalo na ekonomsko pomoč iz sklopa programa Interreg 2 Italija-Slovenija, ki ga je sprejela Evropska Unija kot vzpodbudo za čezmejno kooperacijo. Tako je odločil 18. decembra na svojem zasedanju Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine, ugodno mnenje pa je projektom dala strokovna delovna skupina. S to odločitvijo deželne vlade se bo sprostilo preko 6 milijard lir, katerih pozitivne posledice naj bi občutili vzdol italijansko-slovenske meje. Preletimo torej področja kjer se bo udeležilo čez-

Deželni odbor je odobril sredstva namenjena novim programom Interreg 2 Italija-Slovenija

Prižgana zelena luč za dvanajset projektov

mejno sodelovanje, v prihodnjih številkah Interreg novic pa bomo podrobneje predstavili posamezne projekte in njihovo vsebino. V takoiimenovani Osi, ki zadeva "ovrednotenje območja, krajevnih virov in zaščito okolja" lahko zasledimo projekt Ustanove naravnega parka Julijskih Predalp, ki zadeva postavitev informativnega središča za obiskovalce, kjer bo potekala tudi strokovno-upravna dejavnost uprave parka. V isto področje sodi

projekt, ki zadeva prilagoditev in ureditev devetih planinskih koč. Sredstva bodo dobile sekcije CAI (sekcije italijanskega planskega kluba) iz Furlanije-Juljske krajine, ki se bodo v fazi izvajanja potrebnih del oprle na Gorsk skupnost Canal del Ferro in Kanalske doline ter Gorske skupnosti Nadiških dolin. V isto Os sodi tudi projekt, ki ga je pripravila Gorska skupnost Nadiških dolin, ki želi prestrukturirati, povečati in razširiti "Center za komercializacijo in oh-

ranjanje tipičnih kmetijskih krajevnih proizvodov" pri Spetru Slovenov, v kraju Ponte S. Quirino. Opozorimo naj že na pobudo Pokrajine Pordenone, ki namerava, v sodelovanju s kmetijsko-veterinarskim inštitutom iz Nove Gorice, eksperimentalno uvesti različne sorte sadja na območju Spilimberga. V sklopu Os je "institucionalna kooperacija in izboljšanje v komunikaciji" je več sprejetih projektov. Inštitut Wesen, ki se ukvarja z aplicirano antropologijo in sociologijo in ima

sedež v Trstu, bo opravil vrsto raziskav na teritoriju o vlogi zgodovinskega spomina in njegovega spreminjanja med generacijami v medetničnih odnosih na narodnostno mešanih območjih vzdolž italijansko-slovenske meje ("različni spomin" je naslov). Zadrufna goriška Mohorjeva družba bo izdala monografijo posvečeno likovni umetnosti slovenskih avtorjev z goriškega območja v prvi polovici XX. stoletja. Gorska skupnost Nadiških dolin namerava razviti po-

Eden izmed projektov zadeva planinsko kočo "Celso Gilberti"

gram tečajev, srečanj z institucionalnimi partnerji z onstran meje za poglobljanje medsebojnega poznavanja pravnega reda, strokovno-upravne organiziranosti in ekonomskih sistemov.

Združenje Eurowanderkino iz Trsta bo sedlovalo s sorodnimi slovenskimi združenji pri spodbujanju raziskav s področja kinematografije ("Incontricine-ma" je naziv projekta). Niz projektov v sklopu te

Osi zaključuje kulturno združenje Graphiti iz Gorice, ki s svojim projektom "I Carmina Burana" organizira multimedijsko prireditve sodobne grafične, slikarske umetnosti, instalacij computer-art, glasu in poezije. Tri raziskave bo neposredno spremljala Deželna direkcija za evropske zadeve in zunanje odnose: gre za "Tehnološke inovacije v planiranju čezmejnega italijansko-slovenskega prostora", za "Preseljevanje ljudstev in družbene spremembe v tržaški pokrajini in v koprskem okraju v času po drugi svetovni vojni" in končno "Prioritete teritorialnega razvoja v obmejnem prostoru med goriško pokrajino in Novo Gorico".

NOVICE

Jazerji še naprej nepremagani

OAKLAND - Bojevniki iz Oaklanda so bili v sinočnjem krogu severnoameriške košarkarske lige NBA naslednja žrtev letos izjemno učinkovitih Jazzerjev iz Utaha. K zmagi jim ni pomagalo niti 16 točk Terryja Cummingsa niti 16 točk Tonyja Delka, saj jih je na drugi strani Karl "Postar" Malone dosegel kar 35. Pri mostvu iz Utaha sta odlično zaigrala tudi Shandon Anderson (12 točk) in Jeff Hornacek (11), medtem ko je dal veteran John Stockton le osem točk.

Izidi: Philadelphia 76ers - San Antonio Spurs 94:98, Denver Nuggets - Dallas Mavericks 100:94, Golden State Warriors - Utah Jazz 81:97

Na vzhodu v Atlantski skupini vodi Orlando pred Phialdelphio, v centralni skupini je Milwaukee se brez poraza, druga je Atlanta, na zahodu v srednje-zahodni skupini je Utah v petih tekmah dosegel pet zmag in vodi pred Housdtonom, v pacifiški pa je Seattle prav tako se neporažen.

Nekdanji član zmagovitega moštva Chichago Bulls Denis Rodman pa se je po pisanju casnika Los Angeles Times dokončno odločil, da bo zaigral za moštvo Los Angeles Lakers. Rodman, ki se ponasa že s sedmimi naslovi prvaka v NBA, bo igral za najmanjšo možno vsoto, ki jo po pravilih NBA morajo dobiti »veterani« v ligi, to je milijon dolarjev za sezono, ki pa je zaradi letošnjega skrajšanega prvenstva znižana na 600.000 dolarjev. Ob tem naj bi mu pogodba s firmo Converse »vrgla« se dodatne tri milijone dolarjev letno.

Trojna nemška zmaga na SP v biatlonu v zasledovalni tekmi

KONTIOLAHTI - V zasledovalni tekmi na 12, 5 km za moške na svetovnem prvenstvu v biatlonu so Nemci osvojili vse tri kolajne. Slavil je Ricco Gross s časom 35:37, 8 (0), pred rojakom Frankom Luckom, ki je zaostal 27, 2 (3) sekunde, in Svenom Fischerjem, ki je bil od zmagovalca počasnejši za 40, 9 (3) sekunde.

Od Italijanov je bil najboljši Patrick Favre na 8. mestu, od Slovencev pa Janez Ozbolt, ki je bil 17. Pri ženskah je na 10 km slavila Olena Zubrilova (Ukr) pred Slovakinjo Martino Schwarzbacherovo in Nemko Zellenerjevo. Slovenka Andreja Grasic je osvojila 9. mesto.

V odbojkarški A1 ligi Piaggio premagal Macerato

RIM - V vnaprej odigrani tekmi 15. kola je Piaggio v Rimu premagal Lube Macerato s 3:0 (15:11, 15:9, 15:10). Ostale tekme bodo danes. Piaggio: Negrao 21 (6+15), Merlo, Grbić 22 (11+11), Decio, Tofoli 1 (1+0), Paolucci, Saraceni, Bracci 23 (11+12), Fortunato 0+0, Bovolenta 11 (3+8), Sadkin 12 (3+9), Carizia libero.

Lube: Rosalba 20 (5+15), Fei 14 (3+11), Kovac 12 (4+8), Meoni 2 (2+0), Schuil 14 (4+10), Rambelli, Martinelli, Sorcinelli libero, Gavrilov 5 (1+4), Salvador 20 (7+13).

DANASNJI SPORED: Jucker Padova - Sisley Treviso, Sira Falconara - Gabeca Fad Montichiari, Delle Rovere Carifano - Casa Modena, Conad Ferrara - Domino 2001 palermo, Valleverde Ravenna - TNT Alpitour Cuneo.

Poraz Kraškega zidarja, Jan Budin poškodovan

SEZANA - Košarkarji Kraskega zidarja so v 2. krogu 2. dela 1. SKL v boju za obstanek v ligi izgubili z ljubljanskim Slovanom z 78:102 (38:51). Med tednom so Sezanci zaradi gripe vadili le s petimi ali šestimi igralci, za nameček pa sta Pirc in Bačar se poškodovana. Ko si je v uvodni minuti tekme glezenj poškodoval Budin, se je Ljubljancanom ponudila priložnost za visoko zmago, ki so jo tudi izkoristili. Ostala izida: Postojna - Helios Domžale 94:79, Triglav - Posta MB Branik 60:66. Vrstni red: Slovan 18, Postojna in Posta Branik 16, Helios in Triglav 14, Kraski zidar 12.

Izidi 2. kroga od 1. do 6. emsta: Loka Kava - Krka 75:78; Union Olimpija - Savinjski Hopsi 93:74, ZM Lumar - Pivovarna Lasko 86:105. Vrstni red: Union Olimpija 46, Pivovarna Lasko 44, Krka 38, Savinjski Hopsi 30, Loka Kava in ZM Lumar 20.

Rosset in Prinosil v finalu Sankt Peterburga

SANKT PETERSBURG - Finalist teniskega turnirja ATP v Sankt Peterburgu sta drugi nosilec Sviricar Marc Rosset in dvajsetletni Nemec David Prinosil. Rosset je v polfinalu izločil četrtega nosilca Rusa Marata Safina s 6:3 in 6:2. Prinosil pa je bil boljši od prvega nosilca Nizozemca Jana Siemerinka s 6:4 in 6:2.

Adriavolley danes popoldne doma proti Viserbi Rimini

TRZIC - Za odbojkarje Adriavolley se danes začena povratni del prvenstva v B1 ligi, z dosežanimi rezultati pa prav gotovo niso najbolj zadovoljni. Sedmo mesto po polovici prvenstva je najbrz manj, kot so pred prvenstvom pričakovali v taboru združenega B1 ligaša. Današnji nasprotnik je Viserba iz Riminija, ki doslej še ni okusila slasti zmage, v trinajstih tekmah pa je osvojila en sam set. Zato bi bil danes (začetek tekme bo ob 17.30 v Trzicu) vsak drug rezultat razen zelo gladke zmage De Marchijevih varovancev veliko presenečenje.

SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUČANJU / ŽENSKI SLALOM

Zlato za Avstralko Steggall, Slovenke zamudile priložnost

Slovenske smučarke še nikoli tako blizu kolajn - Smola Pretnarjeve

VAIL - Slovenske smučarke najbrz se nikoli niso bile tako blizu kolajnam na svetovnem prvenstvu, na koncu pa najbrz tudi se nikoli niso bile tako razčarane kot sinoči v pravi slalomski ruleti. Po prvem teku so bile v boju za zlato Alenka Dovžan, ki je za vodilno Trine Bakke zaostajala 2 stotinki sekunde, Špela Pretnar, ki je bila le stotinko počasnejša, in Nataša Bokal, ki je za vodilno zaostajala 11 stotink. Skoraj sanjski razplet po prvem je dopolnila še Urška Hrovat, ki je kljub veliki napaki v strmini po prvi vožnji bila na 14. mestu z zaostankom 66 stotink. Za kako izenačen prvi slalom je slo, bo dovolj podatek, da je bilo med prvo in deveto le 25 stotink razlike. Zelo vroče železo v ognju so imeli tudi Italijani, saj je bila Deborah Compagnoni na odličnem četrtem mestu z le 4 stotinkami zaostanka za vodilno.

Toda sanj o kolajnah je bilo za Slovenke hitro konec. Za Hrovatovo, ki je dobro izpeljala drugi tek, se je izkazalo, da je bil zaostanek po prvi vožnji prevelik, ceprav je napredovala za sedem mest in jo je od bronala locilo le 23 stotink sekunde. Bokalova in Dovžanova sta bili vdruugo prepočasni, veliko smolo pa je imela Špela Pretnar, ki se je podala izredno odločno v boj. Pri vmesnem času je imela veliko prednost pred kasnejšo zmagovalko, nadaljevala z odličnim smučanjem, nato pa v prehodu v strmino zapela v kolicke in sanj

o najbrz zlato kolajni je bilo konec.

Drugi tek je bil neuspešen tudi za Compagnonijevo, ki je zdrknila na osmo mesto.

Končni vrstni red: 1. Zali Steggall (Avs) 1:33, 97; 2. Pernilla Wiberg (Sve) 1:34, 77 +0, 80; 3. Trine Bakke (Nor) 1:35, 00 +1, 03; 4. Andrine Flemmen (Nor) 1:35, 06 +1, 09; 5. Riitta Pitkanen (Fin) 1:35, 12 +1, 15; 6. Karin Koellerer (Avt) 1:35, 22 +1, 25; 7. Urška Hrovat (Slo) 1:35, 23 +1, 26; 8. Deborah Compagnoni (Ita) 1:35, 33 +1, 36; 9. Anita Wachter (Avt) 1:35, 34 +1, 37; 10. Alison Forsyth (Kan) 1:35:59 +1, 62; 12. Nataša Bokal (Slo) 1:35, 69 +1, 72; 13. Alenka Dovžan (Slo) 1:35, 71 +1, 74 itd.

Zali Steggall je Avstraliji prismočala nepričakovano zlato kolajno (AP)

Za zaključek SP danes v Vailu še moški slalom

VAIL - Svetovno prvenstvo v smučanju se bo danes zaključilo z moškim slalomom, v katerem je favoritov za kolajne več, kot v katerikoli drugi disciplini. Poleg Avstrijev Benjamina Raicha in Thomasa Stangassingerja, je med najresnejšimi kandidati za zlato kolajno tudi Jure Kosir, Italijani pa računajo predvsem na Giorgia Rocco, ki je že nekajkrat pokazal, da zna smucati.

Seveda je v igri se precej drugih od Francoza Burgeata do Norvežana Buraasa, nihče pa ne sme pozabiti na dobitnika ze starih kolajn na tem SP Lasseja Kjusa. Ceprav ni izrazit slalomist, pa je v taki formi, da tudi uvrstitev med prve tri ne bi predstavljala nikakrsnega presenečenja.

V slovenskem taboru precej pričakujejo tudi od Draga Grubelnika, ki je bil v svetovnem pokalu letos že trikrat med deseterico. Prvo progo, start bo ob 18.30, bo postavil slovenski trener Norvežanov Filip Gartner, drugo pa (start ob 21.30) italijanski trener francoskih slalomistov Dalmasso.

ROKOMET / A1 LIGA

Genertel v Conversanu izboril dragoceno točko

Conversano - Genertel 21:21

CONVERSANO - Tudi po včerajšnji tekmi v 21. kolu italijanske rokometne A1 lige je trzaski Genertel še nepremagan. Le malo pa je manjkalo, da bi trzasko moštvo na tem gostovanju prvič v tem prvenstvu ostalo praznih rok. Conversano je namreč skozi vso tekmo vodil. Trzacani, ki so nastopili v zelo okrnjeni postavi (brez Marca Lo Duce, Mestrinerja, Novokmeta in Popovića), pa so bili v končnici tekme prisebnejši od domačinov in so stanje tudi izenacili. V zadnjih sekundah so imeli celo možnost, da bi iz Conversana odnesli dve točki, zgrešili pa so zadnji strel na gol. Sicer pa je neodločen izid pravilno placilo za obe ekipi.

Pri gostiteljih je bil daleč najboljši Tankos, ki je dosegel kar 9 zadetkov. Pri Genertelu je bil najboljši strelec Tarafino s petimi goli. Vsa ekipa pa je igrala zelo požrtvovalno in si zasluži pohvalo. S to zmago je Genertel še vedno prvi na lestvici s 4 točkami prednosti pred drugouvrščenim Prattom.

NOGOMET / ITALIJANSKA A LIGA

Udinese - Fiorentina osrednje srečanje današnjega kola

Moštvo iz Firenc brez Batistute in Edmunda - Od danes ob 15. uri

RIM - Osrednja tekma današnjega, 21. kola italijanske nogometne A lige bo v Vidmu, kjer bo domače moštvo gostilo Fiorentino, ki pa bo nastopila brez dveh najboljših igralcev, brez poškodovanega Batistute in Edmunda, ki je ta čas kar v dobri formi, igralo proti Bologni. Tudi Udinesejev trener Guidolin ima nekaj težav s postavbo. Zanesljivo bo odsoten Jorgensen, ki se je poškodoval na tekmi z dansko reprezentanco.

Druga zanimiva tekma bo v Parmi, kjer bo domače moštvo, ki je ta čas kar v dobri formi, igralo proti Bologni.

DANASNJI SPORED (15.00): Bari - Vicenza (v prvem delu 0:1), Cagliari - Lazio (0:2), Em-

poli - Salernitana (2:0), Parma - Bologna (0:0, ob 20.30), Perugia - Inter (0:2), Piacenza - Juventus (0:1), Roma - Sampdoria (1:2), Udinese - Fiorentina (0:1).

B liga: zmaga Cesene CESENA - V vnaprej odigrani tekmi 22. kola B lige je včeraj Cesena premagala Ravenna s 4:2 (2:1). Za gostitelje so bili uspešni Salvetti 2, Superbi in Comandini, za goste pa je oba gola dal Biliotti.

DANASNJI SPORED (15.00): Atalanta - Pescara, Brescia - Lucchese, Chievo - Cosenza, Fidelis Andria - Cremonese, Genoa - Monza, Reggiana - Verona, Reggina - Napoli, Torino - Ternana, Treviso - Lecce.

KOŠARKA / A1 IN A2 LIGA

Za Goričane zares zadnja priložnost Tržacani favoriti

Sdag bo danes doma igral proti Zucchettiju, Lineltex pa proti Rosetu

GORICA - Goriski Sdag bo danes v 21. kolu košarkarske A1 lige igral doma proti Zucchettiju iz Reggio Emilie, ki ga trenira Lombardi. Za gorisko moštvo bo verjetno danes tudi zadnja priložnost, da si z zmago nekoliko približa 12. mesto na lestvici, ki se omogoča obstanek v ligi. V primeru poraza pa bi bila usoda skoraj gotovih kosarkarjev dokončno zapečatena.

DANASNJI SPORED (18.00): Benetton Treviso - Kinder Bologna, Sdag Gorica - Zucchetti Reggio Emilia, Teamsystem Bologna - Pompea Rim, Peps Rimini - Müller Verona, Varese - Sony Milan, Ducato Siena - Mabo Pistoia, Polti Cantù - Termal Imola.

TRST - V A2 ligi bo danes na sporedu že 22. kolo. Trzaski Lineltex bo z novim tehničnim direktorjem Sartijem igral doma proti Crodivariju iz Roseta, ki je bil v prvem dleu prvenstva najugodnejše presenečenje lige. Trzacani so na današnjem srečanju favoriti za zmago, morali pa bodo zares dati vse od sebe, kajti Cordivari je zelo agresivno in ambiciozno moštvo.

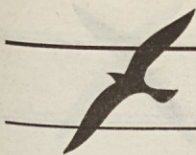
DANASNJI SPORED (18.00): Popolare Ragusa - Viola Reggio Calabria, Zara Fabiano - Bini Livorno, Serapide Pozzuoli - Banco Sardegna Sassari, Montana Forlì - Sicc Jesi, Lineltex Trst - Cordivari Roseto, Snia Montecatini - Fila Biella.

NOGOMET

C2 liga: okrnjena Triestina gostuje pri Gubbiju

GUBBIO - Triestina bo danes v nogometni C2 ligi gostovala v Gubbiju, kjer se bo spoprijela z nevarnim domačim moštvom, ki ima le dve točki manj od Trzacanov. Trener trzaskega moštva Mandorlini ima velike težave s postavbo, saj je več igralcev poškodovanih ali je zbolelo. Sicer pa je igrisce v Gubbiju še vedno zasneženo in je celo vprašljivo, če bodo tekmo sploh odigrali.

DANASNJI SPORED (15.00): Faenza - Baracca Lugo (v prvem delu 0:2), Fano - Viterbesde (0:1), Giorgione - Castel San Pietro (0:0), Gubbio - Triestina (0:1), Maceratese - Vis Pesaro (0:1), Rimini - Sardoná (1:1), Sassuolo - S. Torres (0:0), Tempio - Trento (0:0), Teramo - Mestre (0:1).

ODBOJKA / V MOŠKI C LIGI ZANIMIV DERBI V GORICI

Mima Eurospin premočna tudi za Agrario Terpin

Derbi Soča Unitecno - Val Imsa gladko dobili gostje
Poškodba Stabileja - V D ligi poraza Našega prapora in Bora

Agraria Terpin - Mima Eurospin 0:3 (5:15, 9:15, 13:15)

AGRARIA TERPIN: Simon Terpin 2+15, Janez Terpin 6+13, Graunar 6+9, Dorni 3+6, Bensa 3+6, Pintar 1+4, Ales Hlede 0+0, Jurij Hlede 0+0, Komjanc 0+0, Guson.

MIMA EUROSPIN: Božić 7+9, Celledoni, 3+7, Colautti 4+1, Drasić, Peterlin, Princi 3+6, Riolino 9+23, Sgubin, Stabile 6+5, Strajn, Veljak 1+1.

Derbi se je sicer končal po samih treh setih, vendar je bil izredno borben in napet, saj je trajal kar uro in 40 minut. Samo prvi set, v katerem je Olympia Agraria Terpin osvojila le 5 točk, je trajal skoraj pol ure. Ze ti podatki zelo zgovorno pričajo o veliki želji obeh ekip, da bi derbi obrnili na svoj korist. Olympiji je slo zlasti za prestiž, slogaši pa si v bitki za najvišje mesto na lestvici ne morejo privoščiti spodrseljav. Po prvem setu, ki je bil veliko bolj izenačen, kot kaže končni izid, so po zacetni izenačenosti in rahli prednosti Olympie slogaši nadoknadili zaostanek in povedli z 12:7. Prav tedaj pa si je pri padcu Stabile (na sliki) poskodoval koleno, da je moral zapustiti igrišče in so ga z resilcem odpeljali v bolnišnico na izvide. V tem kritičnem trenutku je na igrišče stopil Igor Veljak, ki je Sloginega veterana solidno nadomestil do konca tekme. Tretji set je bil izredno izenačen, na igrišču pa je vladala velika živčnost. Do izida 7:7 šta si bili ekipi povsem enakovredni, nato pa se je Agraria Terpin odlepila, se visoko povedla s 13:8 in s tem v bistvu spet »odprla« tekmo. Prav v končnici so igralci Mime

Eurospina dokazali, da je položaj, ki ga na lestvici zasedajo, povsem zaslužen. Z igrjo, v kateri malodane ni bilo napak, so nanizali sedem zaporednih točk in osvojili 12. zaporedno zmago.

Trener Olympie Agraria Terpin Klokocovnik je tekmo tako ocenil: »Sloga je dobra ekipa, ki malo greši. Mi pa smo od te tekme zeleli preveč in zato tudi ni slo vse po načrtih, saj je igralce prevečkrat zajela živčnost, predvsem po poškodbi Stabileja, ki jo resnično obzajem, nismo znali izkoristiti psihološke prednosti in osvojiti seta ali se kaj več. Zal pa mi je tudi za končne besedne spopade, ki so bili nepotrebnici.«

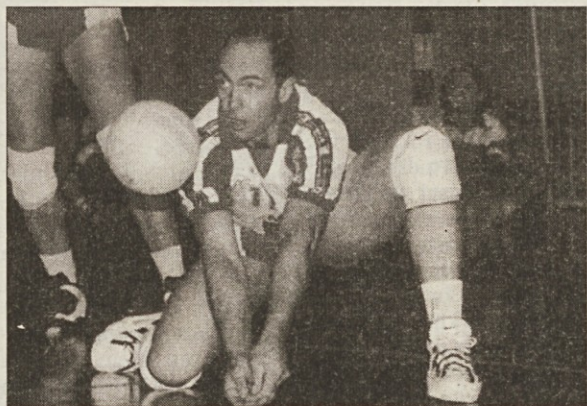
Trener Mime Eurospina Ivan Peterlin: »Moja pričakovanja so se povsem uresničila. Vedel sem, da je tukaj težko igrati, goriški igralci pa so vsekakor tudi pretiravali v besednem agonizmu, kar je močno dvignilo temperaturo na igrišču. Ne vemo se, kaj je s poškodbo, ki jo je staknil Stabile, vsekakor to nalaga veliko odgovornosti ekipi, če bi se izkazalo, da gre za kaj hujšega. Zelo pa sem zadovoljen z reakcijo fantov, ki so kljub težki psihološki situaciji dokazali, da so res ekipa.« (INKA)

Soča Unitecno - Val Imsa 0:3 (11:15, 4:15, 9:15)

SOCA: Klede 5+11, Petecjan 4+7, Brisco 1+1, battisti 0+0, Ma. Cernic 1+3, Braini 1+2, Mucci 3+6, Mi. Cernic 0+5, A. Cernic, Princic 0+1-

VAL: S. Cernic 4+2, Florenin 5+11, Mucci 5+7, Raddetti 9+19, Orel 3+2, Buzzinelli 3+5, Lukes 0+1, Jelen 0+2, Makuc 0+0, Paoletti.

Goriški derbi v Sovodnjah je po pričakovanju

pripadel valovcem, saj se Soča Unitecno brez Ferija in Tomsica ni mogla enakovredno kosati s sosedi iz Standreza. Tekma je bila precej enosmerna, izenačen pa je bil lwe prvi set do 11. točke. Pri domačih je odsotnega Tomsica v režiji zamenjal Marko cernic, ki zasluzi pohvalo za prikazano igrjo in borbenost, vendar pa je bilo njegovo delo izredno težko zaradi slabega sprejema in obrambe.

Na drugi strani so bili valovci zelo dobri v bloku (16 točk in 2 menjavi), trener Jerončić pa se je na koncu veselil prve zmage v moskem derbiju. »Pred tekmo me je bilo precej strah. Bila je to moja 13. tekma na klopi Vala, bil je 13. dan v mesecu in moj prvi moški derbi. Zato sem zadovoljen, da se je vse tako izteklo,« je povedal po končani tekmi.

D LIGA

Rigutti - Naš Prapor 3:0 (15:9, 17:15, 15:5)

NAS PRAPOR: Cevdek 2+7, Devetak 5+3, Juretić 0+0, Figelj, Korečić 3+11, Sergio 4+7, Sfiligoy 2+5, Uršić 0+5.

Igralci Našega praporja so v Trstu napravili lepo priloznost celo za zmago nad enim od glavnih kandidatov za napredovanje v C ligo Riguttijem. Trzacani so

namreč zaigrali slabo, goriška sesterka pa ponujene priloznosti ni znala izkoristiti in je prva dva seta izgubila na razliko. Oba sta bila precej enosmerna, izenačen pa je bil lwe prvi set do 11. točke. Pri domačih je odsotnega Tomsica v režiji zamenjal Marko cernic, ki zasluzi pohvalo za prikazano igrjo in borbenost, vendar pa je bilo njegovo delo izredno težko zaradi slabega sprejema in obrambe.

Buffet Toni - Bor 3:0 (15:9, 15:10, 15:11)

BOR: Milič 1+2, Savarin, Jančar 3+3, Volčić 4+12, Čuk 5+11, Miot 7+13, Jagodic 1+4, Nigido.

Servis (točke/napake) Bor 7/16, Buffet Toni 2/16; napake: Bor 20, Buffet Toni 9.

Borovci so zasluženoz izgubili, saj so napravili preveliko število napak v vseh elementih igre. Le v prvem setu so povedli s 7:5, v nadaljevanju pa so vedno zasedovali nasprotnika in nikoli niso resneje ogrozili njegove zmage.

Naj omenimo, da je po daljši odsotnosti zaradi poškodbe spet zaigral Volčić. (Dejan)

KOŠARKA / V C2 IN D LIGI

Dom Kmečka banka izgubil po podaljškuprofi solidni ekipi iz Ronk

Odločil met s polovice igrišča - V D ligi so Kontovelci in cicibonaši zanesljivo zmagali

C2 LIGA

ACLI Ronke - Dom Kmečka banka 81:80 (28:29, 68:68)

DOM: Corsi 16 (3:4 prosti meti, 2:7 met za dve, 3:5 met za tri), Braini 7 (0:2, 2:4, 1:8), Podbersig 6 (4:6, 1:3, -), Cej 8 (4:7, 2:3, 0:2), Di Cecco 15 (3:4, 6:9, -), Kristancić, Campanello 12 (2:4, 5:7, 0:6), Guarneri 8 (0:2, 4:5, -), Jarc 8 (-, 4:8, -), trener Grbac.

SON: 20.

Domovci so sinoči imeli zvrhano mero smole, saj so izgubili po podaljšku in povrh se z metom, ki so ga domačini uspešno izvedli s polovice igrišča.

Nasi kosarkarji so dobro začeli in v 6. minuti povedli za 10 točk (18:8). V tem delu so umirjeno igrali v napadu in uspešno metali iz izdelanih pozicij. Nakar so gostitelji postavili domovcem consko obrambo in jih spravili v težave.

V drugem polcasu so domovci nadaljevali s slbo igrjo v napadu. Na srečo pa so bili v obrambi zanesljivi, tako da si gostitelji niso priigrali večje rpednosti in kosih. V zadnji minuti je domovcem uspešno stanje izenačiti, 5 sekund pred koncem so imeli možnost za zadnji met, toda spodletel jim je.

V podaljšku so domovci takoj povedli z delno razliko 7:0. V nadaljevanju pa so napravili nekaj naivnih napak, kar so izkoristili domačini, ki so z dvema trojkama stanje izenačili. Domovci so nato uspešno izvedli dva prosta meta. Ko je vse kazalo, da imajo zmago že v žepu, je domači kosarkar v zadnji sekundi zadel kos s polovice igrišča in tako je zmaga ostala doma.

Domovci so sicer zadovoljili zaradi zvrhane mere borbenosti, niso prikazali pa tiste igre, s katero so na zadnjih tekmah zadovoljili. (L.S.)

D LIGA

Scoglietto - Kontovel Nord Est 41:54 (21:20)

KONTOVEL: M. Emili 2, Spadoni 7, Krizman 12, B. Starc 12, Paoletić, Turk, Godnič 6., I. Emili 12, Cernic 3, Umek n.v., trener C. Starc.

PON: Turk (36). 3T: Spadoni 2, Cernic 1.

Ceprav so tudi včeraj Kontovelci dokaj slabo igrali v napadu (imeli so

namreč zelo slabe odstotke pri metu), pa so z dobro obrambo vseeno odpravili, sicer skornmega nasprotnika.

Prvi polcas je bil zelo izenačen, saj sta si ekipi vseskozi izmenjavali v vodstvu. Tudi v drugem delu tekme se je bil oster boj za vsako zogo, dokler nasi fantje niso povedli za 10 točk po zaslugi Spadonija, ki je uspešno izvedel dve trojki. Gostitelji pa se niso dali in se tri minute pred koncem so Kontovelci vodili le s 6 točkami prednosti. V zadnjih minutah pa so bili nasi kosarkarji zelo točni pri izvajanju prosith metov, priigrali so si n ajprej rahlo prednost in nato tudi zanesljivo zmagali.

Za igrjo v obrambi si vsi nasi igralci zaslužijo pohvalo, z igrjo v napadu pa so vsi razočarali. (B.S.)

Libertas Ts - Cicibona Pref. Marsich 55:7

PROMOCIJSKA LIGA

Breg - Al Gioiello 88:72 (37:33)

BREG: Bogatec 16 (-, 8:12, 0:2), Berdon 10 (6:8, 2:5, -), Schiulaz 11 (-, 1:1, 3:6), Balbiu 5 (3:4, 1:1, -), Barini 5 (1:2, 2:2, 0:1), Gobbo 9 (1:1, 4:7, 0:3), Gulic 21 (5:8, 8:10, -), K; lanjscek 6 (-, 3:5, -), Klabjan 5 (1:2, 2:4, -), Brazzani (-, 0.1, -), trenerja: Colombo in Salvi.

SON: 27. PON: Klabjan (34), Gobbo (35). 3T: Schiulaz 3.

Ceprav so nastopili z okrnjeno postavo zaradi gripe so zasluženozmagali. Proti koncu prvega polcasa so si nasi kosarkarji z bolj agresivno obrambo priigrali nekaj točk prednosti, ki so jo v drugem polcasu se povečali do 20 točk razlike. Trenerja sta tako dala možnost vsem Brezanom, da so stopili na igrišče.

Naj omenimo, da je svoj krstni nastop dobro opravil Riccardo Balbi. Od posameznikov pa je bil najboljši Danjel Gulic, ki je dosegel 21 točk. (D.S.)

Jutri derbi državnih kadetov

Kosarkarski derbi državnih kadetov med Kontovelom Nuova Edile in Borom Friulexport so zaradi pustnega praznovanja preložili na jutri. Tekma bo v domu Ervatti pri Birsčikih z zacetkom ob 19.30.

DRŽAVNI NARASCAJNIKI

Bor Friulexport - Lineltex 63:83 (37:48)

ODBOJKA / V ŽENSKI C IN D LIGI POPOLN USPEH NAŠIH ŠESTERK

Nuova Kreditna ugnala Porcio, uspešna tudi Kmečka banka in Val Siderimpes

Dobro je v D ligi zaigral tudi Bor Friulexport in gladko slavil v Martignaccu

ZENSKA C LIGA

Nuova Kreditna - Porcia 3:1 (6:15, 15:9, 15:2, 15:4)

NUOVA KREDITNA: Fabrizi 9+7, Furlan, Gregori 11+7, Mamillo 1+1, Pertot 3+3, Srichia 5+9, Coretti 0+0, Zagar, Ciochi 1+4, Crissani, Prestifilippo, Kalc.

Slogašice so se z zanesljivo zmago oddolžile Porcii za poraz v prvi tekmi, kar pa je najbolj vazno, z zelo dobrim kolektivnim nastopom so premagale se enega od nasprotnikov v boju za vrh. Pred srečanjem je imel trener Cac nekaj problemov zaradi zdravstvenih težav

nekaterih igralk, vendar pa je srečanje kljub vsemu lahko začel s popolno postavo. Kljub temu pa je Porcia presenetila slogašice in z izredno igrjo dobila prvi set. Tudi zacetek drugega seta ni kazal najbolje, saj je Porcia povedla s 4:5 in 5:7. Nato pa so domačinke začele igrati kot dobro namazan stroj. Servis je bil oster, igra v obrambi zanesljiva, protinapadi uspešni in Nuova Kreditna je izenačila na 1:1. Tretji in četrti set pa sta bila pravi monolog slogašic, katerim je uspevalo vse, gostjam pa nič, tako da niso pomagale niti številne menjave, ki jih opravil trener Selan.

Za zmago ima zasluge celoten kolektiv, trener Cac je v glavnem igral s standardno sesterko, le v drugem setu je večji del namesto pertototve uspešno zaigrala Martina Coretti.

Furlanina Fiume Veneto - Val Siderimpes 0:3 (5:15, 3:15, 8:15)

VAL SIDERIMPES: Mo. Tomasin 10+6, Mi. Tomasin 6+3, Lipone 4+2, Ambrosi 2+0, Uršić 1+1, Tomsic 1+0, Zuccarino 0+0, Visentin 0+0, Humar, Danielis.

Valovke se iz Fiume Veneta vračajo s pričakovano zmago, do katere so prisle brez večjih težav. Nasprotnik je bil sibak, vendar pa je treba igralk Vala Siderimpes pohvaliti zaradi zbranosti in dobre igre v obrambi, ki jim je omogočala izvedbo uspešnih protinapadov.

Srečanje je bilo dokaj enolice, saj so bile valovke stalno prepričljivo v vodstvu. Domačinke je potrl že slab zacetek, ko je Val z Liponejevo na servisu povedel s 6:0. Nadaljevanje je bilo prva formalnost in le v zadnjem setu so se domačinke v zacetku nekoliko bolj upirale, vendar gladke in načrtovane zmage Goricanek niso mogle ogroziti.

Vivil - Olympia Kmečka

banka 1:3 (11:15, 11:15, 15:7, 9:15)

KMEČKA BANKA: Corsi, Bulfoni, S. in L. Princi, Braini, Trapuzzano, M. in V. Cernic, Ditta, Mitri.

Kljub ne preveč dobri igrjo so igralk Olympia Kmečke banke dosegle novo zmago. Na srečo pa nasprotnik ni bil dovolj priseben, da bi izkoristil nekatere slabosti, ki so jih pokazale Goricanke. Prva dva seta sta bila dokaj borbeni, Olympia pa je uspela v končnici ohraniti bolj mirno kri in tako povesti z 2:0. Ko je začelo, da je odgovor domačink zlomljen, pa so Goricanke močno popustile in Vivil je tretji set dobil brez pravega boja. Na srečo black out ni trajal dolgo, Olympia je zanesljivo dobila četrti set in s tem osvojila tri nove točke.

ZENSKA D LIGA

Libertas Martignacco - Bor Friulexport 0:3 (7:15, 9:15, 12:15)

BOR FRIULEXPORT: Flego 4+6, J. Milicević 1+4, Azman 3+9, D'Aniello 6+6, Gruden 2+0, Faimann 6+4, Zadnik, Sternad, Rogelja, Sadlowsky Z. Milicević.

Servis (točke/napake): Martignacco 1/12, Bor 5/15; napake: Martignacco 23, Bor 12.

Borovke so z dobrim nastopom tudi v povratnem srečanju gladko premagale Libertas v Martignaccu. Srečanje je bilo v vseh treh setih v

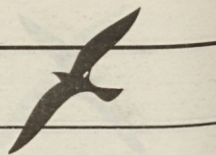
zacetku izenačeno, Martignacco je celo povedel za nekaj točk, nato pa so Cellove varovanke pritisnile na plin in za zanesljivo igrjo dobile vse tri sete.

Spodbudno je predvsem to, da so plave napravile razmerno malo napak, sprejemale dobro, pa tudi napad je bil precej prodoren.

Na sliki: Corsi v sprejemu, v ozadju Braini in S. Princi (Olympia)

Namizni tenis: zmaga in poraz Krasa

ZENSKA B LIGA
A. Sebino - Kras Activa 4:1
MOSKA C1 LIGA
Camposampiero - Kras 0:5

1. AMATERSKA LIGA / V GORIŠKEM DERBIJU V ŠTANDREŽU

Sovodenjci napadali, štandrežci pa slavili

Gostje so imeli ves čas pobudo - Odločil Bastiani

domači šport

Danes

Nedelja, 14. februarja 1999

KOSARKA

C LIGA

18.00 v Rovigu: Rovigo - Jadran Nuova Kreditna

C2 LIGA

17.30 v Palmanovi: Robur - Bor Radenska

DECKI

9.30 pri Briscikih, »Ervati«: Kontovel - Barcolana;

11.30 v Trstu, »1. maj«: Bor Friulexport - Libertas

Rimaco

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Krizu: Vesna - Latte Carso, 15.00 v Bazovi-

ci: Zarja/Gaja - Ponziana; 15.00 v Palmanovi: Pal-

manova - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Dobrodo: Mladost - Villa; 15.00 v Dolini:

Breg - Poggio; 15.00 na Opcinah, Vill. Fanciullo: S.

Andrea - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje B - Villesse; 17.00 v Tr-

stu, Ul. Felluga: CGS - Breg B

NARASCAJNIKI

10.30 v Ločniku: Lucinico - Sovodnje; 10.30 na

Proseku: Primorje - Domio

ZACETNIKI

10.30 v Trstu, igrišče Campanelle: Altura - Breg

ODBOJKA

2. ZENSKA DIVIZIJA

15.00 v Trstu, licej Petrarca: Nuova Pallavolo -

Kontovel

DEKLICE

9.30 v Trstu, sola Rossetti: OMA A - Bor Friulex-

port

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A 1 LIGA

14.30 v Messina: Enigma Messina - Kras Generali

ZENSKA A2 LIGA

15.30 v Turinu: TT Torino - Kras Avalon

ZENSKA C1 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Azzurra

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - CUS Videm A

HOKEJ NA ROLERJIH

ITALIJANSKI POKAL

14.00 v Spinei: nastopa tudi Polet Kwins.

Obvestila

SK DEVIN vabi člane, naj se udeležijo Zamejskega prvenstva, ki bo 21. t.m. v Forni di Sopra. Prijave najkasneje do četrta, 18. t.m. v tajnistvu na tel. 040-2916004.

SK DEVIN priredi avtobusni izlet v soboto, 27. t. m. ob priliki XII. Pokala prijateljstva treh dežel, ki se bo vršil v Podnu na Koroskem. Informacije nudi tajnistvo na tel. 040-200782 v večernih urah. Zazelenja številna udeležba!

SK BRDINA organizira v nedeljo, 21. februarja avtobusni izlet v Forni di Sopra ob priložnosti zamejskega prvenstva. Vpisovanje za izlet in tekmo bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah jutri, v ponedeljek, 15. in v sredo, 17. februarja od 19. do 20. ure. Informacije na tel. st. 040-212859 in 040-299573.

TPK SIRENA obvesča člane, da bo tajnistvo odprto vsak delavnik od 18. do 20. ure.

Juventina - Sovodnje 1:0

(0:0)

Strelac: Bastiani v 66. min.

Juventina: Faggiani, Kaus,

Trampus, Screm (od 78. min.

Gismano), Rupil, Bastiani,

Peteani, Donati, Kobal, Brai-

da (od 26. Calandra), Lazzara

(od 60. min Macuzzi).

Sovodnje: Zoff, Pregant,

Cemic, F. Devetak, Interbar-

tolo, M. Devetak, Zotti, Sam-

bo, Marassi, Polesello (od 85.

min. Assi), Tomsic.

Rumeni kartoni: Kaus,

Screm, Lazzara (vsi Juventi-

na) in F. Devetak (Sovodnje)

Sodnik Bersan iz Mania-

ga; Gledalcev: 250.

Prvo tekmo sta obe enaj-

sterici tudi odigrali v soboto

in gledalcev je bilo zelo ve-

liko. V pustnem času pa ni

bilo tako. Stevilni gledalci iz

domacega tabora so pršli na

tekmo celo s klubskimi bar-

vami na obrazu, na tribuni je

bil tudi harmonikar. Pustni

čas pa je verjetno številne

privabil na druge prireditve

in obisk je bil zato skromnejši. Sovodenjci so silno jezni in razočarani zapustili igrišče, in to upravičeno. Igra so imeli skozi cel prvi polčas trdno v svojih rokah in več od nje so imeli tudi v drugem delu. Edini pravi strel Juventine na njihova vrata pa je pomenil kapitulacijo vratarja, ki pa proti točnemu strelu Bastianija ni imel pravega orožja in to kljub slavnemu imenu.

Ze na začetku so gostje zaceli silovito pritiskati po desnem krilu in nekajkrat nevarno zaposlili standreskega vratarja. Ze v prvih 15. minutah so imeli Sovodenjci tri lepe priložnosti. V 35. min. pa so tudi zahtevali 11-metrovko in samo minuto kasneje je njihov napadalec Marassi nekoliko nerodno izgubil zogo v kazenskem prostoru, kjer je prvenstveno iskal najstrožjo kazen. Juventina je bila na tem, da doseže gol samo v 23. minuti, ko je Screm streljal proti praznim vratom. Obramba pa je zogo odbila v polje. Juventina je poskušala izključno preko protinapadov, ki so se redno krusili ze pred kazenskim prostorom.

Izredno zanesljiv je bil Bregant, ki je svojo vlogo odlično odigral skozi celo tekmo. V prvem polcasu je v obrambi svoje opravil tudi Manuel Devetak, ki pa se je v nadaljevanju nekoliko izgubil. V napadu je vsekakor manjkalo nekaj ostrine. Marassi je bil nekajkrat nekoliko prevec sebičen. Pri Juventini je v prvem polcasu največ pokazal Screm, ki se je za zoge boril ze na svoji polovici in jih dostavljal vse do roba kazenskega prostora. Zelo pozitiven je bil tudi Braid. Juventina je sicer pokazala precej raztrgano igro, Sovodenjce pa je prekasala po borbenosti in odločnosti.

Bruno Krizman

DRUGA AMATERSKA LIGA / VODILNI DOBERDOBCCI GOSTIJO VILLO

Mladost tudi danes izrazit favorit Breg in Primorec odločno na zmago

V 3. AL težka tekma za B ekipo iz Doline - Primorje B upa na peti uspeh

2. AMATERSKA LIGA

Mladost - Villa

Vzdusje v tboru doberdobske Mladosti je na visku, saj ima ekipa kar deset točk prednosti pred drugouvršeno Medeo. Doberdobci so tudi danes proti Villi favoriti, absolutno pa ne smejo podcenjevati nasprotnike, ki bodo gotovo igrali na vso moč, kot pač igrajo vse ekipe proti vodilnemu moštvu.

Upati je tudi, da pustno razpoloženje ne bo prevec načelo doberdobske ekipe, kar bi bilo zares škoda, saj ima nasa ekipa v tej sezoni zares izredno priložnost, da napreduje v višjo ligo. V taboru Mladosti tudi danes pričakujejo veliko pomoč svojih navijačev.

SODNIK: Alberto Finco iz Pordenona.

Breg - Poggio

Ekipa iz Zdravščine, ki je igrala ze v lanskii sezoni v tej skupini, je letos v prvem delu prvenstva dosegla dobre rezultate in je bila do predzadnjega kola v zgornjem delu lestvice. Odtlej pa je povsem odpovedala. S petimi zaporednimi porazi (17 prejetih, dva dana gola je zdrsnila v spodnji del lestvice, tako da je sedaj v skupini ekip, ki se borijo za obstanek v ligi.

V tej skupini so tudi Brežani, kljub temu da so v zadnjih nastopih s tremi zaporednimi zmagami precej izboljšali po-

ložaj na lestvici. Izid tega dvoboja bo zato izredno pomemben za obe ekipi. Upati je, da bodo »plavi« znali izkoristiti prednost domacega igrišča in spraviti na kolena nasprotnika, ki jih je v Zdravščini premagal kar s 3:0.

SODNIK: Simone Brussa iz Tržica.

S. Andrea - Primorec

Trzaski S. Andrea je serijo šestih zaporednih porazov prekinil sele pred stiri najstimi dnevi, ko je igral neodločeno z zadnjejuvršnim Savognesejem. V nedeljo pa so Trzascani kar v gosteh presenetljivo premagali Medeuzzo, ki si deli tretje mesto s Primorcem, Azzuro in Portualejem. To pa kaže, da je S. Andrea prebolel krizo in zato upa, da bo sedaj nadaljeval s serijo pozitivnih razultatov. Nedeljski poraz z vodilno Pro Faro je nekoliko potrl Trebence, ki bodo danes igrali v ožjem krogu. Trije od stebrov obrambe (Srebernich, Parovel, Pollicardi) so diskvalificirani in zasto bo moral trener Corona poiskati nujne rešitve. Če Trebenci se upajo na napredovanje, morajo danes zmagati.

3. AMATERSKA LIGA

CGS - Brež B

Trzascani so kljub dvema porazoma (Kras, Romana) na petem mestu in imajo dve točki manj od Brežanov. Na domacih tleh so se nepremagani in zaradi

PROMOCIJSKA LIGA / PROTI PONZIANI

Zarja/Gaja v Dolini Priložnost za Vesno

Igrišče v Bazovici zasneženo - Primorje ima z vodilno Palmanovo malo možnosti za uspeh

Vesna - Latte Carso

Cerpav je Latte Carso kot Krizani novinec, se je doslej solidno odrezal, saj si deli drugo mesto z Gradesejem, Monfalconejem in Lucinicom. V zadnjih dveh nastopih je sicer izgubil, vendar je treba omeniti, da je igral v gosteh proti solidni Muggii, v nedeljo pa je s tesnim 3:2 izgubil proti vodilni Palmanovi. Prav v tem napetem dvoboju je bil izključen Tognon, četrti rumeni karton so dobili Pribaz, Ferrarese in Paravano. Vsi stirje so bili diskvalificirani in zato danes ne bodo igrali. Za Vesno je to nedvomno lepa prednost.

Vzdusje v taboru »plavih« je po nedeljski zmagi nad Ponziano nekoliko boljše, kljub temu da trener Petagna tudi tokrat ne bo mogel poslati na igrišče najboljših postav. Probleme bo, kot že v nedeljo, imel v obrambi. Na tekmi Ponziano sta dobila četrti opomin Bandel in Biagini, ki sta bila kaznovana s prepovedjo igranja za eno kolo, diskvalificiran je tudi Malusa, na srečno pa se bo v ekipo vrnil Soavi, ki bo verjetno igral v vlogi libera. Kljub okrnjeni postavi pa morajo Krizani zaradi kritičnega položaja na lestvici nujno jurisati na zmago.

SODNIK: Luigi Mininni iz Vidma.

Zarja/Gaja - Ponziana

To tekmo bodo danes igrali v Dolini, ker je igrišče v Bazovici se zaneseno.

Trzascani so po izredno slabem začetku (tri točke v prvih osmih tekmah) v preostalih sedmih srečanjih prvega dela prvenstva igrali kot preroje-

ni. Zbrali so kar 16 točk in s tem zapustili rep lestvice. Prvi del prvenstva so namreč končali na 11. mestu (19 točk). V povratnem delu pa je v ekipi spet nakej zaskripalo, na starih tekmah je Ponziana premagala Muggio in zato je po nedeljskem porazu z Vesno spet v nevarnih vodah. To daje slutiti, da bodo Trzascani igrali zelo zagriženo, ker bi jih tretji zaporedni spodrsrlaj lahko spravil v krizo.

Za Zarjo/Gajo Ponziana ne bo lahka ovira, saj bo igrala spet v okrnjeni postavi. Poleg Desteja, ki je bil v nedeljo izključen in dobil dve nedelji prepovedi igranja, sta četrti rumeni karton prejela Lorenzi in Dussoni in sta zato diskvalificirana. Kljub vsemu pa vlada v taboru združene ekipe optimizem. »Modro-rumeni« so namreč edino zmago na tujem osvojili prav proti Ponziani. Tokrat pa igrajo doma, kjer so letos se nepremagani, najvišji zato računajo na tri točke.

SODNIK: Daniele de Cecco iz Vidma.

Palmanova - Primorje

Proseska enajsterica gostuje pri prvouvršeni Palmanovi, ki je z deseto zaporedno zmago pokazala, da v tem prvenstvu nima konkurentov, saj ima kar 17 točk prednosti nad drugouvršeno četverico (Gradese, Monfalcone, Latte Carso, Lucinico). Omeniti velja, da je Palmanova v letošnjem prvenstvu doživela edini poraz (2:0) na prosekki Rouni in bo zato tokrat igrala se toliko bolj zagriženo, ker se hoče masčevati za tisti spodrsrlaj.

Primorje bo torej pred zelo težko preizkusnjo. Kot v zadnjih nastopih bodo Prosečani zaradi številnih poškodb igrali tudi v Palmanovi v okrnjeni in pomlajeni postavi. Edina novost je, da bo na razpolago trenerju Bidussija napadalec Pescatori, ki v nedeljo ni igral zaradi gripe. Zato si najvišji ne delajo posebnih utvar, tudi zato, ker Primorje v gosteh v letošnji sezoni ni blestelo. V desetih tekmah na tujem so »rdece-rumeni« zbrali le pet točk, premagali so le Vesno ter igrali neodločeno v Skocjanu in Gradiscu.

SODNIK: Michele Pravisani iz Vidma.

(Bruno Rupel)

3. AM. LIGA

V »ledenem« derbiju krasovci boljši od Zarje/Gaje B

Kras - Zarja/Gaja B 3:2 (2:1)

STRELCI: Vrše v 2., Vascotto v 9., Cotide v 30., Gombac v 50., Peric (avtogol) v 62. min.

KRAS: Loigo, A. Bratovich, Scigner, Fratepietro, Rizzi, M. Bratovich, Norbedo, Cotide, Fabbri, Vascotto, Chies.

ZARJA/GAJA: D. Gregori, Leban, Peric, Calzi, Pahor, Gombac, Dam. Gregori, Argentin, Tomasetti, Pitacco, Vrše.

V anticipirani tekmi 3. amaterske lige je v petek v Repnu Kras zasluženo premagal združeno ekipo Zarje/Gaje B. Kljub poledenemu igrišču in hudemu mrazu je bil derbi živahen in zanimiv. Gostje so že v 2. minuti povedli z Vrsetom. Gostitelji so nato močno reagirali in stanje izenacili z Vascottom, da bi nato Cotide z lepim prostim strelom pvoedel Kras v vodstvo. Tekma je bila tudi v drugem polcasu zanimiva. Gostje so izid izenacili z Ravlom Gombacem, ki je z lobom ukanil odmacnega vratarja. Zadetkov pa se ni bilo konec. V kazenskem prostoru gostujoče ekipe se je v 62. minuti ustvarila velika gneča, Peric pa je odbil zogo v lastno mrežo. Do konca srečanja se nato izid ni več spremenil, ceprav sta imeli obe ekipi se nekaj priložnosti za gol.

Za veliko pozitivnost in borbenost je treba zares pohvaliti nogometase obeh ekip, saj ob takem mrazu in na takem igrišču je bilo zares težko igrati in sploh obvladati zogo.

Vesnini mladinci zmagali v Turjaku

Isonzo Turjak - Vesna 1:3 (1:0)

VESNIN STRELAC: Laghezza 3 (1 iz 11-m)

VESNA: Esposito, Mercusa, Ravalico, Polh, Grando, Blasina, Laghezza, Scherbi (Germani), Urdih (Lucignano), Biagini, Millo (Sarti).

Kriška ekipa je v Turjaku izbojevala dragoceno zmago predvsem z odlično igro v drugem polcasu, ko je Laghezza dosegel vse tri zadetke, zadnjega iz enajstmetrovke. V zadnjih minutah so gostitelji povsem izgubili živce, saj je sodnik izključil kar tri domace igralce.

Slovensko stalno gledališče pripravlja premiero Millerjeve drame v Gorici

Igralski ansambel in tehnično osebje SSG se bosta v tem tednu preselila v Gorico, kjer bo v Kulturnem domu v ponedeljek, 22. februarja premiera nove abonmajske predstave Vsi moji sinovi. Delo, ki ga je napisal znameniti ameriški avtor Athur Miller, režira Zvone Sedlbauer. V predstavi pa bodo nastopili: Miranda Caharija, Anton Petje, Barbara Cerar, Vojko Belšak, Branko Završan, Lučka Pockaj, Stojan Colja, Minu Kjuder in Danijel Malalan. Scenograf je Vojteh Ravnikar, asistentka Tanja Košuta, glasbenik Zare Princic, kostumografinja Marija Vidau, dramaturški sodelavec Igor Lampret.

Zaradi težav s prostori v Kulturnem domu v Trstu, ker v njem potekajo obnovitvena dela, je SSG sklenilo, da zaprosi upravo Kulturnega doma v Gorici za zadnji del studija predstave. Uprava goriškega Kulturnega doma je na prošnjo ugodno odgovorila in s svoje strani postorila vse, da bo delo v Gorici nemoteno potekalo do premiere, ki bo 22. in ponovitve 23. februarja. Slovensko stalno gledališče že dolgo let ni premierno uprizorilo svojih predstav v Gorici, sila okoliscin pa je pomagala, da se to vendarle udejani.

Podobno bo s predzadnjo abonmajsko predstavo, komedijo Dušana

Jovanovića Klinika Kozarcký. Slednja bo premierno uprizorjena v Kulturnem centru Lojze Bratuz, predvidoma sredi marca. Namen vodstva SSG pa je, da bi v bodoče prišlo do realnih in vnaprej planiranih predstav, ki bi se po finančnih in organizacijskih zmožljivostih premierno uprizarjale v Gorici.

Zaradi že omenjenih obnovitvenih del v trzaskem Kulturnem domu je potekal studij Millerjeve drame Vsi moji sinovi v Gregorčičevi dvorani, na sliki režiser Zvone Sedlbauer z igralci med vajo.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Gledališče iz Genove bo podalo delo »Le false confidenze« v režiji Marca Sciacaluga in sicer danes, 14. feb. ob 16.00.

Stalno gledališče iz Trsta La Contrada

Gledališče Cristallo

Gledališka skupina Società per attori bo predstavila delo »Mal di ma(d)re«. Režija Patrick Rossi Gastaldi. Predstave: danes, 14. februarja ob 19.30, 16. feb. ob 16.30 in 20.30, 17., 18., 19. in 20., feb. ob 20.30 in 21. feb. ob 16.30.

Gledališče Silvio Pellico

Danes, 14. februarja ob 16.30 bo v priredbi gledališke skupine »I commedianti« predstava »El carneval de mia nona«. Režija Ugo Amodeo in Claudio Nolini.

VIDEM

Gledališče

»Giovanni da Udine«

Danes, 14. februarja, Gledališče della Tosse, »Ubu incatenato e re«. Režija Tonino Conte.

BOLJUNEC

Gledališče »France Prešeren«

V četrtek, 18., 19., 20. februarja ob 20.30 ter 21. februarja ob 16.00 bo predstava (P. Barnes) »Ni tako slabo kot zgleda.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center

»Srečka Kosovela«

V ponedeljek, 22. februarja ob 20. uri, gostovanje Drame SNG Maribor z delom A. Millerja »Lov na carovnice«. Režija Zvone Sedlbauer.

LJUBLJANA

Mestno gledališče

18. in 19. feb. ob 19.30, William Shakespeare, »Antonij in Kleopatra«.

V ponedeljek 15. in v soboto, 20. februarja ob 19.30, Eugène Ionesco »Zavratne igre«.

V ponedeljek, 15. feb. ob 10.00 in 13.00, Bostjan Tadel »Policija, d. d.«.

V torek, 16. februarja ob 19.30, Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

V sredo, 17. ob 18.00 in v četrtek, 18. februarja ob 10.00, Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

CELJE

SLG - Dnevi komedije

Danes, 14. februarja ob 17. uri, gostuje SSG iz Trsta z delom F. Milčinskega »Butalci«. Priredba in režija Jaka Jankič.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče

V torek, 16., 19. februarja ob 19.30 bo predstava »Gianni, Ginetta in ostali« (Lina Wertmüller).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

V torek, 16. in 18. februarja ob 20.30, v nedeljo, 21. ob 16.00, 23. in 25. februarja ob 20.30, v soboto, 27. februarja ob 17.00 in v nedeljo, 28. februarja ob 16.00, Gaetano Donizetti »Lucia di Lammermoor«.

V petek, 19. februarja ob 20.30 bo koncert gledališkega orkestra Verdi v okviru prireditev »Brez meja«.

Dvorana Tripovich

Danes, 14. februarja ob 16.00, bo baletni večer: »La valse« (Maurice Ravel) in »Sheherazade« (Nikolaj Rimskij-Korsakov) v priredbi baletnega ansambla gledališča Verdi.

Gledališče Rossetti

Na pobudo Trzaskega koncertnega društva bo v

ponedeljek, 15. februarja ob 20.30 nastop »Orchestra d'Archi Italiana - Mario Brunello«.

V sredo, 17., 18. in 19. februarja ob 21.00 uri bo koncert »The Harlem Gospel Singers«.

ROJAN

Marijin dom

Slovenska glasbena šola »Koncertna pobuda« Rojan bo v nedeljo, 21. februarja ob 18.30 razglasila zmagovalca natečaja za izvirno skladbo za glas in instrument, ki ga je razpisala v letu 1998. Na sporedu bo še vrsta drugih slovenskih samosplovov.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuz«

V soboto, 27. februarja bo koncert Stanka Jerčiča.

KRMIN

Občinsko gledališče

V soboto, 20. februarja ob 21.00, bo baletni večer: »La valse« (Maurice Ravel) in »Sheherazade« (Nikolaj Rimskij-Korsakov) v priredbi baletnega ansambla gledališča Verdi.

ČEDAD

Gledališče Ristori

V četrtek, 25. februarja ob 20.30, bo baletni večer: »La valse« (Maurice Ravel) in »Sheherazade« (Nikolaj Rimskij-Korsakov) v priredbi baletnega ansambla gledališča Verdi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V torek, 16. februarja ob 20.00 gostovanje Opere in baleta iz Ljubljane z delom Marjana Kozine »Ekvinokcij«.

V četrtek, 18. in 19. februarja v mali dvorani »Večer z Iztokom Mlakarjem«.

PORTOROŽ

Avditorij

V petek, 26. februarja ob 20.30, bo baletni večer: »La valse« (Maurice Ravel) in »Sheherazade« (Nikolaj Rimskij-Korsakov) v priredbi baletnega ansambla gledališča Verdi.

AVSTRIJA

LJUBLJANA

SNG - Opera in balet

V četrtek, 18. februarja ob 16.30, Domenico Cimarosa »Tajni zakon«.

V ponedeljek, 15. februarja ob 11.00, zaključna predstava, Bedrich Smetana »Prodana nevesta«.

V soboto, 20. februarja ob 19.30 gostovanje gledališča Giuseppe Verdi iz Trsta. Gioacchino Rossini »Il signor Bruschino«.

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 14. februarja ob 15.00 bo opereta »Czardasova kneginja« (Emerich Kalman). Ponovitve bodo 17., 18. feb. ob 19.30, 21. feb. ob 14.45 in zadnjič 24. feb. ob 19.30.

V petek, 19., 25., 27. februarja ob 19.30 bo opera »La clemenza di Tito« (W. A. Mozart).

V nedeljo, 21. februarja ob 11.00 bo matineja k operi Schreber (z akterji).

V četrtek, 4., 6. marca ob 19.30 bo opera »Schreber« (P. Androsch).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Revoltella: do 28. februarja bo odprta obsežna razstava Avgusta Cernigoj - poetika spremembe. Istocasno so pripravili tudi razstavo arhitekta načrtov Borisa Podrecca, ki je poskrbel za postavitev Cernigojeve razstave. Obe razstavi si je mogoče ogledati vsak dan, razen ob torkih, od 9. do 19. ure.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 27. februarja peto »Srečanje umetnikov«.

Galerija N. Bassanese, (Trg Giotti 8): do 19. marca razstavlja Arnaldo Milanese »La stanza dei ricordi«. Razstava je odprta od torka do petka od 17. do 20. ure.

Državna knjižnica (palača Morpurgo, Osirek pa-peza Janeza XXIII, 6): razstava o življenju Giuseppeja De Morgia. Odprta bo do 27. februarja in sicer ob ponedeljkih, sredi in četrkih od 9. do 17. ure, ob torkih, petkih in sobotah pa od 9.00 do 13.30.

Art Gallery (Ul. Locchi19/A): osebna razstava Annamarije Ducaton.

Galerija Cartesius (Ul. Marconi 16): razstava »V poklon Federicu Righiju«. Odprta bo do 26. februarja in sicer od torka do petka od 10.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

GORICA

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. fe-

bruarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

Goriski grad, do 30. junija 1999, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: do 31. marca od 9.30 do 18.00 od 1. aprila dalje pa od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

Kulturni center »Lojze Bratuz«: na ogled antološka razstava slikarke Zore Koren Sker. Razstava bo odprta do 19. februarja od 17. do 19. ure od ponedeljka do petka.

V Galeriji Ars, Katoliška knjigarna, Travniki 25: razstavljajo trije mladi ustvarjalci: Dimitrij Brajnik, Ivan Zotti in Ivan Zerjal.

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Franciška: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: do 7. marca prodajna razstava »Istrski poljsazi'98« slikarja Zvesta Apollonia. Urnik ogleda: od 9. do 12. ob delavnikih in v času

večernih predstav.

HRPELJE

Galerija KD Hrpelje: na ogled je razstava »Pustne maske«. Razstavo sta pripravila Foto klub Zarek iz Sezane ter foto skupina pri Mavričnem mostu mladih iz Kozine.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela: pregledna razstava grafik slikarja Bojana Kovacića.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

Razstavišče Stolp na vratih: do konca marca razstavlja akademski slikar Ivan Rob. Informacije na tel. 00386-67-79112.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilon. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarstva.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

Grad Kromberk: do 5. aprila razstava slik, pastelov in risb Karla Plestenjaka.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBOVO

Grad Dobovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

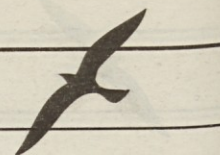
Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Slovenski solski muzej, (Plečnikov trg 1): »NE! razstava o drogah«. Odprta bo do 26. februarja od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00.

Jakopiceva galerija: do četrta, 4. marca bo razstava crnobelih fotografij Karla Kocjancića.

Galerija Tivoli: do 28. marca slikarska razstava »Akt na Slovenskem«.

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Televikj carovnja
20.30	TV dnevnik, nato Sportna tribuna
20.55	Med dvema ognjema

RAI 1	
6.00	Euronews
6.40	Nan.: Corsie in allegria
7.30	Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Plavo drevo
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke Sandokan
10.00	Aktualna odd.: Linea verde - Obzorja
10.30	Nabozna oddaja: A sua immagine
10.55	Masa
11.50	Nabozna oddaja: A sua immagine
12.00	Angelus - Papezev blagoslov
12.20	Aktualna odd.: Linea verde - Zelena linija - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Nedeljski variete: Domenica in (vodijo Giancarlo Magalli, Tullio Solenghi, Elisabetta Ferracini, vmes (16.50) sportna oddaja Solo per i finali
18.00	Dnevnik
18.10	Sport: 90. minuta
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.45	Nan.: Un medico in famiglia - Zdravnik v družini (i. G. Scarpati, Lino Banfi, Claudia Pandolfi)
22.40	Dnevnik
22.45	Aktualne teme v tedniku: Frontiere (vodi Lamberto Sposini)
23.40	Dokumenti: Toraja
0.10	Nocni dnevnik
0.30	Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.30	Sottovoce - Potihoma

RAI 2	
6.50	Aktualno: 7 minus 7
7.05	Jutranja odd.: In famiglia - V družini (vodita Tiberio Timperi, R. Capua)
7.30	7.30, 8.00, 9.30 Dnevnik
10.05	Variete: Nedeljski Disney
11.10	Nanizanka
11.30	Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)
13.00	Dnevnik
13.25	TG2 Motorji, vreme
13.45	Sport: Quelli che la domenica..., 14.55 Quelli che il calcio...
17.00	Sport: Stadio sprint
18.00	Aktualno: Tg2 Dosje
18.50	Vremenska napoved
18.55	Sport: Domenica sprint, vmes SP v smučanju, moski slalom, 1. tek
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	TV film: 87. Distretto - Donne in trappola (thriller, ZDA '96, i. D. Midkiff, E. Eleniak)
22.25	Sportna nedelja
23.35	Dnevnik
23.50	Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
0.20	Vremenska napoved, sport, 1.25 poročila
1.35	SP v smučanju

RAI 3	
6.00	Aktualno: Fuori orario
8.45	Vabilo na koncerte Rai 3: Symphonie fantastique
9.45	Dok.: Geo & Geo
11.15	Tgr Evropa
12.00	Aktualno: TeleCamere, 12.30 Okkupati
13.00	IP v krosu
14.00	Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30	Film: 20.000 leghe sotto i mari (pust., ZDA '54, i. K. Douglas, J. Mason)
16.35	Film: Il tempo delle mele 3 (kom., Fr. '88)
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Aktualno: Tisoč in ena Italija, 20.30 Blob
20.45	Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Ragazzi del '99, 23.55 TeleCamere
0.25	Dnevnik, vreme
0.40	Fuori orario, film: Sussurri e grida (dram., Sv. '72, r. I. Bergman)
2.10	Nan.: Star Trek, 2.55 Il ritorno del Santo

RETE 4	
6.00	Nan.: Un volto, due donne, 6.50 Guadalupe
7.30	Pregled tiska
8.30	Nedeljski koncert
9.30	Aktualno: La domenica del villaggio
10.00	Masa
10.45	La domenica del villaggio
11.30	Dnevnik
12.30	Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Film: Non sparare, baciarmi (kom., ZDA '53, i. Doris Day, H. Keel)
16.00	Film: I pirati della croce del Sud (pust., ZDA '53)
18.00	Nan.: Dell'avventura, vmes (18.55) dnevnik
20.35	Nan.: I signori della truffa - Sneakers (dram., ZDA '92, i. R. Redford)
23.10	Film: Maniaci sentimentali (kom., '94, i. R. Tognazzi)
1.10	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
9.00	Nabozna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45	Velike zgodbe Canale 5 - Predstavitev TV filma «Gioco di specchi»
10.00	TV film: Una magica mamma (kom., ZDA '93, i. D. Salinger, J. Calvin)
12.00	Nan.: Robinsonovi
13.00	Dnevnik
13.30	Nedeljski variete: Buona domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Claudio Lippi, Massimo Lopez, Paola Barale, Lauca Laurenti)
18.10	Nan.: Due per tre (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
18.40	Variete: Buona domenica
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Variete za valentinovo: Innamorati pazzi (vodi Loretta Goggi)
22.40	Variete: Finché c'è Ditta c'è speranza
23.00	Aktualna odd.: Target (vodi Nataša Stefanenko)
23.30	Nonsolomoda
0.00	V parlamentu, nocni dnevnik
1.00	Film: Detective privato... anche troppo (kom., VB '72, i. Mia Farrow)
3.00	Nan.: Hill Street noc in dan

ITALIA 1	
6.30	Nan.: Le redini del cuore, nato otroški variete, risanke Pippo, Jem, Batman, itd. ter variete Bim Bum Bam
10.25	Risanke: Superman, The Real Ghostbusters
11.30	Variete: Mai dire gol
12.25	Odprti studio
12.45	Sport: Vodič nogometnega prvenstva
13.30	Nan.: Lucky Luke (i. Terence Hill, N. Morgan)
14.35	Film: R.S.V.P. (kom., ZDA '92, i. Patrick Dempsey, Kelly Lynch)
16.30	Film: Pozione d' amore (kom., ZDA '92, i. Tate Donovan, Sandra Bullock, M. Mara)
18.30	Odprti studio
19.00	Risanke
20.00	Variete: Benny Hill Show
20.30	Mai dire gol
21.30	Nan.: X-Files (i. David Duchovny)
22.30	Sportna odd.: Pressing (vodi Raimondo Vianello)
0.20	Italija 1 sport, 1.00 Sport studio
1.45	TV film: Il commissario Cordier - Meglio dimenticare (kom., Fr. '94, i. P. Mondy, B. Madinier)

TELE 4	
13.30	Komicni filmi
14.00	Zdravje
17.00	Osebnosti in mnenja
17.30	Od A do Z
19.15	Nedeljski sport
20.00	Miljski pust
23.00	Nedeljski sport
0.00	Film: Una borsa piena di guai

MONTECARLO	
12.45	18.45, 20.40, 22.40. 1.50 dnevnik
12.30	Aktualno: Blink
13.05	Nan.: Ellery Queen
14.00	Film: Vacanze in America (kom., It. '84)
15.45	Film, ki ste ga vi izbrali
18.30	SP v smučanju: moski slalom, 1. tek, 21.30 2.
19.35	Sport: Goleada
22.10	Processo per direttissima
23.45	Sport: Vail show
0.45	Film: Legami di sangue

Slovenija 1	
7.25	Napovedniki
8.00	Nan.: Mumini, 8.25 Tabaluga, 8.50 Srebrnoglavi konjic, 9.15 Telerime, 9.20 Zares divje zivali: Safari na kmetih
9.50	Ozare
9.55	Veliki skladateljji
11.00	Dok.: Gospodarji zivali
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
13.00	Porocila, vreme, sport
13.10	Vremenska panorama
13.30	4 x 4, 13.55 Sou bo sel
14.55	Pajcevina
15.20	TV Poper
16.00	Trik-Trak
17.00	Po domače
18.00	Obzornik, vreme, sport
18.10	Alpe-Donava-Jadran
18.40	Naravni parki
19.15	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Zoom
21.35	Intervju
22.30	Porocila, vreme, sport
22.55	Velika operna noč: Marija Callas v 2. dej. Tosce, 23.40 Plasc (G. Puccini)
0.40	Trik-Trak
1.10	Parada plesa
1.40	Naravni parki

Slovenija 2	
8.00	Vremenska panorama
10.20	Napovedniki
10.25	Dok.: Zvezde Hollywooda - M. Monroe
10.55	Film: Zgodbe iz divjine - Lovceva kri (Kan-Fr. '94, r. G. Carle, i. M. Biehn)
12.30	TV prodaja
13.00	Policija na nasi strani
13.30	Euronews
17.20	SP v biatlonu: stafete, Z
18.20	SP v smučanju: moski slalom, 1. tek
19.30	Videoring s Sergejo
20.00	TV nad.: Rdece in crno (Fr., r. J.-D. Verhaeghe, i. Kim Rossi Stuart, Carole Bouquet)
21.20	SP v smučanju: moski slalom, 2. tek
22.30	Sport v nedeljo
23.15	Nan.: Murphy Brown (24. epizoda)
23.40	Film: Zbogom, ljubezen moja (ZDA)

Koper	
15.00	Euronews
15.50	Shogun
16.15	Film: Mister Rock and roll (glas., ZDA)
17.30	Odmev
18.00	Kabaretno satirična oddaja: TV Poper
18.45	Minute za...
19.00	TV dnevnik, sport
19.30	Risanke, 20.00 Vesolje je..., 20.30 Istra in...
21.00	SP v smučanju: moski slalom, 1. tek, 21.25 2. tek
22.10	Vsedanes - TV dnevnik
22.25	Sportna nedelja
22.35	Dok.: Potovanje po Nemčiji
0.00	TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav v prihodnjem tednu ne boste pretirno dejavni, se vam obetajo pozitivne spremembe. Jupiter vam prinaša srečo. Lazje boste premagolavali vsakodnevne ovire.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Zadnje case ste izredno družabni. Ljudi znate očarati s svojo sproščenostjo in umirjenostjo. Kljub vsemu pa v sebi skrivate precej dvomov in skrbi.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Za vami je poslovno uspešno obdobje. V prihodnje boste za enako dosežke potrebovali več truda in vaša motivacija za delo bo vidno padla.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Tezave na poslovnem področju boste uspešno resili. Vas trud bo bogato plačal. Sodelavci bodo znali ceniti uspehe vašega dela, kar vas bo dodatno motiviralo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pred vami je zelo ustvarjalno obdobje. Prinaša vam kar nekaj sprememb, ki bodo se najbolj občutene v vašem lastnem razvoju. Postali boste bolj samozavestni in samostojni.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Čeprav boste strmeli k temu, da bi vas drugi ljudje brezpogojno sprejemali, se boste morali spoprijazniti z različnostjo mnenj. Cenjeni boste, če boste zastopali svoje stališče.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ste v obdobju, ko se večina vaših misli vrti okoli službe. S sodelavci se trudite imeti skladne odnose. Ocenite, kdo je vaš trud pripravljen spostovati in vam biti naklonjen.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Manjka vam potrpežljivost. Na delovnem mestu niso več pripravljeni prenašati vaše trme. Postaviti se hočete za svoje pravice, pa čeprav za to ni ravno ugoden čas.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zadnje case ste nekoliko bolj občutljivi. O svojih čustvih težko govorite, zato se na težave odzivajte z umikom. Prav je, da se o tem s svojimi najbližjimi pogovorite.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Negotovost na delnem področju se nadaljuje. Premik na bolje pa bo v tem, da z njo ne boste več tako obremenjeni. Pred vami se odpira bolj mirno obdobje.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Na delovnem mestu boste sledili svoji dosednji usmeritvi. Čeprav se sodelavci morda ne bodo strinjali z vami, bodo izkušnje in plodaj dovoljevali, da vztrajate.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pred vami je mirno in harmonično obdobje. Cas je, da se posvetite sebi in umaknete od službenih obremenitev. Odrigate si kosček dneva čisto zase in se poglabite v samega sebe.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder; Dvojčici (r. M. Prepeluh); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Soft music; 11.30 Nabozna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Koroski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Ta veseli dan ali Cefizelj se ženi (E. Fritz, r. R. Sajko); 15.00 Z naših prirediteljev (1. del); 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prirediteljev (2. del); nato priljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Po domače; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pesem tedna; 10.00-11.00 Primorski kraji

in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelelih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.30 Horoskop; 7.45 Dalle letture...; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.30 Modri val; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 12.55 Pesem tedna; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Ferry sport; 18.00 Lestvica LP; 18.00 Italijanska pripoved; 19.25 Sigla single; 19.28 Vreme, dnevnik, šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kvizi bizi; 10.05 Program Abraham; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Klasika; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Šport, vmes: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 7.00 Kronika, šport, vreme, promet; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Evangelizirano bogoslužje; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Svet glasbe.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (žpk. M. Jernej); 18.00-18.30 Dogodki in domeji; 13.30 ORF 2. Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00. 13.30 ORF 2: Kadar pomaga le še smeh...

RAI 3
slovenski
program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prijateljica lutka (pripravlja Nerina Svab)
20.30 TV DNEVNIK, nato Sportna tribuna

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Jutranji dnevnik
6.50 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
10.00 Film: Ragazze nel pallone (kom., ZDA '62, i. Rodney Dangerfield)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Il tocco di un angelo - Prostovoljci
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Finski labodi
15.20 Aktualno: Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Heidi in nan. Zorro
17.00 Mladinski dnevnik GT
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Aktualna odd.: Il fatto
20.40 Kviz: Navigator: alla ricerca di Ulisse (vodi Enzo Decaro)
20.50 Film: La strada per il Paradiso (dram., ZDA '91, i. Melanie Griffith, Don Johnson, E. Wood)
22.55 Dnevnik
23.00 Aktualna odd.: Porta a porta
0.15 Nočni dnevnik

RAI 2

7.00 Jutranji Go cart: Risanke
9.15 Rubrika o protestantizmu
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Prestavitve aktualne odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 - Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
14.30 Aktualno: Ljubim zivali
16.00 Aktualno: Kronika v živo, vmes (16.30, 17.15) poročila
18.10 Vremenska napoved, kratka poročila, sport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Kamaleon Jarod
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. H. Tappert)
23.05 Aktualna odd.: Pinocchio
23.45 Dnevnik, v parlamentu, vremenska napoved
0.45 Film: Oltre la notte (dram., It. '93, r. R. Montesanti, i. F. Prando, S. Rossi)

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30 Media/Mente, 8.55 Zgodovina smo mi, 9.00 Kinematografija
10.20 Življenje v glasbi
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Pravljične in risanke, 13.40 Tisot in ena Italija
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Leonardo
15.00 Pravljične in risanke
15.50 Sport: kolesarstvo, nogomet B in C lige, Doposci Vail
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole
Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport, vreme
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Superman
20.50 Aktualna odd.: Portechiuse
22.40 Dnevnik, deželne vesti
23.05 Aktualno: Milano - Roma, 0.00 Appuntamento al buio - Filmske novosti
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto due donne, 6.50 Guadalupe
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Renzo in Lucia, 9.45 Huracan, 10.45 Febbre d'amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Malafemmina (dram., Meh. '46)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Colombo
20.35 TV film: Un passo verso il domani - First do not Hown (dram., ZDA '96, i. M. Streep, F. Ward)
22.40 Film: Supertotò (kom., It. '80, i. Totò, I. Barzizza)
0.50 Pregled tiska
1.10 Film: L' allegro fantasma (kom., It. '41, i. Totò)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Komisar Scali (i. Michael Chiklis, Theresa Saldana), 12.30 Nonno Felice
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske
15.45 TV film: Senza lasciare traccia (dram., ZDA '94, i. Pierce Brosnan, Shanna Reed, T. O' Quinn)
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Film: Palermo - Milano solo andata (pust., It. '95, i. G. Giannini, R. Bova)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Aktualno: Telefisco

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl
6.40 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Mac Gyver
10.15 Film: Sette donne per i Mac Gregor (vestern, It. '67, i. David Bailey)
12.20 Odprti studio, 12.25 Sport, 12.50 Fatti e misfatti
13.00 Nan.: V osmih pod isto streho
13.30 Risanke
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Beverly Hills (i. J. Prestley, J. Garth)
16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Plavalaska za očeta (i. Patrick Duffy), 19.30 Tata
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda
20.45 Film: Il maggiore Payne (kom., ZDA '94, i. D. Wayans, M. Ironside)
22.40 Sportna oddaja: Controcampo
0.40 Odprti studio, 1.00 Sport studio
1.55 Film: La spada della vendetta (pust., It. '61)

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.35 Mabo Pistoia-Pall. GO
15.15 Fila Biella - Pall. TS
17.30 Sportna oddaja
20.30 Nogomet: Udinese - Fiorentina
23.30 Sportna oddaja
1.45 Film: Flashman

MONTECARLO

12.35 19.45, 22.40, 1.10 Dnevnik
9.00 Film: L' imperatrice Caterina (dram., ZDA '34)
11.35 Nan.: Agencija Rockford, 13.05 Ellery Quinn
14.00 Film: Svegliami quandop è finito (kom., ZDA '60)
16.25 Variete: Tappeto volante
19.15 Dok.: Frontiera Blu
20.40 Sport: Biscardihev proces
23.10 Sport
Glasba: Roxy Bar

Slovenija 1

7.25 Marketing
7.30 Vremenska panorama
7.55 Napovedniki
8.00 TV prodaja
8.30 Počitniški program: Anban pet podgan: Moja slika, 8.55 nad.: Moj prijatelj Arnold, 9.25 dok. nanizanka: Macke in psi (Nizoz.), 9.35 Risanke, 10.00 Rdeči grafit
10.40 Tedenski izbor: dok. Izzi vi prihodnosti, 11.05 Oddaja TV Maribor: Na vrtu, 11.30 dok. Velike romance 20. stoletja, 12.00 Alpe-Donava-Jadran, 12.30 Utrip, 12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Film: Tales of the Wild: Blood of the Hunter
14.45 4 X 4
15.10 Intervju
16.30 Dober dan, Koroska
17.00 Radovedni Tacek: Mravlja
17.20 Dok. nanizanka: Zares divje zivali - Safari na kmetih (23. del)
17.40 Risanke: Volkovi, carovnice in velikani
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.15 Risanke
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Nan.: Komisar Rex (Avstrija, i. Tobias Moretti)
21.00 Gore in ljudje
22.00 Odmevi, univerzitetni razgledi, kultura, vreme sport
22.50 Panel (s turizmom v 3. tisočletje)
0.30 Recept za zdravo življenje

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Na robu
18.05 Obiskali smo
19.30 Videostrani
20.00 Misel dneva
20.05 ...
20.10 ...
21.10 Sportni ponedeljek
21.45 ...
22.15 Glasbeni utrinki
22.30 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 1.59 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
10.00 Tedenski izbor
Sobotna noč
Koncert: Mercury Rew
12.00 Nad.: Crni in beli (Svedska, 6. del)
12.30 Nanizanka: Davis, ravnatelj (ZDA, 12. ep.)
12.50 Dokumentarna serija: Moski in zenske (VB, zadnjidel)
13.50 Euronews
14.55 TV prodaja
15.25 Kinoteka
Film: Fantomas (Fr. 1964, r. Andre Hunebelle, i. Jean Marais, Luis de Funes, Mylene Demongeot, J. Dyrham)
17.30 Po Sloveniji
18.05 Nad.: Sestre (ZDA, 4. del)
19.00 Stafeta mladosti
20.00 Gospodarska panorama: Test in atest
21.00 Studio City
22.30 Dokumentarna serija: Zvezde Hollywooda - Grace Kelly (ZDA)
23.00 Brane Roncel izza odra
0.25 Film: Fantomas (ponovitev)

Koper

15.00 Euronews, 16.30 Risanke
17.00 Vesolje je ...
17.30 Istra in ...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Otroška odd.: Gugalnica
20.00 Alpe Jadran
20.30 Evropski kulturni magazin: Alica
21.00 Osebnosti našega časa
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel - Oddaja o zamejskem sportu in sportnikih
23.30 Primorska kronika
23.45 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljična; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Sprehodi po tržaskih predmestjih; 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Podobe iz sanj (i. Cankar, prip. M. Sardoč); 9.30 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert s slavnimi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (prip. V. Valenčič); 12.40 APZ V. Vodopivec; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 15.00 Potpuri; 15.30 Vsi ljudje vse vedo (v studiu i. Peterlin); 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba: Skupina Serenade Ensemble; 18.00 Znanstveno raziskovanje; 18.15 Prikljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Dobro jutro; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Na rešet; 11.00 Pregled sportnih dogodkov; 13.00 Daj, povej, razve-

drilna odd.; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 20.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Lantinskoameriški Ola; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 13.55 Moj dom tvoj dom; 14.10 Živeti danes; 14.45 Vse o šoli; 18.00 Magic bus; 18.45 Na sceno; 19.25 Sigla single; RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.00 Varnostna kultura; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.20 Kolumbija; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Etnofonija: Pust, pust, veslihi ust; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop galerija; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, sport; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriza; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, sport; 16.15 Nove glasbene generacije; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Koncert Evroradia; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Kratek stik; Radlo Agora dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radlo Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.si/>
e-mail: redakcija@primorski.si

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 400 SIT

Naročnina za Italijo 480.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad jugovzhodno Evropo pa ciklonsko območje. S severozahodnimi vetrovi priteka nad naše kraje hladen in razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.09 in
zatone ob 17.29.
Dolžina dneva 10.20.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 5.54 in
zatone ob 15.39.

MORJE

Morje razgibano, temperatura morja 7,1 stopinj C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.23 najnižje -15 cm, ob 8.06 najvišje 43 cm,
ob 14.51 najnižje -59 cm, ob 21.25 najvišje 38 cm.
Jutri: ob 2.57 najnižje -21 cm, ob 8.42 najvišje 46 cm, ob
15.20 najnižje -62 cm, ob 21.51 najvišje 43 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-3	2000 m	-12
1000 m	-7	2500 m	-16
1500 m	-9	2864 m	-14

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Zatišje po impeachmentu

WASHINGTON - Po oprostitvi predsednika Billa Clintona v senatu zaradi laganja pod prisego in oviranja sodstva vlada na ameriskem političnem prizorišču neke vrste zatišje, ki pa bi se kaj kmalu lahko sprevrglo v "burjo". So-dec po prvih odzivih v senatu, Beli hiši in ameriški javnosti je naslednji dve leti moč pričakovati obdobje najtesnejšega sodelovanja med demokratsko in republikansko stranko vsaj na nacionalni ravni, pa tudi med kongresom in Belo hišo.

Zaradi impeachmenta je bilo namreč odloženo reševanje pomembnih domačih vprašanj, kot so socialna varnost in prihodnjem tisoletju, solstvo, zdravstvo, oborožitev ter vprašanja zunanje politike, pri reševanju katerih je ameriško vodstvo opazno pesalo.

Senatorji so v petek predsednika oprostili obtožbe o impeachmentu zaradi laganja pod prisego s 55 glasovi proti 45, kar je na glavo obrnjeno razmerje med republikansko večino in demokratsko manjšino. Pri glasovanju o oviranju sodstva je enako stevilo senatorjev izreklo besedo "kriv" in "nedolžen", kar je stočlanski senat razdelilo točno na polovico. Da bo skoraj nemogoče zbrati 67 glasov za dvotretjinsko večino, kakršna je po ustavi potrebna za odstavitev predsednika, je postalo znano že ob prvih proceduralnih glasovanjih, ko so upravitelji impeachmenta iz predstavniškega doma zadevo privlekli v senat.

Demokrati so, podkrepili z nasprotovanjem javnosti odstavljanju predsednika, nakazali, da jih ne bo moč omajati pri podpori predsednika iz njihove stranke, čeprav pri večini ni bil preveč priljubljen zaradi svoje preveč sredinske politične usmeritve. Uvideli so, da s podporo Clintonu nimajo kaj izgubiti, če je javno mnenje na njegovi strani, zato so se vsi po vrsti odločili, da glasujejo proti odstavitvi. Iz ust demokratskih senatorjev je bilo moč slišati hude besede na račun predsednikovega izmotavanja in prirejanja resnice v pravosodnem postopku, vendar so s tem verjetno bolj opravičevali lastno nasprotovanje odstavitvi, kot pa mislili resno.

Afera o predsednikovem razmerju s pripravnic Monico Lewinsky, katere izbruh je v začetku lanskega leta zasenčil zgodovinski obisk papeža Janeza Pavla II. na Kubi, se je tako vsaj za zdaj končala z velikim vzdihom olajšanja pri vseh sodelujočih, razen morda pri tistih, ki so jo zakuhali, kot je neodvisni preiskovalec Ken Starr in se kdo. Odnos republikancev do izida glasovanja, ki je zanje v

vseh pogledih pomenil neuspeh, je bil prese-netljivo živahen in

razigran. Izjave vodje senatne večine, pred-sednika pravosodnega odbora v senatu Orrina Hatcha, ter celo njegovega kolega iz pred-stavniskega doma, glavnega tožilca pri impeach-mentu Henryja Hyda, so bile zelo pomirljive. Nekako v smislu: "O.K. skušali smo te spodne-sti, vendar nam tega seveda ne boš zameril in bomo lepo sodelovali naprej". Dvostrankarsko-glasovanja v senatu zaradi nekaj republikan-cev, ki so glasovali v nasprotju z željo svoje stranke, je samo navidezna. Proti odstavitvi so glasovali le tisti republikanci, ki izhajajo iz mešanih volilnih okrožij, kjer nima nobena stranka zagotovljene večine, kar pomeni, da je pri njih prevladal strah pred izgubo prihajajočih volitev leta 2000. Predsednikov uvodni odziv na oprostitev je bil prav tako po-mirljiv in po ocenah političnih analitikov zelo moder. Ponovno opravičilo in poziv k nadalje-vanju dela, brez naslajanja nad porazom na-sprotnega tabora, sta bila okoliscinam prime-ren odziv.

Clinton se iz godlje se ni izvlekel, kajti nje-gov ugled je nacet, in potreboval bo kar nekaj casa, da si ga deloma popravi. V celoti si ga ne bo nikoli, saj se je že zapisal v zgodovino kot drugi ameriški predsednik - po Andrewu John-sonu leta 1868, ki je preстал celoten postopek impeachmenta, čeprav z ugodnim izidom.

Ocene o političnem dogajanju in odnosih v ZDA do leta 2000 so deljene. Nekateri napove-dujejo obracun s predsednikovimi nasprotniki na celu s Kenom Starrom, večina pa meni, da se morda res obeta obdobje velikega sodelo-vanja. Ranjeni republikanci bodo morali vse si-le napeti, da bi očistili svojo podobo desničar-skih prenapetosti, ki so zlorabili ustavo in nacelo delitve oblasti, ko so zaradi slabo ute-meljenih razlogov hoteli spremeniti voljo voli-cev. Ta problem je bil pri republikancih nav-zoc vse od začetka Clintonovega predsedniko-vanja. Nekdanjega guvernerja Arkansasa kar niso in niso mogli sprejeti kot voditelja države, zato so mu metali polena pod noge, kjer se je dalo. Po odstopu speakerja predstavniškega doma Newta Gingricha in ko se je Trent Lott pokazal kot umirjen vodja senatne večine, je morda prišel čas za spremembo taktike. Cas, da sprejmejo voljo volilcev in dodobra "omehcanega" Clintona prenasajo do leta 2001.

Predsednik Clinton prav tako se zdalec ne bo mogel nastopati s položaja zmagovalca. Nje-mu bo pravzaprav še najtežje, saj bo moral v

poskusih popravljanja lastne zgodovinske de-discine sodelovati z ljudmi, ki so ga imenovali za notoričnega lažnivca in pokvarjenca, po drugi strani pa mnogo dolguje demokratiški stranki. Dolzan jim je povrniti soglasno podpo-ro v senatu, kar sicer že počne z nastopi na pri-reditvah, namenjenih zbiranju denarja za stranko. Iz hvaleznosti do resiteljev bo verjetno večkrat kot doslej zaigral na "liberalnejše stru-ne" pri oblikovanju politike in lastno stranko bolj upošteval kot doslej. Demokrati bodo mo-rali kljub temu paziti, da ne pretiravajo z zma-goslavljem, ker je do volitev še vedno 18 mese-cev, torej dovolj za občutno spremembo mnenja.

Kljub temu pa sta edina zmagovalca celot-nega cirkusa tako demokratska stranka, ki si je na ta račun povrnila priljubljenost med ljudmi, in - kdo drug kot Monica Lewinsky. Starr pa s doslej verjetno že izkopala iz mladostne zaljubljenosti v "najmočnejšega" cloveka na svetu in bo lahko uživala v sadovih lastne nepredvidno-sti. Ob prestevanju denarcev, ki jih bo dobila od prodaje svojih spominov novinarskim hišam, knjigarnam in filmarjem, se bo potola-zila in morda poslala zahvalno kartico Lindi Tripp, ki ji je s tajnim snemanjem njunih pogo-vorov naprtla na glavo neodvisnega preisko-valca Kena Starra.

Trippovi in Starru v skladu z ameriškim pregovorom "what goes around, comes around" ne napovedujejo vesele prihodnosti. Trippova si nabira pravniške dolgeve zaradi postopka, ki je bil uveden proti njej, ker je s sk-rivnim snemanjem kršila zakon. Starr pa s svojimi grožnjami o preganjanju predsednika ni naletel na ugoden odziv niti pri republikan-cih, ki hočejo na vse skupaj čimprej pozabiti.

Kongres bo moral kmalu odločiti o po-dalšanju zakona o ustanovitvi urada neodvi-snega svetnika, ki je bil uveden zaradi pre-čevanja zlorab položaja visokih državnih uradnikov. Predsednikov zagovorniki trdijo, da večje zlorabe, kot si jo je pri vtikanju v za-sebnost ljudi v želji, da ujame predsednika na lazi, privoščil Starr, pač ni nikjer. Pravni strokovnjaki napovedujejo, da veljavnost zaka-na o uradu neodvisnega svetnika ne bo po-daljšana. Starr, ki je prav tako v preiskovalnem postopku zaradi domnevnih kršitev zakona pri raziskovanju afere Monica Lewinsky, bo zato moral najmanj pozabiti na "lov" za Clintonom, če ga ne čaka še kaj hujšega, kot je npr. izguba pravniške licence.

Robi Poredos, STA

Atentati v Baskiji

BILBAO - V Baskiji na severu Španije so neznanci ponoci z zazigalnimi steklenicami napadli pokrajinski sedež Socialistične stranke, sodišče in trgovino, last konzervativnega poslanca, je sporočila baskovska policija. Na sedež baskovske socialistične stranke v Leioi v okraju Bizcaya so ponoci vdrla neznanci in z molotovkami zanetili velik požar. Iz osemnadstropne stavbe so morali gasilci evakuirati vse stanovalce. Nihče ni ranjen, ogenj pa je povzročil veliko gmotno škodo. Molotovke so ponoci razdejale tudi prodajalno kuhinjskega pohištva konzervativnega mestnega svetnika v biskajskem Santurtziju Victoria Fernandez de Aguada. Ob težavnem zaveso trgovine so neznanci zmetali več steklenic z vnetljivo tekočino, ker pa niso povzročili večje škode, so se spravili se na svet-nikov kombi. V Andoainu v okrožju Guipuzcoa so eksplozivne steklenice padale po pročelju mestnega sodišča; tu ne poročajo o nobeni škodi. Kljub septem-bra razglasenemu enostranskemu premirju teroristične organizacije ETA v Baskiji zadnje mesece narasca-stevilo takšnih incidentov. Policija jih pripisuje skupinam mladih baskovskih sepratistov, privrženecv organizacije ETA. (STA/AFP)

V Franciji zaplenili 1, 2 tone kokaina

PARIZ - Francoska policija je v naselju Tigery južno od Pariza včeraj zasegla 1, 2 tone kokaina in pri tem aretirala sedem oseb, se je danes izvedelo iz policijskih virov. Gre za največjo zaplembo kokaina v eni sami akciji na francoskih tleh. V celotnem lanskem letu so v Franciji zaplenili manj kokaina kot včeraj - nam-reč eno tono. (STA/AFP)

65. žrtev potresa v Afganistanu

KABUL - Včerajšnji potres z močjo 5, 5 stopnje po Richterjevi lestvici in popotesni sunki, ki se vzne-mirjajo prebivalce v pokrajini Warkak na vzhodu Af-ganistana, so po najnovejših podatkih terjali že 67 žr-tev; minulo noč je na prostem zamrznilo deset otrok, so sporočili predstavniki talibanskega režima. V vasi-ki na odročnem gorskem območju Chak je deset deckov in deklic zmrznilo, ker se ljudje zaradi moč-nega in pogostega tresenja talnih sunkov niso upali vrniti v hiše. Minulo noč so po poročanju uradne tali-banske agencije Bakhtar nasteli 44 popotresnih sunkov. Potres je v okolici mesta Mayden Sahr 60 ki-lometrov jugozahodno od Kabula terjel kakih 50 žr-tev, več kot 210 ljudi je ranjenih. V kantonu Chak se je porušilo tisoč hiš, pet hiš je porušeni tudi v pre-stolnici Kabul. V eni od njih je umrl starejši clovek. Na prizorišče najhujše tragedije so po besedah zdrav-niskih krogov danes krenili reševalci z zdravili in nujno pomočjo, radio Charia pa je na pomoč pozval tudi mednarodne clovekoljubne organizacije. (STA/AFP)